

DDC:
YER: 76-215
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 76-441

CHP

TÜZÜK

ve

YÖNETMELİKLER

ANKARA — 1976

**28 Haziran – 1 Temmuz 1974 tarihlerinde toplanan
TÜZÜK KURULTAYI'nda kabul edilmiştir.**

CHP

TUZUK VE YÖNETMELİKLER

- Tüzük
- Mahalle ve Koy Muhtarlık Bölgesi Parti Görevlisi ve Delegeleeri Seçimi Hakkında Yönetmelik
- İlçe ve İl Kongreleri Yönetmeliği
- Parti Meclisine Katılacak Örgüt Üyeleri Yönetmeliği
- Disiplin Yönetmeliği
- Hesap Yönetmeliği
- Parti Örgüt Kurulları Yönetmeliği
- Danışma Kurulu Yönetmeliği
- CHP Gençlik Kolları Yönetmeliği
- CHP Kadın Kolları Yönetmeliği
- Parti Kimlik Belgesi Yör
- CHP Cumhuriyet Senato ği ve Milletvekilliği Ad netmeliği

CHP TÖZÜĞÜ ESAS GEREKÇESİ

CHP XIX. Kurultayında, Tüzüğüümüzün bazı maddelerinin değıştirilmesinin önerilmesi üzere toplanan Tüzük tadil komisyonu, Kurultaya verdiği raporda, istenilen maddelerin değıştirilmesinin tüzüğün bütünlüğünü bozacağını, şimdiye kadar çeşitli amaçlarla yapılan madde değışiklikleri ile zaten tüzüğüümüzün fikir ve sistem bütünlüğünün zedelendiğini belirterek, tüzüğün baştan başa bir bütün olarak ele alınıp günün koşullarına uydurulmasını ve bu önemli iş için ayrıca bir Tüzük Kurultayı toplanmasını önermiştir.

Kurultayımız bu konuda temenni kararı almış fakat XX. Olağan Kurultaya kadar yalnız tüzüğü tadil etme konusu ile uğraşacak bir Tüzük Kurultayı toplanamamıştır.

CHP XX. Kurultayında, yukarıdaki dilek tekrar karara bağlanmış fakat o günün koşulları yine de bir Tüzük Kurultayı toplamağa olanak tanımamıştır. Daha önemli ve zorunlu iki Olağanüstü Kurultaydan sonra, XXI. Kurultayımız o günkü çok önemli parti gereksinmelerini gözönüne alarak, daha önceki kurultaylarda alınan temenni kararlarına rağmen tüzüğün bazı maddelerinin değıştirilmesini kabul ederek zorunlu madde değışiklikleri yapmıştır.

Atatürk'ün kurduğu HALKÇI ve DEVRİMCİ temele oturan CHP, değişen dünya koşullarını ve toplum düşüncesini izliyor, kendi bünyesi ve düşüncesinde de bazı önemli aşamalar oluyordu. Bu aşamaların beraberinde getirdiği huzursuzluklar dahi örgütümüze olağanüstü bir canlılık getiriyordu.

CHP. Devrimci niteliği içinde, tutucu kimseleri rahatsız edecek yeni görüş ve düşüncelerini -geçireceği bazı iç mücadeleleri bile- rek- sırf Türk toplumuna yararlı olabilmek için, cesaretle ortaya atıyor ve kamuoyu önünde tartışılmasına sebep olarak kamuoyunu oluştuyordu.

Böylelikle, aynı zamanda, iktisaden geri kalmış bir toplumu iktidar olarak yönettiği devirlerde, dar bir kadro ile devlet yönetmenin verdiği güçlükler ve zorunluklar yuzunden uzaklaştığı HALK ile yeniden bütünleşmek olanaklarına kavuşuyordu.

Özellikle son öndürt yılda Türkiye politika hayatında, toplum yaşantısında izlediğimiz olağanüstü olaylar CHP'ni daha süratli olarak gelişmeye, canlanmaya, büyümeye itmiştir.

Gelişen, büyüyen, yeni hareketler ve düşünceler kazanan CHP örgütünün YENİ BİR TÜZÜĞE olan gereksinmesi de doğaldır.

Yukarda özetlenen nedenlerle CHP tüzüğü bir bütün olarak yeniden ele alınıp bu gerek-

sinmeleri karşılayacak yeterlikte duzenlenmiştir.

CHP Tüzüğü'nün duzenlenmesinde aşağıdaki esaslar gözönünde tutulmuştur:

CHP Türk halkını ÖZGÜRLÜK ile DÜZENLİLİĞİ bağıdaştıracak yetenek ve erginlikte bir HALK olarak kabul etmektedir. Böyle bir halka hizmet amacı ile kurulan CHP örgütü'nün de ÖZGÜR DÜşÜNCEYE sahip fakat bir PARTİ DISİPLİNİ içinde çalışması gerekmektedir. Bu bakımdan özgür fikir ve öz eleştiriyi yaygınlaştırıcı olanaklar sağlanırken parti disiplinine saygılı ve bağlı olmayı gerektirecek kurallar üzerinde durulmuştur.

CHP'nin halk ile bütünleştiği bir eylem olarak inkâr edilemez. Bu eylemi kurallaştırmak için parti politikasını oluştırmakta tabanın etkisini artıracak tedbirler üzerinde durmak gerekir.

Çevreden merkeze doğru, dürüştlük içinde karar oluştırmayı sağlamak ve bunun düzgün işlemesinin yetki ve sorumluluğunu merkez organlarına tanımak esası gözönünde tutulmuştur.

Bu işlemeyi etkin şekilde kurumlaştırmak, halkla bütünleşmek için atılan adımlara tutarlılık getirir.

Organların verimli, sürekli ve disiplin

içinde görev yapmalarının başlıca koşulu da budur.

CHP rgtn, kazandığı yeni canlılık içinde disiplin içinde tutmanın, parti içi sr- tşmeleri önlemenin tedbirlerini de düşünmek zorunludur.

Aynı zamanda, Siyasal Partiler Kanununun OCAK ve BUCAK örgütlerini yasaklamasından doğan boşlukları, bu alt örgütlerin faydalı yanlarını düşünerek bir ölçüde giderecek ted- birler üzerinde de durulmalıdır.

Yukarda belirtilen esas gerekçe açısından CHP Tüzüğü bir bütün olarak ele alınmış ve sistemi bozulmadan yeni baştan düzenlenmiş- tir.

İlkeler

Madde: 1 – Cumhuriyet Halk Partisi, Programdaki anlamları ile Cumhuriyetçi, Milliyetçi, Halkçı, Devletçi, Lâik ve Devrimci siyasal bir kuruluştur.

Kurucusu ve ebedi başkanı Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Merkezi Ankara'dadır. –

Partinin, ilkelerini gösteren «ALTIOK»lu özel bir işareti vardır.

AMAÇ

Madde: 2 – İnsan haklarına saygılı, millî, demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti ilkesine bağlı, demokratik sol bir parti olan Cumhuriyet Halk Partisinin amacı, ülkenin güvenliğine, ulusun mutluluğuna ve refahına, sosyal adaletin yaygınlaşmasına ve insan kişiliğinin serbestçe gelişmesine, özgürlükçü parlamenter demokrasi kuralları içinde ve bu rejimi güçlendirecek biçimde hizmet etmektir.

Birinci Bölüm

ÜYELER

Üyelik için başvurma

Madde: 3 – Cumhuriyet Halk Partisine, Partinin ilkelerini, Programını ve Tüzüğünü benimseyen ve siyasal partilere girmeleri, yasalarca yasaklanmayan her vatandaş üye olabilir.

Madde: 4 – Üye olmak isteyen kişi, iki partinin önerisini taşıyan başvurma belgesi ile, sürekli olarak oturduğu ya da sürekli işyerinin bulunduğu ilçedeki parti örgütüne başvurur.

Bir kimse iki yerden üyeliğe başvuramaz.

Üyelik için başvuran kişiye bir alındı belgesi verilir.

Başvurma belgesi

Madde: 5 – Partiye üye olmak isteyen kişi başvurma belgesinde partinin ilkelerini, Program ve Tüzüğünü kabul ettiğini, bunların hükümlerine uyacağını, üyelik haklarını ve ödevlerini dürüstçe kullanacağını belirtir.

Başvuran kişi, bu belgede ayrıca geçmişteki ve başvurma süresindeki siyasal, sosyal ve mesleki durumu hakkında bilgi verir.

Askı

Madde: 6 – Başvurma belgesi, partililerin inceleyebilmeleri ve varsa itirazlarını yapabilmeleri için, otuz gün süre ile ilçe örgütü binasında görülebilir bir yerde askıya çıkarılır.

Üyeliğe kabul

Madde: 7 – İlçe Yönetim Kurulu, askı süresini izleyen on gün içinde dilekte bulunan kişinin üyeliği konusunda karar vermek zorundadır.

Üyelik dileğinin süresi içinde karara bağlanmaması durumunda üyelik kesinleşir.

Üyeliği kesinleşen kişilerin adları ve kimlikleri liste halinde ilçe örgüt binasında askıya konur.

Üyeliğin reddi kararı üç gün içinde dilekte bulunan kişiye yazılı olarak bildirilir.

Üyeliğin reddinde gerekçe gösterilmek zorunluğu yoktur.

Üyeliği kesinleşen kişi, başvurma tarihinden itibaren bir yıl geçtikten sonra parti içi seçme ve seçilme hakkını kazanır.

İtiraz

Madde: 8 – Üyelik dileğinin reddi halinde ilgili, red kararının tebliği tarihini izleyen otuz gün içinde İl Yönetim Kuruluna başvurabilir. İl Yönetim Kurulu başvurmadan itibaren otuz gün içinde karar vermek zorundadır. Bu süre içinde karara bağlan-

mayan itiraz kabul edilmiş sayılır.

İl Yönetim Kurulunun kararına karşı otuz gün içinde ilgili kişi veya İlçe Yönetim Kurulu, Merkez Yönetim Kuruluna başvurabilir. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir. Otuz gün içinde karara bağlanmayan itiraz kabul edilmiş sayılır.

Merkez Yönetim Kurulu onayı ile kayıt

Madde: 9 – Partiden ayrılan veya çıkarılmış olan kimselerle başka partilerin üyesi iken ayrılmış olanlardan TBMM üyeliği, Belediye Başkanlığı, partilerin merkez karar yönetim ve disiplin organları başkan ve üyeliği veya İl veya İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olanların ya da TBMM üyeliği veya İl Belediye Başkanlığı seçimlerine aday olarak katılanların partiye kayıtları, ilgili İl Yönetim Kurulunun görüşü alınarak Merkez Yönetim Kurulunun kararı ile yapılır. Bu durumda, kayıtlarla ilgili belgeler, üyenin isteğine göre sürekli olarak oturduğu ya da sürekli işyerinin bulunduğu ilçe örgütüne gönderilir

Merkez Yönetim Kurulu tarafından kayıt

Madde: 10 – Merkez Yönetim Kurulu, Parti açısından gerekli gördüğü hallerde yukardaki maddelerde yazılı koşullara ve bekleme sürelerine bakmaksızın doğrudan doğruya üyeliğe kayıt yapabilir. Bu durumda, kayıtla ilgili belgeler, üyenin isteğine göre, sürekli olarak oturduğu ya da sürekli işyerinin

bulunduğu ilçe örgütüne gönderilir.

Seçimle üye olmak

Madde: 11 – Seçimlerde CHP aday listelerinde bulunan ve bağımsız olmayan memurlar, seçimi kazanırlarsa, yukardaki maddelerde yazılı koşullara ve bekleme sürelerine bakılmaksızın derhal parti üyesi olurlar.

Nakil

Madde: 12 – Parti üyesi, sürekli olarak oturduğu ya da sürekli işyerinin bulunduğu ilçeyi değiştirdiği takdirde, kaydının naklini isteyebilir.

Bir partili ancak kayıtlı olduğu ilçede, parti görevlisi veya il veya ilçe delegesi seçilebilir.

Ancak:

- a) TBMM üyeleri,
  - b) Bir Belediye hududu içinde birden fazla ilçe olduğu takdirde, o ilçelerin partili üyeleri (Belediye hududu içindeki diğer ilçelerin birinde alacakları görev bakımından),
  - c) Partinin merkez organlarında ve il organlarında görev alacak partili üyeler;
  - d) Yönetim Kurullarında geçici olarak görevlendirilecek partili üyeler;
- İkinci fıkra hükmü dışındadırlar.

Parti kimlik belgesi

Madde: 13 – Parti üyelerine parti kimlik belgesi verilir. Kimlik belgesi iki yılda bir partilinin bağlı olduğu ilçe örgütünce yenilenir.

Süresi içinde kimlik kaydını yeniletmeyen partililer yeniletinceye kadar parti kademelerine ve partiden istenecek adaylıklara istemde bulunamazlar ve aday gösterilemezler.

Süresi içinde yenileme müracaatını yaptıklarını belgeleyenler, kimlik kartının yenilenmemesinden doğan kısıtlılığa tabi olmazlar.

Parti kimlik belgesinin biçimi, bu konuda kurullara düşen görev ve yükümlülükler ile kimlik belgelerinin alınmasında ve yenilenmesinde üyelerin vereceği ödentiler ve yenilenme hükmünün uygulanmasına hangi illerden başlanacağı yönetmelikle belirlenir.

Kayıt silme

Madde: 14 – Bir partilinin disiplin suçları dışında, başvurma belgesinde yanlış bilgi verdiği, üyeliğe kabul sırasında yasaların ve tüzüğün öngördüğü nitelikleri taşımadığı ya da bu niteliklerini sonradan yitirdiği anlaşılırsa, durumu İl Yönetim Kuruluna bildirilir. İl Yönetim Kurulu, partiliden yazılı olarak bilgi ister. Yazının tebliğinden itibaren onbeş gün içinde cevap verilmez ya da verilen cevap haklı görülmezse İl Yönetim Kurulu kararıyla o par-

tilinin kaydı silinir.

İlgili, kayıt silme kararının kendisine tebliğinden itibaren on gün içinde Merkez Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir. Otuz gün içinde karara bağlanmayan itiraz kabul edilmiş sayılır.

Yargı organlarının veya seçim kurullarının kararlarına uyularak kayıt silinenler partinin hiçbir organına başvuramazlar.

Partiden ayrılma

Madde: 15 – Partiden ayrılmak istediğini yazılı olarak bildirenlerin kaydı, imzalarının kendilerine ait olduğu saptandıktan sonra, bağlı bulundukları örgüt tarafından silinir.

Parti üyelerinin hak ve görevleri

Madde: 16 –

Parti üyeleri:

a) Partiye, yasa ve tüzük sınırları içinde takdir edecekleri miktarda ödenti verirler.

b) Seçimlerde parti adaylarına oy vermek zorundadırlar. Ve onların kazanmalarını sağlamak için çalışmakla yükümlüdürler.

c) Partinin ilkelerini, programını, kurultay bildirge ve kararlarını, partinin hizmetlerini, seçim bildirgelerini her vesile ve fırsattan yararlanarak yurttaşlara duyurmaya, anlatmaya çalışırlar.

d) Ülke sorunları, yerel kamu işleri ve bu konulardaki parti çalışmaları ile ilgilenip; bunlarla ilgili düşünüş ve görüşlerinden parti kurullarının ve partililerin yararlanmalarını sağlarlar.

e) Üye oldukları parti kurullarının toplantılarına ve çalışmalarına katılırlar ve bunların kendilerine verdiği ödevleri yerine getirirler.

f) Partide veya partinin kazandığı kamu hizmetlerinde üzerlerine aldıkları görevleri yerine getirmekle, görevden ayrılırken hizmetin gerektirdiği devir işlemlerini noksansız yapmakla ve kesin bir zorunluk olmadıkça çekilmemekle yükümlüdürler.

g) Parti üyeliğini, parti görevlerini, partinin kendilerine sağladığı her türlü hizmetleri ne kendileri ne de başkaları için özel çıkar aracı yapamazlar.

İkinci Bölüm

PARTİ ÖRGÜTÜ

Madde: 17 – Parti örgütü:

- A) Merkez organlarından,
- B) İller örgütünden,
- C) Yardımcı kuruluşlardan,
- D) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Belediye ve İl Genel Meclislerindeki Parti Gruplarından oluşur.

A) Merkez organları:

- a) Kurultay,
- b) Parti Meclisi,
- c) Genel Başkan,
- d) Genel Sekreter ve Merkez Yönetim Kurulu,
- e) Kadın ve Gençlik Kolları Kurultayları,
- f) Merkez Kadın ve Gençlik Kolları Yönetim Kurulları,
- g) Yüksek Disiplin Kurulu,
- h) Merkez Denetçilerinden, oluşur.

B) İller örgütü:

- a) İl ve İlçe kongreleri (Merkez ilçe dahil)
- b) İl ve İlçe Yönetim Kurulları (Merkez ilçe Yönetim Kurulu dahil)
- c) İl Disiplin Kurulu

- d) Köy ve Mahalle Muhtarlık bölgelerindeki Parti görevlisi ile birer yedeği,
- e) İl ve İlçe denetçilerinden oluşur.

C) Yardımcı Kuruluşlar:

- a) İl ve İlçe Kadın ve Gençlik Kolları kongreleri,
- b) İl ve İlçe Kadın ve Gençlik Kolları Yönetim kurullarından oluşur.

D) Parti Grupları:

- a) TBMM Parti Grupları,
- b) TBMM Parti Grupları Yönetim Kurulları,
- c) TBMM Parti Grupları Disiplin Kurulları,
- d) İl Genel Meclisleri Parti Grupları,
- e) İl Genel Meclisleri Parti Grupları Yönetim Kurulları,
- f) Belediye Meclisleri Parti Grupları,
- g) Belediye Meclisleri Parti Grupları Yönetim Kurullarından oluşur.

Madde: 18 – 17. maddenin (B) bendindeki İller örgütünün ve Yardımcı kuruluşların kuruluşunda, Parti görevlisi ve Merkez ilçeler dahil mülkî örgüt esastır.

A) a – İlçe Yönetim Kurulları; İlçe Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyelerinin, ilçe çevresindeki

parti görevlilerinin, ilçe denetçilerinin ,ilçe Kadın ve Gençlik Kolları Başkan ve üyelerinin;

b - İl Yönetim Kurulları; İl Yönetim Kurulları başkan ve üyelerinin, İl Disiplin Kurulu Başkan ve Üyelerinin, il denetçisinin, Kadın ve Gençlik Kolları İl Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin; adlarını, soyadlarını, doğum yerlerini ve tarihlerini, meslek ve sanatlarıyla ikâmetgahlarını, o mahallin en büyük mülkiye amirliğine, seçilmelerinden başlayarak bir hafta içinde yazı ile bildirirler.

B) Genel Başkan; Parti Meclisi Üyelerinin, Genel Sekreterin ve Merkez Yönetim Kurulu Üyelerinin, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ve Üyelerinin, Merkez denetçilerinin, Kadın ve Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinin; adlarını, soyadlarını, doğum yer ve tarihlerini, meslek ve sanatlarıyla ikametgâhlarını İçişleri Bakanlığına, seçilmelerinden başlayarak bir hafta içinde yazı ile bildirir.

C) A ve B bentlerinde yazılı görevlerde boşalma halinde, bu görevlere yedeklerden veya atanmak suretiyle gelenler için de aynı işlem yapılır.

Madde: 19 - Parti örgütünde Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgelerindeki parti görevlileri ile yedekleri ilçelere; ilçeler, illere, iller de Merkez Yönetim Kuruluna bağlıdır.

Yardımcı Kuruluşlar da aynı sıra ile kendi anakademelerine ve bir üst yardımcı kuruluşlarına bağlıdır.

Üçüncü Bölüm

PARTİ GÖREVLİLERİ

Parti görevlisi

Madde: 20 – Partinin en küçük birimi parti görevlisidir. Aşağıdaki esaslara göre düzenlenecek yönetmeliğe uygun olarak görevini yürütür:

- a) İlçe kongresinde Mahalle ve Köy Muhtarlık Bölgesini temsil etmek,
- b) İlçe örgüt kuruluna katılmak,
- c) Temsil ettiği bölgenin parti çalışmalarını yürütmek, parti politikasını ve kararlarını partililere ve halka benimsetmeye çalışmak, hizmetlerini anlatmak,
- d) Çevre ve toplum sorunları üzerinde partililerin ve halkın görüşlerini saptamak,
- e) Parti politikası ve kararları doğrultusunda sosyal çalışmalar düzenlemek,
- f) Partiye üye kaydıyla gelir sağlamada yönetmenliğe göre kendisine verilecek görevleri yerine getirmek,
- g) Partinin katıldığı seçimlerde görev almak, görevlileri çalıştırmak, denetlemek.

Parti görevlisi seçimi

Madde: 21 – Köy ve Mahalle Muhtarlık bölgelerindeki, kayıtlı ve parti içi seçimlere katılma hak-

kını elde etmiş uyeler tarafından iki yılda bir Muhtarlık bölgesinde parti işlerini yürütmek üzere bir parti görevlisi ile bir yedek görevli gizli oyla seçilir. Aldığı oy sayısına göre görevliden sonra gelen üye yedek görevli sayılır.

Herhangi bir nedenle, parti görevlisinin ayrılması veya görevin boşalması halinde, işleri yedek görevli yürütür. Yedek görevli de ayrılmış veya görev yeri boşalmış ise bir ay içinde yeni seçim yapılır.

Muhtarlık bölgesi delegeleri

Madde: 22 - İki yılda bir yapılacak İlçe (Merkez ilçe dahil) kongresine Köy veya Mahalle Muhtarlık bölgesinden katılacak ve Muhtarlık bölgesindeki parti işlerinin yürütülmesinde parti görevlisine yardımcı olacak delegeler, parti görevlisi ve yedeğinin seçimi sırasında gizli oyla ve aldıkları oy sırasına göre aşağıdaki ölçüler içinde seçilirler.

a) İlçe ve Merkez ilçe çevresinde bulunan Mahalle ve Köy Muhtarlıklarında en son Genel Milletvekili seçiminde partinin aldığı oy sayısı toplamının (50)'ye kadarı Muhtarlık Bölgesi Parti Görevlisi için ayrıldıktan sonra (51)'den (100)'e kadarı için bir, (101)'den (200)'e kadarı için ayrıca bir ve ondan sonra gelen her tam 100 sayı için birer delege olmak üzere delege sayısı hesaplanır.

b) İlçe kongresi delege sayısı (600)'ü geçtiği takdirde:

Partice o ilçede en son Genel Milletvekili seçiminde alınan oy sayısı toplamı (600)'e bölünmek suretiyle her Muhtarlık bölgesinden ilçe kongresine katılacak her delege için gerekli olan yeni sayı saptanır. Bu yeni sayıya göre, her Muhtarlık bölgesinden ilçe kongresine katılacak delegeler, birisi Parti Görevlisi olmak üzere en çok oy alanlar arasından sıra ile belirlenir.

c) Milletvekili genel seçimlerinin kesin sonuçları ilân edildikten sonra, Merkez Yönetim Kurulu, ilçelere göre parti görevlisi ve delege sayılarını saptar ve kesin durumu listeler halinde İl ve İlçelere gönderir.

Saptama sonucunda yapılacak idarî ve maddî değişiklikler de aynı yöntemle gerçekleştirilir.

Madde: 23- İl Yönetim Kurulunca İlçe kongrelerinin yapılmasına karar verildiği tarihte İlçe Yönetim Kurulu:

a) Merkez Yönetim Kurulu tarafından ilçeye gönderilen Köy ve Mahallelerin çıkaracağı parti görevlisi ve delege sayısını,

b) Parti görevlisi ve delegeleri seçecek ve Mahalle ve Köylerde parti içi seçime katılma hakkını kazanmış üyelerin isim listesini (delege seçmen listesini), seçimin yapılmasından en az yedi gün önce ayrı ayrı ve alışılmış usullerle ve her halde ilçe binasının rahat görülebilecek bir yerine asmak suretiyle ilqililere duyurur.

Delege seçmen listelerinde sıra numarası, üye-
nin ilçe uye kayıt defterindeki numarası, uyenin adı
soyadı, adresi bulunur Bu listelerin bir nushası
ilçe binasında askıya çıkarıldıktan sonra ikinci
nushası seçim günü kullanılmak üzere dosyasında
saklanır Üçüncü nushası İl Yönetim Kuruluna
gönderilir

Madde: 24- İlçe Yönetim Kurulu kendi üye-
leri veya partililer arasından her Muhtarlık bolge-
sinde yapılacak delege seçimi toplantısı için bir
temsilci tayin eder İl Yönetim Kurulları, kendi
içinden veya partililer arasından, gerekli gördüğü
hallerde her koy veya Mahalle için ayrı ayrı göz-
lemciler görevlendirebilir

Madde: 25 – Her Muhtarlık bölgesinde dele-
ge seçimi toplantısı, Yönetmelikte belirtilecek yön-
temlere göre ilân edilen gün ve saatte İlçe Temsilcisi
tarafından açılır Delege seçimi toplantıları mutlaka
herkese açık bir yerde yapılır Bu toplantıda çoğun-
luk aranmaz Ancak toplantıya seçilecek parti görev-
lisinden ve delege sayısından daha az üye katılmışsa
seçim ertelenir Durum üyelere alışılmış usullerle
uçgun önce bildirilmek üzere yeniden duyurularak
toplantı yenilenir ve bu toplantıda gelenlerle yetinilir.

Madde: 26 – Parti görevlisi ve delege seçim-
lerinin yapılacağı yere İlçe Temsilcisi gelmedikçe
toplantı yapılamaz İlçe Temsilcisi tasdikli delege
seçmen listesindeki isimlerin hızasına gelenlerin
imzalarını ya da parmak izlerini alır.

Bu toplantıda, gelen partili üyeler arasından gösterme oyu ile bir Başkan ve iki Sayım Döküm Kurulu üyesi seçilir. Başkanlık Divanı seçilmesinden sonra o muhtarlık bölgesinin parti görevlisi, kendi bölgesindeki sandık başı görevlilerinin çalışmalarını kapsayan ve o döneme ait olan bilgileri verir. Ayrıca o dönem içinde Cumhuriyet Halk Partisine kimlerin kaydolup kimlerin ayrıldığını, son seçimlerde sandık başı görevlilerinin kimler olduğunu, bunların görevlerini ne ölçüde yerine getirdiklerini, delegelerin seçim sırasında hangi görevde çalıştıklarını, sandık başı ve sandık bölgesi görevlerinin iyi yürütülüp yürütülmediğini, seçmen kütüklerinin denetlenip denetlenmediğini, sandık tutanaklarının İlçe Yönetim Kuruluna verilip verilmediği ve verilmişse nedenini belirler. Bu bilgiler yazılı rapordan okunabileceği gibi doğrudan doğruya toplantıda bulunanlara da anlatılabilir.

Toplantıya katılan üyeler Parti görevlisinin verdiği bilgiler üzerine söz alarak konuşabilirler. Konuşmalar bittikten sonra o muhtarlık bölgesi parti görevlisi seçilmek üzere adaylığını koyanlar üyelere duyurulur ve bu adaylar arasından gizli oyla, bir parti görevlisi ve yedeği seçilir.

Madde : 27 – Seçime geçmeden önce o Muhtarlık bölgesinden kaç delege seçileceği ve delegeliğe adaylığını koyanların ad ve soyadları hazır bulunan partililerere duyurulur. Bundan sonra gizli oyla delege seçimi yapılır. Delegeler ve yedekleri oy sıra

sına gore saptanır Parti görevlisi ve delege seçimleri ayrı ayrı olabileceği gibi bir arada da yapılabilir

Her partili, ancak bir Muhtarlık bölgesinden ve yalnız bir ilçe kongresine delege seçilebilir

Madde: 28 – Oyların sayım ve dokumu Başkan ve seçilen iki Sayım ve Doküm Kurulu Üyesi tarafından toplantıda bulunanların onunde açık olarak yapılır

En çok oy alanlar asıl, ondan sonra gelenler sıra ile yedek delege olurlar Sayım Doküm sonuçları, toplantıda bulunanlara ilân olunur ve üç nüsha tutanak düzenlenir Bu tutanağa:

- a) İlçe adı,
- b) Muhtarlık adı,
- c) Toplantı tarihi, yeri ve saati,
- d) İlçe Temsilcisinin adı ve soyadı,
- e) Toplantıya katılan partili sayısı,
- f) Toplantıya başkanlık edenle, Sayım ve Doküm Kurulunun iki üyesinin adları ve soyadları,
- g) Kullanılan oy sayısı ve geçerli oy sayısı,
- h) Sayım ve Doküm sonuçları,
- ı) Sayım ve doküm sonuçlarına göre seçilmiş olan parti görevlisi ve yedeği ile asıl ve yedek delegelerin adları ve soyadları yazılır.

Madde: 29 – Bu üç husha tutanaktan ikisi İlçe Temsilcisine, birisi saklanmak üzere yeni seçilen Parti Görevlisine verilir Bu husus da tutanaklara geçirilir Tutanaklar İlçe Temsilcisi, Başkan ve İki

Sayım Döküm Kurulu üyesi tarafından imza edilir.

İlçe Temsilcisi, bu iki tutanağı o gün veya engeç ertesi gün alını belgesi karşılığında, İlçe Yönetim Kurulu Başkanına veya Sekreterine teslim eder. Bu tutanaklardan biri, İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığınca derhal İl Yönetim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Madde: 30 - Muhtarlık bölgesindeki delege ve parti görevlisi seçimine o bölgedeki üyelerce, seçimlerden sonraki üç gün içinde yapılacak itirazlar, İlçe Yönetim Kurulunca incelenir ve engeç üç gün içinde karara bağlanır. İtirazın sonucu ilgililere yazılı olarak duyurulur. İtirazın üç günde karara bağlanmaması ya da reddi halir. 'e ilgililerce yapılacak itiraz-
yar, İl Yönetim Kurulunca incelenerek yedi gün içinde ve herhalde ilçe kongresinden önce karara bağlanır ve ilgililere duyurulur. İl Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

Madde: 31 - İlçe Yönetim Kurulları, kendilerine bağlı Muhtarlık bölgelerinden gelen tutanaklara göre, Muhtarlık bölgesi parti görevlisi ve yedeği ile ilçe kongresine katılacak asıl ve yedek delegelere ait üçer nüsha liste düzenler. İlçe Yönetim Kurulları, bu listelerin birini, aslına uygunluğunu onaylıyarak İl Yönetim Kurulu Başkanlığına, ikincisini Genel Sekreterliğe gönderir. Üçüncü nüsha, ilçe kongresine esas olmak üzere dosyasında saklanır.

Madde: 32 - İlçe Yönetim Kurulları, bu delege

listelerine göre, ilçe kongrelerine katılacak asıl delegelere ve Muhtarlık bölgesi parti görevlilerine ilçe kongresinden enaz yedi gün önce posta ile veya alışılmış usullerle yazılı çağrı gönderir.

Madde: 33 – Her Yönetim Kurulu, görev süresinde ve normal iki kongre arasında ancak bir defa delege seçimi işlemi yapabilir.

KONGRELER-TOPLANTILAR

Kongreler

Madde: 34 –

A) İlçe kongresi:

- a) 22.maddeye göre seçilen parti görevlilerinden,
  - b) 22. maddeye göre seçilecek delegelerden,
  - c) Önceki olağan ilçe kongresince seçilmiş ve görev başında bulunan İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinden,
  - d) O yıl, ilçe kongresinden önce kongresini yapmış olan Kadın ve Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinden,
  - e) İlçe Denetçisinden,
- kurulur.
- f) İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olan partililer, Başkanlığını yapmış oldukları ilçe kongresinin ve o ilin partili TBMM yeni ve eski üyeleri o ile bağlı ilçe kongrelerinin onur üyesidirler.

Onur üyeleri katıldıkları kongrelerde konuşa-

bilirler, oy kullanamazlar.

B) İl kongresi:

a) İlçe kongrelerince (Merkez ilçe dahil) son Genel Milletvekili seçiminde kendi çevrelerinde partinin aldığı oy sayısının her tam 250'si için tüzüğün 37. maddesinin "D" bendinin "d" fıkrasına uygun olarak seçilecek delegelerden,

(İl kongresine seçilen delege sayısı 1000'i geçtiği takdirde, partinin o ilde en son Genel Milletvekili seçiminde aldığı oy sayısı toplamı 1000'e bölünmek suretiyle her ilçeden il kongresine katılacak her delege için gerekli olan sayı saptanır.)

b) İl kongresince seçilmiş ve görev başında bulunan İl Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden,

c) İl kongresince seçilmiş Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinden,

d) O ilden seçilen partili TBMM üyelerinden,

e) İl Denetçisinden,

f) İlçe kongrelerince seçilmiş ve görev başında bulunan İlçe Yönetim Kurulu Başkanlarından,

g) O yıl içinde il kongresinden önce, kongresini yapmış olmak şartı ile İl Kadın ve Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Başkan ve üleriyle Yardımcı kollar, il ve ilçe kongrelerince seçilmiş ve görev başında bulunan Kadın ve Gençlik Kolu İlçe Yönetim Kurulu başkanlarından,

kurulur.

h) İl Yönetim Kurulu Başkanlığını yapmış olan partililer Başkanlığını yapmış oldukları ilin; ve

Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliğini yapmış olan partililer, üyeliğini yapmış oldukları ilin; il kongresinin onur üyesidirler.

Onur üyeleri, katıldıkları kongrelerde konuşabilirler, oy kullanamazlar.

C) Müşterek hüküm:

İlçe ve il kongrelerinin delegelerinin süreleri, yenileri seçilinceye kadar devam eder.

İki olağan kongre arasında, birden fazla geçici kurul kurulsa bile bu geçici kurullar, ilçe kongresi delege seçimlerini ancak bir defa yenileyebilirler.

Madde: 35 - Kongrelerde ülke ve toplum sorunları, bölge kamu işleri ile parti çalışmaları hakkında görüşmeler yapılır ve kararlar alınır.

Her kongre, adını taşıdığı kadememin üst karar mercii ve denetleme organıdır.

Kongrelerin, üst kademeleri ilgilendiren istekleri ile kamu işlerine ilişkin dilekleri yeni Yönetim Kurulunca ilgili organlara ulaştırılır.

Kongreler, yıllık toplantılarında, adını taşıdığı kademe ile alt kademelerin çalışmalarını ve mali durumlarını inceleyerek kararlar alır.

Kongreler, yeni Yönetim Kurullarına, çalışma dönemi için direktif verirler.

Kongre süreleri

Madde: 36 - İlçe ve il kongreleri ile Muhtarlık Bölgesi Parti Görevlisi ve Delege seçimleri iki yılda

bir yapılır. (34. maddenin “C” bendi hükmü saklıdır). İlçe kongrelerinin ve Muhtarlık bölgesi seçimlerinin tarihlerini iklim şartlarına göre ve İlçe Yönetim Kurulları ile danışarak İl Yönetim Kurulları; İl kongrelerinin tarihlerini de aynı esaslara göre Merkez Yönetim Kurulu tespit eder.

Kongreler, üyelerden beşte birinin isteği veya İl Yönetim Kurulunun veya Merkez Yönetim Kurulunun kararı ile olağanüstü de toplanırlar.

Kongrelerin toplantı yeri, tarihi ve gündemi Yönetim Kurullarınca en geç bir hafta önce üyelere ve fahri üyelere bildirilir.

Olağanüstü kongrelerde, görev başında bulunan Yönetim Kurulu düşürülüp, yerine yenisi seçilemez. Ancak tüzüğün 41. maddesinin ikinci fıkrasının A ve B bentlerinde yazılı haller bu hükmün dışındadır.

Madde: 37 – A) Kongrelerin üye tam sayısı delegelerle doğal üyelerin toplamıdır.

Kongrenin toplantı yeter sayısı, kongre üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda toplantı yeter sayısı bulunmazsa, kongre ertesi günden başlayarak en geç yedi gün içinde uygun bir güne bırakılır. Bu erteleme ilgililere duyurulur ve o gün toplantıya katılanlarla yetinilir.

Kongrenin karar yeter sayısı, toplantıda hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur.

B) Kongre kendi Yönetim Kurulu Başkanı, yokluğunda Sekreter üye veya üst kademe temsilcisi tarafından açılır ve kongre kendine partililer arasından bir başkan ve üyeler arasından ikinci bir başkan ve yeteri kadar kâtip seçtikten sonra gündemindeki konuları görüşmeye başlar.

Kongre, gündemine ilaveler yapabileceği gibi, kendi kademesinin ve üst kademe Yönetim Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulunun istediği konuları da görüşür.

C) Üst kongre için saptanan tarihe kadar kongresini yapmayan alt kademe, üst kademe kongresine katılamaz.

D) Olağan ilçe kongresi, gündemindeki konuları görüştükten sonra delegeler, doğal üyeler ve partililer arasından:

a) İl kongresine delege sıfatıyla katılma yetkisine de sahip olmak üzere İlçe Yönetim Kurulu Başkanını,

b) İlçe Yönetim Kurulu Üyelerini,

c) Gelecek ilçe kongresine delege sıfatıyla katılma yetkisine de sahip olmak üzere ilçe denetçisini,

d) İl kongresine katılacak asıl ve yedek delegeleri, gizli oyla seçer ve Kongre Başkanlık Divanınca kapanır.

(İl kongresine katılmak üzere Tüzüğün 38. maddesine göre saptanacak delege sayısının ilki İlçe Yönetim Kurulu Başkanına, ikincisi (Kongre-

sını yapmış olmak şartıyla) Kadın Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ve üçüncüsü (Kongresini yapmış olmak şartıyla) Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ayrılır. Geriye kalan sayı için delege seçimi yapılır ve en çok oy alanlar sıra ile delege seçilmiş olurlar.

E) Olağan il kongresi, gündemindeki konuları görüştüktan sonra delegeler, doğal üyeler ve partililer arasından:

- a) Kurultaya delege sıfatıyla katılma yetkisine de sahip olmak üzere İl Yönetim Kurulu Başkanını,
- b) İl Yönetim Kurulu Üyelerini,
- c) İl Disiplin Kurulu Üyelerini ve yedeklerini,
- d) Gelecek il kongresine delege sıfatıyla katılma yetkisine de sahip olmak üzere il denetçisini,
- e) Kurultaya katılacak asıl ve yedek delegeleri,
- f) Kurultayda, 43. maddenin 6. fıkrası uyarınca seçilmek üzere, iller Bölgesi adallığı için bir üyeyi,

Gizli oyla seçer ve Kongre Başkanlık Divanıncı kapanır.

(Kurultaya katılmak üzere, Tüzüğün 46. maddesine göre şaptanacak delege sayısının ilki İl Yönetim Kurulu Başkanına, ikincisi (Kongresini yapmış olmak şartı ile) Kadın Kolları İl Yönetim Kurulu Başkanına ve üçüncüsü (Kongresini yapmış olmak şartı ile) Gençlik Kolları İl Yönetim Kurulu Başkanına ayrılır. Geriye kalan sayı için delege seçimi yapılır ve en çok oy alanlar sıra ile delege seçilmiş olurlar).

F) Kongrelerin ve seçimlerin usulüne ait itirazlar, kongre süresince Başkanlık Divanına yapılır. Kongrelerin ve seçimlerin esasına ait itirazlar kongrenin kapanmasından sonraki üç gün içinde ve gerekçeli olarak üst kademe Yönetim Kuruluna yapılır. Üst kademe Yönetim Kurulunda bu itirazlar engeç on beş gün içinde ve herhalde kendi kongresinden önce karara bağlanır. İlçe kongrelerine ve seçimlerin esasına ait itirazlar üzerine üst kademe Yönetim Kurulu kararına karşı ilgililer, üç gün içinde Merkez Yönetim Kuruluna başvurabilir. Merkez Yönetim Kurulu bu müracaatları en kısa zamanda karara bağlar. Merkez Yönetim Kurulunun bu itirazlar üzerine vereceği kararlar kesindir.

Her kademedeki kongreler ve seçimlerle ilgili itirazlar Tüzük hükümlerine göre, yetkili kurullarca kesin karara bağlanmadıkça yargı organlarında dava konusu yapılamaz ve tedbir isteminde bulunulmaz.

G) Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri alt kademe kongrelerine delege olarak katılamazlar.

H) Kongrelerde görüşme ve seçim usulleri yönetmelikle düzenlenir.

i) Kongre tutanakları, yapılan bütün seçim sonuçlarıyla birlikte Yönetim Kurullarınca Genel Sekreterliğe gönderilir.

Bu kurulların süresi, kongrelerince yenilerinin seçilmesine kadar devam eder. Seçimden sonra eski Yönetim Kurulu işini hemen yeni Yönetim Kuruluna devreder ve yeni Yönetim Kurulu görevine başlar.

İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARININ GÖREVLERİ

Madde: 39 - Yönetim Kurulları:

a) Tüzük hükümlerine, kongrelerinin kararlarına ve üst kademelerin verdiği talimata uygun olarak çalışmalarını düzenler ve alt kademelerin ve kendilerine bağlı Yardımcı Kolların çalışmalarını sağlarlar.

b) Bölgelerindeki mesleki teşekküllerle, kamu müesseselerinde seçimle görev almış bulunan partililerle işbirliği yaparak bu teşekkül ve müesseselerin başarılarını sağlamaya çalışırlar. Bu teşekkül ve müesseselere seçilen Başkan, üye ve delegelerin listesini Genel Sekreterliğe gönderirler..

c) Bütün seçimlerde partinin kazanmasına çalışırlar ve partiye düşen kanuni görevleri yerine getirirler. Ve seçimin sonuçlarını engeç bir ay içinde Genel Sekreterliğe gönderirler.

d) Parti ödentilerini toplarlar, partiye gelir sağlarlar.

e) Üye kayıt defterini, karar defterini, gelen ve giden evrak defterini, gelir ve gider defterini tutarlar. Üye kayıt defterleri ile gelir ve gider defterlerinin sayfalarını ve kaç sayfadan ibaret olduklarını notere tasdit ettirirler.

İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARI

Madde: 38 - A) Yönetim Kurulları (Yardımcı Kollar Başkanları dahil) ilçelerde 7-11, illerde 11-15 üyeden kurulur.

Yönetim Kurullarının süresi kongrelerinca yenilerinin seçilmesine kadar devam eder. Seçimden sonra eski Yönetim Kurulu işini hemen yeni yönetim kuruluna devreder ve yeni Yönetim Kurulu görevine başlar.

Yönetim Kurulu Başkanlıklarında boşalma halinde, gelecek olağan kongreye kadar yenisi, Yönetim Kurulu Üyeleri veya partililer arasından Yönetim Kurulunca seçilir.

Yönetim Kurulu Üyeliklerinde boşalma halinde; Kongreden seçimle gelen üyelerin sayısı yarıdan bir fazla olduğu sürece noksanları partililer arasından Yönetim Kurulunca seçim yoluyla tamamlanır. Kongreden seçimle gelen üyelerin sayısı salt çoğunluğu yitirdiği takdirde Yönetim Kurulu düşmüş sayılır.

İkinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlar ile karı ve koca aynı Yönetim Kurulunda ve bir kimse iki yönetim kurulunda başkan ve üye olamaz. (Bu hüküm Yardımcı Kol Yönetim Kurulları için de geçerlidir.)

Ana kademe Yönetim Kurulundaki başkan veya üyenin birinci derecedeki kan ve sıhrı hısımları, o kademeye bağlı Yardımcı Kol başkanı olamaz.

B) Kadın ve Gençlik Kolları Yönetim Kurulları (Başkanlar dahil) ilçelerde 5-11, illerde 7-15 üyeden kurulur.

f) İlçe Yönetim Kurulları, ikişer nüsha olarak düzenlenen partiye giriş beyannamelerinin birer nüshasını özel bir dosyada saklarlar. Birer nüshasını da İl Yönetim Kuruluna gönderirler. İl Yönetim Kurulları da, ilçelerden gönderilen nüshaları her ilçe için ayrı ayrı düzenlenen özel dosyada saklamak zorundadırlar.

g) İl Yönetim Kurulu, Muhtarlık bölgelerinden seçilecek delege sayısını her bölge için 22. madde hükümlerine uygun olarak ve Genel Sekreterlikten gelecek bu tespitlerle ilgili listeleri de nazara alarak saptadıktan sonra delege seçimlerine başlanmadan en az on beş gün önce ilçelere bildirir ve delege seçimlerinin bu çizelgeye ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmasını denetler.

h) İl ve İlçe Yönetim Kurulları kendi kademe örgüt kurullarını yılda en az bir defa toplamakla yükümlüdür. Toplantılar sonunda hazırlanacak rapor kademe ve üst kuruluşlarına bir hafta içinde gönderilir.

Madde: 40 – Yönetim Kurulları seçimden sonra Başkanın başkanlığında toplanarak içlerinden gizli oyla bir Sekreter ve bir Sayman seçerler.

Yönetim Kurulları, aşağıdaki esasları da göz-önünde bulundurarak üyeleri arasında iş bölümü yaparlar.

a) Başkan, bulunduğu kademe çevresinde partinin temsilcisidir. Bu sıfatla kademesi adına parti örgütü ile resmi makamlarla ve üçüncü şahıslarla haberleşir, ilişkiler kurar. Parti çalışmalarıyla kamu işlerini izleyerek gereken tedbirleri alır ve girişimlerde bulunur.

b) Sekreter, Partinin yazı işlerini yürütür. Alt kademelerin çalışmalarını izler ve gereken hususlara ilgililerin dikkatini çeker. Kademe çevresinde propaganda işlerini düzenler. Üye sayısının ve parti taraftarlarının çoğalmasına çalışır, üye kayıt defteri ve karar defterinin, gelen ve giden evrak kayıt defterinin zamanında ve düzenli tutulmasından Yönetim Kuruluna karşı sorumludur. Başkan bulunmadığı zaman ona vekillik eder.

c) Sayman kendi kademesinin mali işlerini yürütür. Alt kademelerinkini denetler. Gelir ve gider defterlerinin zamanında ve muntazam tutulmasından Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

Madde: 41 - Yönetim Kurulları, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile haftada en az bir defa olağan şekilde toplanırlar ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verirler. Özürsüz üst üste üç olağan toplantıya gelmeyen Başkan veya Üye, Yönetim Kurulu kararı ile görevden affedilir.

Görevinden affedilenler, on günlük sürelerle ve sırasıyla üst kurullara başvurabilir. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir. Ayrıca;

A)

a) Bütçe kesin hesap cetvellerini uyarıya rağmen göndermeyen,

b) Özürsüz üst üste üç defa toplanmayan;

c) Genel Başkanlıkça veya Genel Merkezce yazılan ve cevaplandırılması gereken konularda, iki uyarıda sonra telgraf veya taahhütlü mektupla yapılan üçüncü uyarıya rağmen on beş gün içinde cevap vermeyen; Başkan ve Yönetim Kurulu yeni ihtara gerek kalmaksızın üst kurulunca görevden affedilir.

B) Üst Yönetim Kurulu, Parti görevlisi ve delege seçimlerini tüzük hükümlerine göre yapmayan, Aday yoklamalarında ve seçimlerde Tüzük ve Yönetmelik hükümlerini zamanında ve aynen uygulamayan ve (A) bölümünde belli edilen durumlar dışındaki görevlerini savsaklayan alt kademe Başkan, Sekreter, Sayman ve Kurul Üyelerinin önce dikkatini çeker buna rağmen görevini yapmaktan devam eden Başkan, Sekreter, Sayman ve Yönetim Kurulu veya üyelerini görevinden affeder ve Geçici Yönetim Kurulunu kurar. En geç 45 gün içinde o kademe kongresinin yapılmasını sağlamaya çalışır. Bu süre içinde kongre için yeni delegeler seçilmemişse kongre eski delegelerle toplanır ve Yönetim Kurulunu seçer.

Görevinden affedilen İlçe ve İl Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri Merkez Yönetim Kuruluna bir ay içinde itirazda bulunabilirler. Merkez Yönetim Kurulu kararı kesindir.

Hizmetten affedilen Başkan, Sekreter, Sayman veya Yönetim Kurulu yaptığı itirazın sonucunu beklemeksizin görevini devreder.

Merkez Yönetim Kurulu gerekli görürse, bu madde hükümlerini bütün kademeler ya da Yardımcı Kuruluşlar hakkında uygulayabilir. Ancak, gerek dikkatini çektiği ve gerekse görevden ayırarak yeni atamalar yaptığı durumlarda, yaptığı işlemi ilgili kademenin bağlı bulunduğu üst kademeye bildirir.

KURULTAY

Madde: 42 – Kurultay, partinin genel kongresidir.

Kurultay:

- A-a) Genel Başkanın,
- b) Parti Meclisi Üyelerinden,
- c) Yüksek Disiplin Kurulu Başkan ve Üyelerinden,
- d) TBMM Partili Üyelerinden ve Partili Başkanlardan.,
- e) Kadın ve Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinden,
- f) İl kongresince seçilmiş ve görev başında bulunan İl Yönetim Kurulu Başkanlarından ve kongrelerince seçilmiş Kadın ve Gençlik Kolları İl Başkanlarından,
- g) İl kongrelerinin seçim kanunları gereğince o ile mürettep TBMM Üye sayısını iki katı olarak ve Tüzüğü'nün 37. maddesinin (E) bendinin (e) fıkrasına uygun şekilde seçeceği delegelerden kurulur.

Taşıdıkları sıfatlar dolayısıyla (a, b, c, d ve e fıkralarında yazılı olduğu üzere) Kurultay Üyesi bulunan kimseler ayrıca il kongrelerince delege olarak seçilemezler.

B) Kurultayın üye tam sayısı yukarıdaki bentte yazılı olanlara göre hesap edilir.

C) (A) bendinin (e, f, g) fıkralarında yazılı kurultay üyelerinin süresi kendilerini seçen kongrenin gelecek olağan toplantısına kadardır.

D) Halen partili olan Eski Genel Başkanlar ve Genel Sekreterler, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Baskanları, TBMM Parti Grupları Başkan ve Başkanvekilleri, Başbakan ve Bakanlar Kurultayın onur üyesidirler.

Onur üyeleri, Kurultayda konuşabilirler, oy kullanamazlar.

Madde: 43 – Kurultay, partinin en yüksek organıdır. Kurultay, parti amacı, yasa ve tüzük hükümleri içinde bütün toplum ve ülke sorunlarını ve parti işlerini görüşür.

Genel Başkanı, aşağıdaki esaslar içinde 50 Parti Meclis Üyesini ve Yüksek Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyelerini gizli oyla seçer.

Partinin kesin hesabını kabul veya reddeder, Parti Meclisini aklar, toplumu ve devleti ilgilendiren konularla kamu faaliyetleri ve parti politikası hakkında genel nitelikte olmak şartıyla temenni kararları ve bağlayıcı kararlar alır.

Bütün partililer Kurultay kararlarına uyarlar.

Kurultay kararları ilgililere yazı veya ilân yoluyla duyurulur

Kurultay, partili üye!er arasından 40 üyeyi serbest olarak seçer. Diğer 22 üyenin (A bölgesinde 23 üyenin) seçimi için 67 il aşağıdaki gibi A - B - C olarak adlandırılan 3 bölgeye ayrılır. Her bölgenin 22 ilinin (A bölgesinde 23 ilin) ilgili il kongresince seçilen adayı Kurultayın onayına sunulur.

Bölgeler aşağıdaki şekilde ayrılmıştır.

A Bölgesi :

Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bitlis, Bolu, Çanakkale, Denizli, Elâzığ, Hakkari, Gaziantep, Kahraman Maraş, Kars, Kırklareli, Kütahya, Mardin, Ordu, Rize, Sakarya, Sinop, Siirt, Tunceli.

B Bölgesi :

Adıyaman, Ağrı, Afyon, Burdur, Bursa, Diyarbakır, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Hatay, İstanbul, Kastamonu, Kayseri, Konya, Manisa, Muş, Nevşehir, Samsun, Tekirdağ, Tokat, Urfa, Yozgat.

C Bölgesi :

Adana, Antalya, Artvin, Bingöl, Çankırı, Çorum, Edirne, Eskişehir, Erzurum, Isparta, İçel, İzmir, Kırşehir, Kocaeli, Malatya, Muğla, Niğde, Sivas, Trabzon, Uşak, Van, Zonguldak.

Madde: 44 - Kurultay iki yılda bir toplanır.

Parti Meclisinin kararı yahut Kurultay uyelerinden beşte birinin yazılı isteğı üzerine Kurultay, Merkez Yönetim Kurulunca olağanustu toplantıya çağrılır

Genel Başkan da, gerekli gördüğünde Kurultayı olağanustu toplar

Kurultayın gündemi, toplantı günü ve yeri olağan toplantılardan otuz, olağanustu toplantılardan en az on gün önce ilgililere duyurulur

Madde: 45 – Kurultay, Genel Başkan tarafından açılır. Kurultay kendine toplantı süresi için bir Başkan, İki Başkanvekili ve sekiz Kâtip seçer ve gündemindeki işleri görür

Kurultayın gündemi Parti Mec'isi tarafından hazırlanır. Gündeme kurultayın üye sayısının en az yirmide birinin önerisiyle diğer konularda alınır.

Kurultaya iki kurultay arasındaki parti çalışmalarına ve partinin mali durumuna dair raporlar sunulur.

Olağanustu toplantının gündemi isteyenler tarafından tespit edilir. Olağanustu toplantıda gündem dışı konuşulamaz.

PARTİ MECLİSİ

Madde: 46 – Parti Meclisi:

- a) Genel Başkandan,
- b) Kurultayca seçilecek 64 uyeden,
- c) Kadın ve Gençlik Kolu Merkez Başkanlarından kurulur.

Madde: 47 – Parti Meclisi, Partinin amaçlarının gerçekleştirilmesinde ve parti işlerinde Kurultaydan sonra en yüksek Merkez karar organıdır.

Parti Meclisi, zorlayıcı sebepler dolayısıyla kurultayın toplanamadığı hallerde partinin hukuki varlığına son verilmesiyle program ve tüzüğünün değiştirilmesi dışında bütün kararları alabilir.

Hükümet kurmaya, Hükümete katılmaya, Hükümetten çekilmeye veya ayrılmaya Parti Meclisi karar verir. Bu kararlarda, Millet Meclisi Grup Başkan ve Başkanvekilleriyle Yönetim Kurulu Üyeleri de oylamaya katılırlar.

Partili Bakanlar, TBMM Parti Gruplarının Başkanvekilleri ile Yönetim Kurulu Üyeleri Parti Meclisinin bütün toplantılarına katılabilirler oy kullanmazlar.

Parti programına ve kurultay kararlarına uygun olmak şartıyla parti politikasını saptar seçim bildirimlerini hazırlar ve ilân eder. Bunların gerçekleştirilmesiyle ilgili tedbir ve kararları alır.

Parti örgütünün geliştirilmesi, çalıştırılması ve denetlenmesiyle Yönetim, propaganda ve seçim işlerini Parti Meclisi, Merkez Yönetim Kurulu eliyle yürütür. Parti işlerini düzenleyen yönetmelikler de Parti Meclisi tarafından yapılır.

Parti Meclisi Merkez Yönetim Kurulunun hazırladığı bütçeyi inceler ve karara bağlar.

Parti Meclisi Genel Sekreteri ve Merkez Yönetim Kurulunu denetler.

Parti Meclisi Genel Sekreteri ve Merkez Yönetim Kurulu Üyelerini üye tam sayısının salt çoğunluğuyla görevinden alabilir.

Genel Sekreter ve Merkez Yönetim Kurulunun denetlenmesiyle ilgili kararlarda ilgililer oya katılmazlar.

Parti Meclisi Kurultaya siyasî olaylar ve parti çalışmaları hakkında rapor sunar. Parti Meclisi Üyeleri, TBMM Parti Grupları Başkanlığı, Başkanvekilliği ve Üyeliği hariç iller örgüt ve Yardımcı Kuruluşlar Yönetim Kurullarında ve Disiplin Kurullarında görev alamazlar, il ve ilçe denetçisi olamazlar.

Madde: 48 – Parti Meclisinin Başkanı Genel Başkandır. Genel Başkanın bulunmadığı toplantılarda Parti Meclisi o toplantı için üyelerinden birini başkan seçer.

Parti Meclisinin gündemi Merkez Yönetim Kurulunca düzenlenir.

Genel Başkan ile en az beş üyenin görüşülmesini istediği konular da gündeme alınır.

Parti Meclisi en az üç ayda bir toplanır. Her toplantı sonunda gelecek toplantının günü ve yeri belli edilir.

Güvenoyu ve boşalan üyelerin yerine seçim konuları gündeme alındığında bir haftadan önce, Toplantı günü, parti meclisi üyelerine duyurulur ve ilân edilir.

Parti Meclisinin toplanmaya çağırılması

Madde: 49 – Genel Başkanın gerekli görmesi yahut Parti Meclisi Uyelerinin üçte birinin istemi halinde de, Parti Meclisi toplantıya çağırılır.

Bu toplantıda, çağırılanların düzenlediği gündem dışında kalan konular da Parti Meclisi kararı ile gündeme alınabilir, görüşülebilir.

Parti Meclisindeki boşalmalar

Madde: 50 – İl kongrelerince gösterilmiş bolge adaylarından Parti Meclisine seçilmiş bulunan üye, ikametgâhını o iller bölgesinden başka bolgenin illerine naklettiği takdirde veya ozursuz olarak uç Parti Meclisi olağan toplantısına katılmadığı zaman, Parti Meclisince görevinden affedilir

Bu suretle veya başka suretle, Parti Meclisi uyeleri arasında boşalma vukubulursa, bu üyeliklere yenileri, Parti Meclisince, partililer arasından seçilir. Ancak boşalan üyelik, iller bolge adayları arasından seçilmiş üyeliklerden ise, yerine yine o bolge adaylarından birisi seçilir

GENEL BAŞKAN

Madde: 51 – Parti Genel Başkanı, Kurultay tarafından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir

Genel Başkanın özörlü bulunduğu hallerde kendisine Genel Sekreter vekâlet eder.

Sürekli boşalma halinde Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkanı seçmek üzere otuz gün içinde Kurultayı toplantıya çağırır.

Madde: 52 – Partiyi Genel Başkan temsil eder.

Genel Başkan, Disiplin Kurulu dışında kalan bütün parti örgütünün tabii başkanıdır. Oylamalara katılır.

Madde 53 – İç ve dış politika konularında, partiyi bağlayıcı demeç ve tebliğler ancak Genel Başkan veya görevlendireceği yetkililer tarafından yapılabilir.

Genel Başkan, iç ve dış politika konularını ve müşterek çalışmaları gerektiren meseleleri görüşmek üzere, TBMM Parti Grupları Başkanlarını, Başkanvekillerini, Yönetim Kurullarını, Parti Meclisini, Merkez Yönetim Kurulunu ve Partili Bakanları birlikte veya ayrı ayrı toplantılara çağırabilir.

Genel Başkan, lüzum gördüğü hallerde tayin edeceği gündemi görüşmek üzere, Merkez Yönetim Kurulunu toplar.

Parti hizmet ve çalışmalarının gerektirdiği tedbirleri alır.

Yetkili kurullarca verilen kararları ilgililerce tatbikine nezaret eder.

İlgililere ve parti örgütüne gerekli gördüğü tebliğleri yapar.

MERKEZ YÖNETİM KURULU

Madde: 54 – Merkez Yönetim Kurulu Partinin Merkez Yönetim organıdır.

Merkez Yönetim Kurulu:

a) Genel Sekreterden,

b) 14 Merkez Yönetim Kurulu Üyesinden,
kurulur.

Genel Sekreter, Parti Meclisi tarafından ve kendi üyeleri arasından üye tam sayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.

Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri de, Parti Meclisi tarafından ve kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilirler.

Madde: 55 – Genel Sekreter, Merkez Yönetim Kurulunun Başkanıdır.

Genel Sekreter, Merkez Yönetim Kurulu Üyelerinden ikisini kendisine yardımcı seçer.

Genel Sekreter ve Merkez Yönetim Kurulu çalışmalarından dolayı Parti Meclisine karşı sorumludurlar.

Madde: 56 – Merkez Yönetim Kurulu, ilk toplantısında, aralarından birini Saymanlığa seçer ve üyeleri arasında işbölümü yapar.

Madde: 57 – Genel Sekreter, Merkez Yönetim Kuruluna ait görevlerin yerine getirilmesini sağlar. Genel Sekreterlik parti örgütünün müracaat ve haberleşme yeridir.

Genel Baskana izafeten partiyi mahkemelerde, devlet daire ve müesseselerinde ve üçüncü şahıslarla hukukî muamele ve münasebetlerde Genel Sekreter temsil eder. Bu temsile Genel Sekreter Yardımcıları da yetkilidirler

Genel Sekreter bulunmadığı zamanlarda Merkez Yönetim Kuruluna hangisinin başkanlık edeceğini Genel Sekreter belli eder.

Sayman Uye, Merkez örgütünün mali işlerini yürütür ve iller örgütünün mali işlerini denetler.

Madde: 58 – Merkez Yönetim Kurulu, Tüzük hükümlerine göre, partiyi örgütlendirmek, örgütü güçlendirmek, örgütü geliştirmek ve denetlemek, Kurultay ve Parti Meclisi kararlarını yerine getirmek, parti ilkelerini ve programını yaymak ve millete benimsetmek ve bunları temin için gereken bütün tedbirleri almakla görevlidir.

Merkez Yönetim Kurulu, her toplantısında gelecek toplantı gününü belli eder. Özürsüz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üye, kurul kararıyla görevinden affedilir. Görevinden affedilen üye bu karara karşı Parti Meclisine başvurabilir. Parti Meclisinin kararı kesindir.

Merkez Yönetim Kurulu, Parti çalışmaları ve siyasi olaylar hakkında Parti Meclisine izahat verir. Kurultaya sunulacak Parti Meclisi raporunun tasarısını hazırlar.

Parti Meclisince tasdik edilen bütçeyi tatbik eder. Gereken işler için hazırladığı Yönetmelik tasarılarını Parti Meclisinin onayına sunar.

Merkez Yönetim Kurulu delege seçimlerinden itibaren bütün kongrelerin ve seçimlerin kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine uygunluğunu denetler.

Olağan ve olağanüstü Kurultayların toplanmalarıyla ilgili her türlü işlem ve hazırlık çalışmaları Merkez Yönetim Kurulunca yürütülür

Merkez Yönetim Kurulu kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere, Parti Mufettişlerini görevlendirebilir Parti Mufettişlerine Merkez Yönetim Kurulunca belli konularda gereken yetkiler verilebilir

Parti Mufettişlerinin görev ve yetkileri yönetmelikle düzenlenir

Merkez Yönetim Kurulu yılda en az bir defa örgüt kurullarının toplanmasını ve 68, 69, 70 maddeler uyarınca görev yapmasını sağlar ve denetler.

YARDIMCI KOLLAR

Madde: 59 - Merkez ve iller örgütünde Parti Meclisince hazırlanan Yönetmelik hükümlerine göre, partili gençlerden Gençlik Kolları ve partili kadın üyelerden Kadın Kolları kurulur

Kadın ve Gençlik Kolları, parti örgütüne paralel yardımcı örgüt olarak kurulurlar

Kadın ve Gençlik Kolları Başkanları bağlı bulundukları İl ve İlçe ana kademe Yönetim Kurullarına üye olarak katılırlar, oy kullanırlar

YARDIMCI KURULUŞLAR

Madde: 60 - Parti Yönetim Kurulları belli konular için ihtisas komisyonları ve büroları ile danışma kurulları kurabilirler

Genel Başkan ve Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri, belli bilim kollarında bilgi ve tecrübeleriyle tanınmış partili üyelere 15 kişilik bir "YÜKSEK DANIŞMA KURULU" kurarak Parti Meclisinin onayına sunar.

Yüksek Danışma Kurulu üyeleri Parti Meclisi toplantılarına ve kurultaya katılabilirler, ancak oy kullanamazlar.

ÖRGÜTLE İLGİLİ ORTAK HÜKÜMLER

Madde: 61 – Kurultay ve kongreler için seçilen delegelere, kongre Başkanlık Divanınca hazırlanmış ve tasdik edilmiş tutanaklara ve seçim tasnifine istinaden Yönetim Kurulları Başkanları tarafından belge verilir.

Kongrelerde ve Kurultayda delege ve üyelerin sıfatlarına yöneltilen itirazları incelemek üzere ad çekme ile 3-11 kişilik komisyon kurulur. Ad çekme kurultayda iller arasında, kongrelerde o kongreye katılan kademeler arasında yapılır. Bu suretle adları belli olan iller veya kademelerin görevlendirecekleri delegeler, itirazları inceleme komisyonunu teşkil ederler. Komisyonca hazırlanan rapor üzerine Genel Kurul karar verir. Delege ve üyelerin sıfatlarına yöneltilecek itirazların, Başkanlık Divanının kurulmasından hemen sonra ve gündemin öteki maddelerine geçilmeden önce ve yazılı olarak yapılması gerekir.

İlçe kongresi Başkanlık Divanı il kongresine ve il kongresi Başkanlık Divanı da Kurultaya gizli

oyla seçilecek delege seçimine geçilmeden evvel Tüzüğün 38 ve 40. maddelerinin uygulanması için Parti Meclisince hazırlanan Yönetmelikteki esaslara göre hesap edilen sayıda delege seçileceğini Genel Kurula mutlaka bildirir.

Kongre Başkanlık Divanı o kademe kongresinde yapılan seçimlere ait tutanakları üç nüsha olarak tanzim ve tasdik etmekle yükümlüdür. O kademe Yönetim Kurulu Başkanı, Başkanlık Divanınca tanzim ve tasdik edilmiş olan seçim tutanaklarını almak ve bunlardan birisini muhafaza ederek diğerlerini en çok on beş gün içinde üst kademeye göndermek mecburivetindedir.

Madde: 62 – Kurultay ve kongre oturumları açıktır. Çoğunluk kararı ile gizli de olabilir.

Oturumlar için tutanak özeti yazılır. Kararlar ve seçim sonuçları bu özetlere yazılır. Tutanak özetleri, ilgili Kurultayın ve kongrelerin tasvibinden sonra Başkanlık Divanınca imzalanır ve Yönetim Kurulları tarafından saklanır.

Kurultay tutanakları aynen tutularak Merkez Yönetim Kurulunca saklanır.

Madde: 63 – Kurultayda mali işlerle ilgili parti ilkeleri, programı ve tüzüğü ile ilgili yahut parti işlerinde ya da Genel politikada belli bi durum alınmasını gerektiren konular, bir komisyondan geçirildikten sonra görüşülür.

Kongrelerde, mali işler için aynı usul uygulanır.

Madde: 64 – Karar, aksine hüküm bulunmayan hallerde, toplantıda hazır bulunanların çokluğuyla alınır. Oylar eşit ise Başkanın bulunduğu taraf tercih edilir.

Madde: 65 – Seçimler gizli oyla yapılır. Oy pusulaları elle yazılabileceği gibi basılı veya başka suretle çoğaltılmış da olabilir.

Oy pusulalarına seçilecek üye adedince isim yazılır. Bu adetten fazla yazılan isimler geçerli değildir. Seçilecek asıl üye adedinden az isim yazılan oy pusulaları geçerli sayılmaz.

Seçimlerde, oy sırasıyla en çok oy alanlar asıl, ondan sonra gelenler yedek sayılır. Eşitlik halinde ad çekilir.

Yönetim Kurulları için yedek üye seçilemez.

Kurultay ve kongreler Başkanlık Divanlarını ve Komisyonları aksine karar alınmadıkça açık oyla seçerler.

Madde: 66 – Yedekleri de seçilen üyeliklerde boşalma halinde, yedekler oy sırasıyla göreve çağırılırlar.

Madde: 67 – Kurultay üyeleri; Partili Belediye Başkanları, Partili Belediye ve İl Genel Meclisi Üyeleri görevli oldukları çevrenin kademe kongrelerinde bulunabilirler ve kendi görevleriyle ilgili konularla, genel görüşmelerde söz alabilirler.

İlgili kademe ile üst kademe görevlerine Genel Başkan, Parti Meclisi Üyeleri ve Merkez Yönetim Kurulunun kongredeki temsilcisine gündemin her

maddesi üzerinde; TBMM Grup Başkan ve Başkan-vekilleri ve Partili Bakanlara görevleriyle ilgili konularda istediklerinde öncelikle söz verilir.

ÖRGÜT KURULLARININ TOPLANMASI VE GÖREVLERİ

Madde: 68 – Partinin genel politikası açısından sosyal, ekonomik, kültürel, siyasal konularda ve bölge ihtiyaçları üzerinde, karar organlarının politika oluşturmalarını kolaylaştırmak ve parti çalışmalarını geliştirmek üzere ilçelerde “İlçe Örgüt Kurulu”, illerde “İl Örgüt Kurulu”, Genel Merkezde “Merkez Örgüt Kurulu” toplanır. Bu kurulların kuruluş biçimleri ve çalışma yöntemleri 71 ve 72. maddelerdeki temel esaslar çerçevesinde düzenlenecek bir yönetmelikle belirlenir.

Madde: 69 – Örgüt Kurulları:

a) İlçelerde, Ana kademe ve Yardımcı Kollar Yönetim Kurullarından, Partili Belediye Başkanlarından, Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi partili üyelerinden, Partili Muhtarlar ve Parti görevlilerinden, delegelerden parti komite ve buro başkanlarıyla yönetmelikte gösterilecek kuruluşların partili mensuplarından.

b) Illerde; Ana kademe ve Yardımcı Kollar Yönetim Kurullarından, İlçe Başkanları ve İlçe Sekreterlerinden, o ilin TBMM Üyelerinden, Partili

Belediye Başkanlarından, İl Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi Parti Grubu Yönetim Kurulu üyelerinden, İl Genel Meclisi üyelerinden, Parti İl Komite ve Büro Başkanları ile Yönetmelikte gösterilecek il düzeyindeki kuruluşların partili mensuplarından.

c) Genel Merkezde; Genel Başkandan, Parti Meclisi Üyelerinden, Yüksek Danışma Kurulu üyelerinden, Parlamento Grup Yönetim Kurulu Üyelerinden, Partili Bakanlardan, İl Başkanlarından, Yardımcı Kollar Merkez Yönetim Kurulu Üyelerinden, partinin Merkez Komite ve Büro Başkanları ile yönetmelikte gösterilecek kuruluşların Genel Merkezindeki partili mensuplarından ve Yüksek Danışma Kurulundan oluşur.

Madde: 70 – Örgüt kurulları; yılda en az bir kez il ve ilçelerde ana kademe Yönetim Kurulu Başkanının başkanlığında, Genel Merkezde de Genel Başkanın başkanlığında toplanarak aşağıdaki görevleri yaparlar.

a) Parti çalışmalarını geliştirme ve etkinleştirme yöntemlerinin oluşturulması yönünde dileklerde bulunma,

b) İlgili organların verdiği görevleri yerine getirme, Parti politika ve kararlarını, hizmetlerini anlatma; uygulamada ve her konuda yetkili kurulların çalışmalarına yardımcı olma yollarının saptanması,

c) Bölge ve ülke sorunlarının görüşülmesi ve bu sorunlar üzerine ilgili organlara sunulacak önerilerin saptanması,

d) Görüşülmesinde yarar görerek gündemine aldığı diğer konuların görüşülmesi

DISIPLİN ORGANLARI

Madde: 71 - Partinin Disiplin organları aşağıda gösterilmiştir:

a) II Disiplin Kurulu:

II kongresince gelecek olağan kongrede yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere seçilen 5 asıl ve 5 yedek üyeden kurulur.

II Disiplin Kurulu yedekleri ile toplanamaz duruma düştüğü takdirde eksikler, yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere, Merkez Yönetim Kurulunca partililer arasından seçilerek tamamlanır.

b) Yüksek Disiplin Kurulu:

Kurultayca gelecek olağan kurultayda yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere seçilen 9 asıl ve 9 yedek üyeden kurulur.

Yüksek Disiplin Kurulu yedekleriyle tamamlanamaz duruma düştüğü takdirde eksikler, yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere Parti Meclisince partililer arasından seçilerek tamamlanır.

c) TBMM Parti Grupları Disiplin Kurulları:

TBMM Parti Grupları her yasama yılı başında yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere Parti Grup İç yönetmeliğinde gösterilen sayıda seçilen asıl ve yedek üyelerden kurulur.

d) TBMM Parti Grupları Birleşik Disiplin Kurulu:

Cumhuriyet Senatosu Disiplin Kurulu ile Millet Meclisi Disiplin Kurulunun bir araya gelmesinden oluşur.

Disiplin Kurullarında asıl üyeliklerde boşalma halinde oy sırasıyla yedekler çağrılır

Disiplin Kurulları ilk toplantılarında aralarından bir başkan ve bir Sekreter Uye secerler

TBMM Parti Grupları Birleşik Disiplin Kurulu toplantılarında Başkanlarından en yaşlısı ve Sekreter üyelere en genci Başkanlık ve Sekreterlik görevlerini yapar

Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeleri, bir başka disiplin kurulunda görev alamayacakları gibi, TBMM, Belediye ve İl Genel Meclisi Parti Grupları, Kurultay ve Kongre üyelikleri hariç partinin diğer organ, kurul ve görevlerinde bulunamazlar Partiye bir hizmet bağı ile bağlı olamazlar Partiden hiç bir suretle gelir sağlayamazlar İkinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımları aynı disiplin kurulu ile Birleşik Disiplin Kurullarında görev alamazlar

Disiplin Kurullarına verilen partili, savunma suresi içinde ve en geç savunması ile birlikte gerekçeli olarak Disiplin Kurulu üyelerinden yalnız birisi hakkında ret isteğinde bulunabilir Ret isteğinin yerinde olup olmadığı kurulca öncelikle kesin karara bağlanır Reddedilen üye bu karara katılamaz. Ret isteği kabul edilirse sırf bu konu için sıradaki yedek üye çağrılır

Disiplin Kurulları üye tam sayıları ile toplanır

- ve salt çoğunluğu ile karar verirler.

Madde: 72 -

A-a) Disiplin Kuruluna sevk İl Yönetim Kurulu;

b) Yüksek Disiplin Kuruluna sevke, Merkez Yönetim Kurulu;

c) TBMM Parti Grupları Disiplin Kurullarına sevke, ilgilinin üyesi bulunduğu grubun Yönetim Kurulu;

d) TBMM Parti Grupları Disiplin Kuruluna sevke, TBMM Parti Grupları Birleşik Yönetim Kurulu; yetkilidirler.

B) Hakkında disiplin kovuşturması istenen kim-
senin Parti Meclisi Üyesi yahut Yüksek Disiplin Kurulu Başkan veya üyesi olması halinde ve TBMM Üyelerinin 73. maddenin "b" bendinde açıklanan suçlarında Yüksek Disiplin Kuruluna sevk kararı Parti Meclisince ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Seçimler sırasında işlenen suçlarda, Parti Meclisi toplantı halinde değilse, sevk yetkisi Merkez Yönetim Kurulundur.

C) Siyasî Partiler Kanununun 111. maddesinin 3/A ve 3/D bentleri uyarınca Cumhuriyet Başsavcısı tarafından partiden kesin olarak çıkarılması istenen parti üyesi, Merkez Yönetim Kurulunca derhal Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilir. Yüksek Disiplin Kurulu derhal toplanarak bu konuyu öncelikle görüşür ve ancak 7 gün içinde karara bağlar. Bu fıkra uyarınca Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilen partili kurulun konuyu ele aldığı ilk toplantısında savunmasını

yazılı veya sözlü olarak yapabilir. Cumhuriyet Başsavcısının istemi bir partili TBMM hakkında ise sevke yetkili kurul bu madde hükümlerine, görevli Disiplin Kurulu ise 73. madde hükümlerine göre tespit olunur.

Madde: 73 - İl çevresindeki partililerin ve Merkez belediyeleri hariç diğer partili Belediye Başkanlarının işledikleri her türlü Disiplin suçlarına İl Disiplin Kurulu,

b) Parti Meclisi Üyeleri, Yüksek Disiplin Kurulu, İl Yönetim Kurulu, İl Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeleri, il denetçisi ve Partili İl Belediye Başkanları tarafında işlenen suçlarla,

Partili TBMM üyelerinin, Grup Disiplin Kurullarıyla Parti Grupları Birleşik Disiplin Kurulunun görevine girmeyen, Parti Tüzük ve programına, Kurultay ve Parti Meclisi kararlarına aykırı davranışlarından, partinin şeref ve haysiyeti ile bağdaşmayan söz, yazı ve eylemlerinden doğan suçlarına Yüksek Disiplin Kurulu,

c) Partili TBMM Üyelerinin, bu maddenin "b" bendinde sayılı haller dışında, Grup Disiplinine, Grup İcnyönetmeliklerine, Grup tarafından alınmış bağlayıcı kararlara aykırı davranışlardan ve Grubun şeref ve haysiyetiyle bağdaşmayan eylemlerinden doğan suçlarına ve Grup Üyelerinin birbirleriyle olan anlaşmazlıklarına, ilgilinin üyesi bulunduğu Grubun Disiplin kurulu karar verir.

d) Partinin TBMM Grubunun yetkileriyle ilgili

veya Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Gruplarını beraberce ilgilendiren hal ve eylemlerden yahut bir Cumhuriyet Senatosu üyesiyle bir Milletvekili arasındaki anlaşmazlıklardan doğan suçlara TBMM Parti Grupları Birleşik Disiplin Kurulu bakar.

Disiplin Kurulları, kovuşturma isteyen organın ceza istemi ile bağlı değildirler. Ancak, istenilen disiplin cezasından daha ağırını veremezler. Savunmaya çağrı yazı ile olur. Bu yazıda, kovuşturmaya konu olan disiplin suçları ne uygulanması istenen disiplin cezası açıkça gösterilir. Savunma, yazılı veya sözlü olabilir. Savunma için süre, çağrı yazısından itibaren on gün, seçimlerde veya herkesin göz önünde açıkça yahut yayın yoluyla işlenen disiplin suçlarında ise üç gündür. Bu süreyi geçirenler savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar.

Disiplin Kurullarının kararları gerekçeli olur ve alınmasından itibaren en geç 10 gün içinde sevkeden kurul ile ilgiliye bildirilir. Taraflar, kararın tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde İl Disiplin Kurulu kararına karşı Yüksek Disiplin Kuruluna başvurabilirler. İl Disiplin Kurulları dışındaki disiplin kurullarının kararları kesindir. Ancak Merkez Yönetim Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulundan kararın bir kere daha görüşülmesini isteyebilir. Disiplin kovuşturmasının yapılmasını gerektiren bir suçun işlendiğini haber alan sevke yetkili kurul, en geç bir ay içinde karar vermek zorundadır. Sevke yeter delilleri toplayamadığı takdirde, üst kuruluna gerekcesini bil-

dirmek suretiyle bu süreyi 15 gün daha uzatabılır.

Bu sürenin bitiminde sevk edilmezse, takibat düşer.

Ancak, şikâyetçi varsa, düşme tarihinden itibaren 15 gün içinde üst kurula şikâyet hakkı vardır. Bu takdirde üst kurul, gerekli incelemeyi yaparak sevk veya düşme kararı verir. Bu karar kesindir.

Disiplin Kurulları, işin kendilerine gelmesinden en az iki ay içinde konuyu karara bağlarlar. Bu süre içinde karar verilmezse, varsa tedbir kararı kendiliğinden kalkar

Seçim zamanlarında işlenen suçlarda bu süre, ilgilinin savunmasının alınmasından itibaren bir haftadır.

Bu sureler içinde karar verilmezse, sevke yetkili kurulun isteği üzerine, dosya, Merkez Yönetim Kurulunca yakın illerden birinin disiplin kuruluna sevk edilir

Kurultayda ve kongrelerde Disiplin Kurullarına sevk işlemleri ile Disiplin Kurullarının kararları hakkında görüşme yapılmaz, karar alınamaz

Disiplin Kurullarının çalışma usulleri, sevk işleminin nasıl yapılacağı ve savunma ile ilgili hususlar, Siyasi Partiler Kanunu ve Tuzuk hükümlerine uygun olarak, Yüksek Disiplin Kurulu ile TBMM Parti Grupları Disiplin Kurullarının görüşü alınarak Parti Meclisince hazırlanacak bir Yönetmelikle düzenlenir

Disiplin koşuşturmasını gerektiren fiilden iti-

baren 6 ay içinde, sevke yetkili kurula, bu fiil şikâyet edilmez ise artık o fiil hakkında herhangi bir disiplin koşusturması yapılamaz

Disiplin Kurullarınca bir yıl içinde karara bağlanmayan Disiplin dosyaları kendiliğından duşer.

DISİPLİN CEZALARI

Madde: 74 – Disiplin cezaları uyarma, kınama, geçici çıkarma ve kesin çıkarmadır Uyarma, yazılı olarak dikkatı çekmek, kınama, kusur bildir-mektir

Geçici çıkarma, partili uyenin 3 aydan bir yıla kadar, kesin çıkarma ise suresiz olarak partiden il-gisinin kesilmesidir

Kınama cezasına uğrayanlar, o yıl içinde Yo-netim Kurullarına seçilemezler Seçilmiş iseler, go-revlerinden alınırlar

Geçici çıkarma cezalarına uğrayanlara parti içinde hiç bir görev verilemez Bunlar, Yonetim Kurullarına, kongrelere ve kurultaya hiç bir teklifte bulunamazlar Ancak bu hukum kendilerinin, parti tuzuğıne, programına, partinin diğeri mevzuatına ve parti organlarının bağlayıcı kararlarına, uyma zorunluluğınu ortadan kaldırmaz

Uyarma, kınama ve geçici çıkarma cezaları, bu cezalara uğrayan partililerin kayıtlı bulundukları uye kayıt defterlerine işlenir II Yonetim Kurullarınca alt kademelere duyurulur

Kesin çıkarma cezasına uğrayanların kayıtları

silinir, ad ve soyadları Merkez Yönetim Kurulu tarafından partinin bütün İl ve İlçe Yönetim Kurulu Başkanlıklarına bildirilir.

Madde: 75 – Disiplin cezaları, aşağıda yazılan neviden hareketleri yapanlara verilir.

A) Gerçeğe aykırı olarak partide kendilerine vazife ve yetki verilmiş gibi davrananlara,

B) Parti teşkilâtı içinde tesanüdü bozanlara ve yerlilik yabancılık gibi ayrılık uyandıranlara,

C) Parti menfaatlerine uymayan muhalif yayınlar ve propogandalar yapanlara,

D) Partililerin şahısları ile uğraşanlara,

E) Gizli yapılması kararlaştırılan toplantılardaki konuşmaları ıfşa edenlere,

F) Parti çalışmalarında,

1 – Partinin program ve tüzüğüne,

2 – Kurultay kararlarına,

3 – Yönetmelik hükümlerine ve Parti Meclisi ile Merkez Yönetim Kurullarınca alınacak kararlara,

4 – Parti Yönetim Kurulları tarafından verilen kararlara uymayanlara,

5 – Kanun, Tüzük ve yönetmelik hükümleriyle verilen görevleri zamanında ve tam olarak yapmayanlara yetkili organların kararlarına aykırı hareket edenlere,

G) Bütün seçimlerde;

1 – Partice aday gösterilen yerlerde bağımsız adaylığını koyanlara veya kendisinin başkaları tarafından aday gösterilmesine qoz yumanlara,

2 - Diğer bir partinin adaylığını kabul edenlere ve bunu açıkça reddetmeyenlere,

3 - Parti adayları aleyhinde veya diğer adaylar lehinde acık veya gizli çalışanlara veya bu yolda yardımda bulunanlara,

4 - Özuru olmadığı halde seçimlere katılmayanlara,

5 - Parti listesi dışında bağımsız veya karma liste hazırlayanlara veya bu listeler lehinde çalışanlara,

6 - Parti listesinin bütünlüğü aleyhine çalışanlara,

7 - Parti oy pusulaları üstünde silinti veya değişiklik yapanlara veya böyle oy pusulası dağıtanlara,

H) Kongre ve TBMM Parti Grupları ve İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Grupları işlemlerini ve kararlarını ve yapılan seçim sonuçlarını herhangi bir şekilde tağyir eden veya ettiren veya bunlara teşebbüs edenlere,

Madde . 76 Geçici veya kesin çıkarmayı gerektiren hallerde Disiplin cezaları verilmesi için Disiplin Kurullarına sevk kararı almaya yetkili bulunan kurullar, tedbir niteliğinde olmak üzere disiplin kuruluna sevk edilen üyeyi parti içindeki görevlerinden derhal uzaklaştırabilir

Madde . 77 TBMM Parti Grupları Disiplin konusunda kanuna, parti tüzüğüne ve kendi ic yönetmeliğine bağlıdır

Madde: 78 - Disiplin Kurulu kararları Merkez Yönetim Kurulu ile İl Yönetim Kurulları tarafından yerine getirilir. İtiraz edilen kararın yerine getirilmesi ilgilinin isteği üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla kesinlesinceye kadar geriye bırakılabilir.

Madde: 79 - Kesinleşen cezaların affı istenebilir. Af isteği, cezaya uğrayanların yazılı müracaatıyla olur. İl Disiplin Kurulları tarafından verilen uyarma, kinama ve geçici çıkarma cezaları, Merkez Yönetim Kurulu, kesin çıkarma cezası ile Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilen her çeşit ceza da Parti Meclisi tarafından affedilebilir. Merkez Yönetim Kurulu, af isteği hakkında karara varmadan önce İl Yönetim Kurulunun yazılı mutalaasını alır.

Parti Meclisi, af isteği hakkında karara varmadan önce, ilgili Yönetim Kurulu ile Merkez Yönetim Kurulunun yazılı mutalaasını alır.

71 madde gereğince Grup Disiplin Kurullarınca verilen Disiplin cezalarında af yetkisi o disiplin cezasına ilişkin olarak yetkili Grup Disiplin Kuruluna sevk yetkisini kullanmış olan Grup Yönetim Kuruluna aittir.

Bir partili TBMM üyesi, bu sıfatını sonradan kaybetmişse, hakkında yetkili Grup Disiplin Kurulunca verilmiş disiplin cezası, Parti Meclisince affedilebilir.

71 madde gereğince, Birleşik Disiplin Kurullarınca verilen Disiplin cezalarında af yetkisi Parti Meclisine aittir. Parti Meclisi bu konuda karar vermeden önce ilgili Grup Yönetim Kurulu ile Merkez Yönetim Kurulunun mutalaasını alır.

UÇUNCU BÖLÜM

PARTİNİN TBMM GRUPLARI

Madde: 80 – Türkiye Büyük Millet Meclisinde partili Cumhuriyet Senatosu üyeleri “Cumhuriyet Senatosu Grubunu”, Partili Milletvekilleri de “Millet Meclisi Grubunu” teşkil ederler

Bu iki Grup Üyeleri bir arada partinin (Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubunu” vucuda getirirler TBMM Partı Grupları, yasama çalışmalarını parti politikasına uygun olarak yürütürler

Partinin TBMM Grubu ile Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Gruplarının çalışmaları, görüşme ve seçim usulleri, Yönetim Kurullarının görev ve yetkileri Tüzük hükümlerine uygun olarak, TBMM Grubunca yapılacak bir iç yönetmelikle düzenlenir

Madde: 81 – Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı, Partinin TBMM Grubunun başkanıdır

Genel Başkan TBMM üyesi değilse, TBMM Grubu kendisine bir başkan seçer

TBMM Grubunun Başkanı, üyesi olduğu yasama Meclisindeki Parti Grubunun da başkanıdır

TBMM Grubu başkanının üyesi olmadığı yasama Meclisindeki Parti Grubu, sadece Başkanvekillerini seçmekle yetinir

Grup Başkanvekilleri her toplantı yılı başında o yıl için seçilirler

Grup Başkanvekilleri yasama faaliyetlerinde genel Başkanın yardımcısı ve görevlendirdiği konularda vekildirler

Grupların tabii sozcusu, Grup Başkanıdır Grup Başkanının bulunmadığı veya uygun gördüğü zamanlarda Grup Başkanvekilleri de sozcudurler. Grup Yönetim Kurulları, belli konular için sozcüler seçebilirler Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Grupları her toplantı yılı başında o yıl için yedi ile dokuz kişilik birer Yönetim Kurulu seçerler Her iki Yönetim Kurulunun üye sayısının uygunluğu TBMM Grupları İçyonetmeliği ile düzenlenir Partinin TBMM Grubu Yönetim Kurulu, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Grupları Üyelerinden kurulur.

TBMM'nin Partili Üyeleri

Madde: 82 –

a) Meclis çalışmalarında partinin ilkelerine ve programına ve Parti Grubu Genel Kurulunun kararlarına uymakla ve bunları desteklemekle yükümlüdürler

b) Makul mazeretleri bulunmadıkça, Meclis ve Grup toplantılarına ve komisyonlara katılırlar

c) Grupça karara bağlanmayan hallerde, Meclisteki konuşmalarda ve oy vermelerinde serbesttirler

d) Parti aidatından başka Gruba Genel Kurulca belli edilecek miktarda yıllık para yardımı yaparlar

Madde: 83 – Bir Grup Üyesini Disiplin Kuruluna, partiden ve Gruptan geçici veya kesin olarak

çıkarma istemı ile sevkeden kurulun, ilgiliyi parti ve gruptaki görevlerinden, Disiplin Kurulu kararı kesinleşinceye kadar uzaklaştırma yetkisi vardır

Partiden ve Gruptan kesin olarak çıkarma cezası dışında, bir disiplin cezası verilen Grup Uyesinin, parti tuzuğu ile TBMM Grupları İcyonetmeliğı hu-kumlerine uyma odevi devam eder

Parti veya Gruptan geçici çıkarma cezasına uğrayan Grup Uyesi ceza suresi içinde, Partinin TBMM Gruplarının calışmalarına katılamaz Gruplara teklif yapamaz ve kendisine hiç bir görev verilemez

Grup Disiplin Kurullarınca verilen Gruptan kesin çıkarma kararı, partiden de kesin çıkarma sonucunu doğurur

İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ

GRUPLARI

Madde: 84 – İl Genel Meclisleri ve Belediye Meclislerindeki partili uyeler bir Grup teskil ederler Partili Belediye Başkanı, Belediye Meclisindeki Parti Grubunun tabii uyesidir Ancak bu grup kararı ile bağılı olmaz

İl Yonetim Kurulu Başkanı İl Genel Meclisi ve İl Belediye Meclisi Parti Gruplarının, İlçe Yonetim Kurulu Başkanı da il cevresindeki Belediye Meclisi Gruplarının tabii Baskanıdır oy kullanırlar

Parti Grupları yeteri kadar uyeli Yönetim Kurulu seçerler İl ve İlçe Yönetim Kurulu Başkanlarının Grup üyesi bulunmadığı hallerde bu gruplar, ayrıca bir Başkanvekili seçerler

Üye sayısı beşten az olan Meclis üyeleri aralarından birini sözcü seçip toplu çalışarak fikirlerini ve görüşlerini savunurlar

Madde: 85 Grup üyeleri parti ilkelerine ve programına uymakla, üst kademelerle kendi kongrelerinin kararlarını gozonunde bulundurmakla ve kendi gruplarının kararlarını yerine getirmekle yükümlüdürler Bunlar dışında uyeler, çalışmalarında ve oy kullanmalarında serbesttirler

Madde: 86 – Parti üyelerinin 85 maddede yazılı Mahallî idareler Meclislerindeki çalışma usulleri özel yönetmeliklerle düzenlenir.

SEÇİMLERDE PARTİ ADAYLARININ TESPİTİ

Madde: 87 – Partinin katılacağı TBMM Üyeliği seçimleri için yapılacak aday yoklaması Parti seçmen kutuğu İlçe Yönetim Kurullarınca, İlçe seçim Kuruluna kanunen verilmesi gereken tarihten 2 ay önce 4 nusha olarak düzenlenerek, bunları onaylamak üzere Genel Sekreterliğe gönderir Genel Sekreterlik, listeleri inceleyip gereğinde düzelttikten sonra onaylar ve 1 nushasını alıkoyup diğer bir nushayı ilçenin bağlı olduğu İl Başkanlığına, 2 nushasını da İlçe Başkanlığına gönderir

İlçe Başkanlığı ancak bu onaylanmış nushaya kanunu suresi içinde İlçe Seçim Kuruluna verir.

Madde: 88 – Partinin katılacağı TBMM Uyesi seçimleri için gösterilecek Parti adayları, adaylık yönetmeliğinde belirlenecek olan parti seçmenleri ile adaylarının katılacakları ve kanun hükümlerine uygun olarak yapılacak aday yoklaması sonucunda belli olur

Bir seçim çevresinde gösterilmesi gereken aday sayısından az istekli (Aday adayı) bulunması halinde, o seçim çevresine ait aday listesi Genel Başkanın başkanlığında toplanıp Merkez Yönetim Kurulunca tespit edilir.

Aday yoklamasında aynı sayıda oy almış olanların listedeki sırası Genel Başkanın Başkanlığında toplanan Merkez Yönetim Kurulunca düzenlenir

Aday yoklaması sonuçları, kanun gereğince iptal edilmişse bu seçim çevresindeki bütün adaylar ve bunların listedeki sıraları Genel Başkanın başkanlığında toplanan Merkez Yönetim Kurulunca tespit edilir

Bir seçimde, parti tarafından gösterilmesi gereken adaylar toplamının yüzde beşini asmamak üzere, Merkez Kontenjan Adaylarının hangi illerde ve sıralarda gösterileceği, Adaylık Yönetmeliğindeki esaslara uygun olarak Genel Başkanın Başkanlığında toplanan Merkez Yönetim Kurulunca serbestçe tespit edilir. Bu tespitten önce İl Yönetim Kurullarının istisari mutalaası alınır

Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi Üyeliği ve İl Genel Meclisi Üyeliği seçimlerinde Parti adaylarının nasıl seçileceği ve yoklamanın nasıl yapılacağı, bir yönetmelikle düzenlenir. Bu seçimlerde yasa gereğince gösterilebilecek yüzde on merkez adayı gösterme yetkisi, seçimin yapıldığı çevredeki Yönetim Kurulundandır. Yönetmelikte gösterilen hallerde bu yetki üst yönetim kurullarınca da kullanılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İNCELEME-ARASTIRMA VE PROPAGANDA

Madde: 89 Aşağıdaki hususlar Partinin bütün Yönetim Kurullarının esaslı görevleridir.

a) Umumi ve mahalli bütün memleket işleri ve ihtiyaçları ile siyasî olaylar ve görüşler üzerinde durup bu konularla partili partisiz bilgi ve ihtisas ve tecrübe sahiplerinin ilgilenmesini temin ederek esaslı bilgiler toplamak ve tedbirleri düşünmek,

b) Partinin ilkelerini ve programını, görüşlerini ulusa beğendirmek ve benimsetmek ve bunlar aleyhine yöneltilen propagandaları karşılamak,

c) Karşı partilerin çalışmalarını takip etmek,

d) Partinin üye sayısını ve taraftarlarını çoğaltmak.

Madde: 90 Parti örgütü 89 maddede yazılı hususların tahakkukunu sağlamak maksadıyla muvafık yerlerde ve zamanlarda siyasî toplantılar tertip,

eder, gazete, dergi, teyp plak, film, kitap gibi vasıtalarla yayımlar yapar

Madde: 91 Her Yönetim Kurulu bu bolu-
me konu olan hususlara dair yaptığı çalışmalarda,
elde ettiği sonuçlara ait bilgileri ust kademeye rapor
halinde sunar.

Merkez Yönetim Kurulu, bu konulara dair bütün
orgütün çalışmalarının sonuçlarını bir raporda toplar
ve bunu Parti Meclisine sunar.

BESİNCİ BÖLÜM

MALİ İŞLER GELİRLER-GELİR KAYNAKLARI

Madde: 92 Partinin gelir kaynakları şun-
lardır

- 1 Parti üyelerinden alınan yıllık veya aylık
aidat,
- 2 Partiye mensup TBMM üyelerinden alınan
aidat,
- 3 Adaylık için başvuranlardan aday yokla-
masına girmeden önce alınan özel aidat,
- 4 Parti yayınlarının satış bedelleri,
- 5 Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri
tanıtma malzemesi satışlarından sağlanan gelirler,
- 6 - Parti makbuz, defter ve kâğıtlarının sağ-
lanmasında ve parti kimlik belgelerinin sağlanması
ve yenilenmesinde alınan paralar,
- 7 - Parti lokallerinin işletilmesinden elde edilen
gelirler,

8 - Partice teptiplenen eğlence, müsamere, konser, spor müsabakası, konferans gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler,

9 - Parti Meclisi kararı ile parti adına tertiplenen eğya piyangosu geliri,

10 - Parti mal varlığından elde edilen gelirler,

11 - Partiye yapılan bağışlar,

12 - Krediler,

13 - Kanun veya yasama Meclislerinin itzklerine göre devletçe sağlanan gelirler.

Yukarıdaki 7 ve 10. bentlerde yazılı gelirler için vergi resim ve harç ödenmez.

7. bentde yazılı parti lokalinin işletilmesinden elde edilen gelirler ticar nitelik taşımayan işletme faaliyeti sonucunda sağlanmışsa bu gelirlerle, vergi resim ve harç ödenmez.

10. bentte yazılı gelirden partinin sahip olduğu ve ticar olarak işletilen basımevlerinin gelirleri ile Partinin amaçları dışında sahip oldukları taşınmaz mallar ve amaçlarının içinde veya dışında sahip oldukları taşınmaz mallardan sağladıkları gelirler, vergi, resim ve harçlara ilişkin hükümleri tabidir. 10 bentte yazılı diğer gelirler, hiç bir vergiye resim ve harca tabi değildir.

Yukarda yazılı gelirler, Partinin hangi örgüt kademesi, Yardımcı Kuruluşu veya görevlisi tarafından sağlanmış olursa olsun, Parti tüzel kişiliğine aittir.

Madde: 93 - Partili her ye, aylık veya yıllık

olarak ödemek üzere bir aidat yükümünü kabul etmek zorundadır.

Bu aidatın yıllık miktarı en az bir en çok 1200 lira olur. Üye, vermeyi kabul ettiği aidatın miktarını, kayıtlı bulunduğu örgüt kademesi başkanlığına veya yardımcı kol başkanlığına yazı ile bildirerek artırabilir. Aidatı alacak olan örgüt kademesi veya yardımcı kol Yönetim Kurulu üyenin vermeyi kabul ettiği miktarda aidat ödeyecek durumda olmadığını tespit ederse aidat yükümünü en az hadde kadar indirebilir.

Bir Parti üyesinin partiye borçlu olduğu aidatın bir kısmını veya tamamını ödememiş olması, o üyenin kongrelere ve kurultaya delege seçilmesine Köy ve Mahalle Muhtarlık bölgelerindeki parti görevlisi ile yedeğinin seciminde ve onsecim ve yoklamalarda oy kullanmasına Köy ve Mahallelerdeki parti görevliliğine veya yedekliliğine seçilmesine hiç bir suretle engel olamaz. Bu kimse hakkında partiden geçici çıkarma veya kesin çıkarmaya dair disiplin cezaları uygulanamaz.

Son takvim yılı için partiye borçlu olduğu aidatın tamamını ödememiş olanlar ve kimlik kartını yeniletmeyenler için İlçe ve İl Yönetim Kuruluna Başkan veya Üye, Parti Meclisine Üye, Disiplin Kurullarına üye, denetçi, Belediye Başkanı veya Meclisi Üyeleri ile İl Genel Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Üyeleri ve Milletvekili seçimlerinde aday olamazlar.

TBMM UYELERİNİN AIDATI

Madde: 94 Partiyeye mensup TBMM Uyelerinin ne miktar aidat odeyeceğı ve bu aidatın ne miktarının grup faaliyetlerine ve ne miktarının parti merkezine ayrılacağı TBMM Grubu kararı ile belli edilir

Madde: 95 - Partiyeye mensup Belediye Başkan ve Belediye Meclisi Grup Uyeleri ile İl Genel Meclisi Uyelerinin ne miktar aidat odeyecekleri ve bu aidatın ne miktarının Grup faaliyetlerine ve ne miktarının parti orgutune ayrılacağı, o grubun mensubu bulunduğu orgut Yönetim Kurulu ile birlikte yapacakları bir toplantıda musterek kararla belli edilir

Madde: 96 - Adaylık için basvuranlardan aday yoklamasına girmeden önce alınacak özel aidat, aday yönetmeliklerindeki esaslara göre düzenlenir

SATIŞ BEDELLERİ

Madde: 97 Parti yayınlarının, parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri tanıtma malzemesi, parti hüviyet cüzdanlarının ve parti makbuz defter ve kâğıtlarının satış bedelleri Merkez Yönetim Kurulu kararı ile düzenlenir

Parti binaları ile Parti Kurultay kongre ve toplantılarının yapıldığı yerde Parti bayrağı, flaması ve Parti rumuzlarını taşıyan benzeri eşyanın satışı, ancak ılıklı kademenin Yönetim Kurulunun tespit

edeceği fiyatla ve makbuz karşılığında yapılır.

LOKAL İşLETME GELİRLERİ

Madde: 98 – Parti lokallerinin işletilmesinden ve parti kitaplıklarına gırısten sağlanacak gelirler, benzeri yerlerdeki bedel ve ücretler dikkate alınarak ilgili Yönetim Kurullarının yapacakları tarifelere bağlıdır.

EĞLENCE, MUSAMERE, KONSER, SPOR

MÜSABAKASI, KONFERANS GİBİ FAALİYET

GELİRLERİ

Madde: 99 – Partiye gelir sağlamak amacıyla eğlence, müsamere, konferans, konser, spor müsabakaları gibi faaliyetler ve bunlara uygulanacak bedel, ilgili kademenin Yönetim Kurulu kararı ile tertip ve tespit edilir.

PIYANGO GELİRLERİ

Madde: 100 – Parti adına eşya piyangosu tertip etmek ancak Parti Meclisi kararı ile olur.

BAĞIşLAR

Madde: 101 – Parti için bir gerçek veya tüzel kişiden bir yıl içinde alınacak bağış yasalarla sınırlanan miktarı veya bu kıymeti aşamaz.

Siyasî Partiler Kanununun 71. maddesinin 1. fıkrasında yazılı kurumlardan bağış istenilemez ve kabul edilemez.

Hiç bir bağış, bağışta bulunana veya yetkili vekiline ait olduğunu açıkça belirten bir belgeye dayanılmaksızın bağış olarak kabul edilemez.

KREDİLER

Madde: 102 – Parti ihtiyaçları için kredi almak ancak Parti Meclisi kararı ile olur. Siyasî Partiler Kanununun 71. maddesinin 1. fıkrasında yazılı kurumlardan kredi alınamaz.

DEVLETÇE SAĞLANAN GELİRLER

Madde: 103 – Siyasî Partiler Kanununa göre partiye devletçe sağlanan yardımın ne şekilde kullanılacağı Parti Meclisince kararlaştırılır.

TAŞINMAZ MALLAR

Madde: 104 – Parti Tüzel kişiliği adına taşınmaz mal alınması ve taşınmaz mallar üzerinde aynı haklara ilişkin tasarruflar (satış hariç olmak üzere) Merkez Yönetim Kurulunun kararına bağlıdır.

Partiye ait taşınmaz malın satılmasına Parti Meclisi karar verir.

GELİR MAKBUZLARI

Madde: 105 – Parti gelirleri, (her kademedeki parti organları ile her kademedeki yardımcı kollar dahil) parti tüzel kişiliği adına makbuz karşılığı alınır.

Makbuzlar, Merkez Yönetim Kurulunca bastırılır ve örgüte dağıtılır. Parti örgüt kademeleri kullandıkları makbuzların dip koçanlarını, (kopyalarını) Merkez Yönetim kuruluna iade etmek zorundadırlar. İade edilmeyen makbuz dip koçanlar (kopyaları), dolayısıyla, örgüt kademeleri, Siyasî Partiler Kanunu gereğince Merkez Yönetim Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Makbuzların asıl kısımları ile dip koçanlarında aynı müteselsil numara bulunur. Makbuz dip koçanlarının (kopyalarının) parti Genel Merkezinde saklanma süresi 5 yıldır.

Partiye gelir veren kimsenin adı soyadı ve adresi gelirin miktarı ve makbuzu düzenleyenin imzası, makbuz ile dip koçanında (kopyasında) açıkça belirtilir.

Madde: 106 – Partinin yapacağı harcamalar bağışlar ve girişeceği yükümlülükler Genel Merkezde Parti tüzel kişiliği adına, illerde İl Yönetim Kurulu adına ve ilçelerde de İlçe Yönetim Kurulu adına yapılır. İl ve ilçe örgüt kademeleriyle yardımcı kollar tarafından parti tüzel kişiliği adına bağışa girilmesi ve yüküm yüklenilmesi Merkez Yönetim Kurulunun iznine bağlıdır. Önceden izin alınmadan girilen bağış ve yükümlülüklerden dolayı Parti tüzel kişiliği hiç bir surette sorumlu tutulmaz. Genel Başkan, Genel Sekreter, Merkez Yönetim Kurulu veya Parti tüzel kişiliği aleyhine takipte bulunulamaz. Bu hallerde sorumluluk bağışa girilen veya yükümlülük

veren kişi veya kişilere aittir. Harcamalara ait her türlü evrak, ilgili kademelerce (Yardımcı kollar dahil) 5 yıl süre ile saklanır.

100 liraya kadar (100 lira dahil) harcamaların belgeye bağlanması zorunlu değildir. Ancak, miktarı ne olursa olsun bütün harcamaların ilgili kademe Yönetim Kurulunun kararına dayanması şart olduğu gibi örgüt adına yapılan bütün harcamalar her türlü örgüt gelirlerinde olduğu gibi Hesap Yönetmeliğine uygun olarak yapılır.

Parti örgütü bağılı bulundukları üst kademeye, kendisinin ve kendininkine bağılı alt kademelerin gelir ve giderleri hakkında 6 ayda bir hesap vermekle yükümlüdür.

BUTCE VE KESİN HESAP

Madde: 107 Parti Merkez örgütünün ve her türlü butcenin kesin hesabı, her takvim yılı için Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanır. Butce ait olduğu yıldan önce kesin hesap ve bilancosu da o yıldan sonra, iki ay içinde Parti Meclisine sunulur.

İller ve ilçeler örgütünün butçeleri, bu örgüt Yönetim Kurullarınca yapılır ve üst kademe Yönetim Kurulunun tasdıkı ile tekemmul eder. İller ve ilçeler Yardımcı Kollarının butçeleri bağılı bulundukları ana kademe Yönetim Kurullarının tasdıkı ile tekemmul eder.

Madde: 108 - İller ve ilçeler örgütünün geçen yıla ait kesin hesapları kongrelerde kurulan hesap

komisyonlarınca incelenir Bu hususta komisyonca düzenlenen rapor kongreye sunulur

Kesin hesabın kongrece kabulü ile eski Yönetim Kurulu aklanmış olur

İller ve ilceler Yardımcı Kollarının geçen yıla ait kesin hesapları kendi kongrelerinde bulunan hesap komisyonlarınca incelenir Bu hususta komisyonca düzenlenen rapor kongreye sunulur Kesin hesabın kongrece kabulü ile Eski Yönetim Kurulu aklanmış olur

Kongrece kabul edilen kesin hesabın Yardımcı Kolun bağlı bulunduğu ana kademeye sorulması zorunludur

Madde 109 Partinin Merkez örgütünün kesin hesapları Siyasal Partiler Kanununun 79 maddesi uyarınca Kurultayca karara bağlanır

Merkez Yönetim Kurulunca düzenlenen bilanço kurultayın onayına sunulur

Madde. 110 Kurultaya sunulan kesin hesabın ve kurultayın bu konuda aldığı kararın onaylı bir örneği, Kurultayın bitiminden itibaren iki ay içinde Anayasa Mahkemesi Başkanlığına verilir

Madde 111 - Her kademedeki Merkez Yönetim Kurulunca tespit edilecek esaslara göre gelirden bir miktarını üst kademelere göndermesi istenebilir

Madde 112 Her kademedeki örgütün tahsilat, harcama, parti paralarının saptanması ve her cinsit malı işlemleri CHP Hesap Yönetmeliği ile belirtilir

Madde: 113 Mali yukumluluklere girişmek, bankadan para çekmek, bir mal ve hak üzerinde tasarruf etmek veya bu hususlarda temsil yetkisi vermek için Merkezde Genel Sekreter ve Yardımcı ile Sayman Üye, iller ve ilçeler ana kademe ve yardımcı kollar örgütünde Yönetim Kurulu Başkanı ile Sayman Üye, Başkan bulunmadığı zamanlarda Sekreter Üye ile Sayman Üyenin imzaları şarttır. 106. maddenin hükümleri saklıdır.

Madde: 114 – Mali işleri denetlemek üzere Merkez örgütünde en az iki, iller ve ilçeler ana kademe örgütünde birer denetçi bulunur.

Merkez denetçilerini Parti Meclisi kendi üyeleri arasından, iller ve ilçeler ana kademe ve yardımcı kollar örgütündeki denetçileri de kongreleri, bir kurultay ve bir kongre devresi için seçerler.

Denetçiler, gelir ve giderleri devamlı olarak denetler ve sonuçlarını ilgili Yönetim Kurullarına bildirirler.

Merkez denetçileri, her Parti Meclisi toplantısına, İl ve İlçe Ana kademe yardımcı kollar denetçileri de kendi kademe kongrelerine kesin hesaplarla mali işler hakkında rapor verirler. İl ve İlçe denetçileri ayrıca mensup bulundukları ana kademelere bağlı yardımcı kolların mali işlerini de denetler ve rapor verirler.

YEDİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde: 115 – Parti Tüzük ve programında değişiklik yapma yetkisi kurultayıdır.

Bu hususlara ait değişiklik teklifleri, ancak Genel Başkan veya Parti Meclisi yahut Kurultay üyelerinin yirmide biri tarafından yazılı olarak yapılır.

Madde: 116 – Bu Tüzük, kurultayca kabulünü müteakip yürürlüğe girer.

Madde: 117 – Kurultay kararları ile parti fesih olunduğu takdirde partiye ait malların ne surette tasfiye olunacağı bu kararla gösterilir.

Geçici Madde: 1 – TBMM Parti Gruplarının İcnyönetmenlikleri TBMM Grubunca, diğeryönetmelikler ise Parti Meclisince; Meclislerin tatilde bulunduğu süre hariç olmak üzere, 45 gün içinde Tüzük hükümlerine uygun olarak değiştirilir.

Gruplar İcnyönetmeliğı ve diğeryönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılcaya kadar tüzüğün değişen hükümleri uygulanır.

Geçici Madde: 2 – Bu tüzükte kuruluş ve işleyiş yöntemleri değişen parti organları (Yardımcı kollar dahil), Kurultay ve kongrelerince yeniden secilinceye kadar ödevlerine vetki ile devam ederler.

Geçici Madde: 3 — 43. maddede gösterilen Kurultayın onayına sunulacak bölgeler üye-

lerinin, ilk sıralaması, Tüzük Kurultayı Başkanlık Divanı tarafından yapılacak ad çekme ile belli edilir ve bu sıra usulü devam eder.

Fihrist

— A —

Aday yoklaması 87 - 88
Af - Cezanın 79
Alındı belgesi 4
Amaç 2
Aslı üyelik belgesi 8
Ayrılma (partiden) 15

— B —

Başvurma (üyelik için) 3
Başvurma yeri (üyelik için) 4
Bütçe 107

— C - Ç —

Cezanın durdurulması 108
Çağrı (delegeye) 32
Çağrı (ilçe kongresine) 32
Çağrı (il kongresine) 36/3 - 37
Çağrı (kurultaya) 44 - 58/6
Çağrı (Parti meclisine) 49
Çağrı (savunmaya) 73/7

— D —

Danışma kurulu 60
Delegelik belgesi 61/1
Delege listesi 31
Delege seçimi 22 - 25 - 26 - 27 - 33 - 34/son
Delege seçim tutanağı 28 - 29
Delege seçmen listesi 23/6 - 26/1
Delegelik süresi 34/e - 1
Denetçi 114

Disiplin kurulu II 71/a
Disiplin kurulu yüksek 71/b
Disiplin kurulu grup 71/c
Disiplin kurulu birleşik 71/d
Disiplin kuruluna sevk 72
Disiplin kurulunda görev bölümü 73
Disiplin kuruluna tedbirli sevk 76 - 83
Disiplin suçları 75

— G —

Genel Başkan 51 - 81 - 88/2
Genel Başkan görevi yetkisi 52 - 53
Genel Sekreter 54 - 57
Genel Sekreter yardımcısı sayman 55/2 - 57/son
Gelir kaynakları 92
Gelir satıştan 97
Gelir işletmeden 98
Gelir - eğlence konser 99
Gelir - piyango 100
Gelir bağış 101
Gelir kredi 102
Gelir devlet yardımı 103
Gelir taşınmaz mal 104
Gelir makbuzu 105
Görev üyenin 16 - 93
Görev TBMM Grup üyesinin 82, 83/2 - 3, 94
Görevden af ihtisarı 41/A
Görevden af ihtisarsız 41/B
Görevden af üç oturum için 58/2 M.Y.K.
Görevden af üç oturum için 50/1 Örgüt Y. K.
Geçici kurul 41/B
Gruplar genel meclislerde 84

— H —

Harcamalar 106

İlkeler 1

İtiraz - İlçenin 8

İtiraz - Kayıt silmeye 14

İtiraz - Yönetim kurulu üyesinin 41/B - 41/B-2

İtiraz - Delege seçimine 30

İtiraz - Üyelerin görevden affına 41/2

İtiraz - Disiplin kurulunun görevden affına 41/
B-2

İtiraz - Delegenin ve üyenin sıfatına 61/2

İtiraz - İnceleme komisyonu 61/2

İtiraz - Disiplin kurulu kararına 73/8 10

İtiraz - Üyelğin reddine 8

İtiraz - Kongreye 37/F

İdareye yöneticileri bildirme 18

İlçe temsilcisi 24

İlç gözlemcisi 24

İhtisas komisyonu - bürosu 60

İnceleme - Araştırma 89 - 90 - 91

Kimlik belgesi 13 - 93

Kayıt silme 14

Kongre - ilçe - il 34

Kongre olağanustu 36/2

Kongre - görevi - seçimi 35 - 37 - 62

Kongre - süresi yeri, tarihi 36

Kongre usulü açılışı - gündemi 37 61, 62, 63,
64 65 66 67

Kongre - Seçim tutanağı 61/son

Kongre sonuçları 37/ı

Kontenjan - TBMM 88/5

Kontenjan - Genel İdare 88/son

Kurultay 42

Kurultay - Oluşu 62

Kurultay - Görevi 75 51 73/14 104

Kurultay - Çeşidi, çağrısı 44 - 58/6

Kurultay - Açılışı, gündemi 45, 61/2, 62, 63, 64,
65, 66, 67

Kesin hesap 108

Kovuşturmanın durması 73/9 - 16 - 17

— Ö —

Örgüt kurulu 68 - 70

Örgüt kurulu çeşidi 69

Ödenti: uyeden 92 - 93

Ödenti: parlamenterden 94

Ödenti genel grup üyesinden 94

Ödenti aday adayından 96

Öncelikle söz verme 67/2

— P —

Parti meclisi - Oluşu, görevi 46 - 55, 60, 92 - 95
102 - 104

Parti meclisi - toplantı, gündem 48

Parti Meclisi - İl temsilcisi, 43

Parti meclisinde boşalma 50

Partiden ayrılma 15

Parti örgütü 17

Parti grupları TBMM 'de 17/D, 80 - 81

Parti grupları yerel yönetimde 84, 85, 86, 87

Parti görevlisi 20, 25 - 26 - 27

Parti görevlisinin görevi 26

Parti görevlisi seçimi 21

Parti aday yoklaması 87 - 88

Parti görevlisinin boşalması: 21/2

Parti müfettişi 58/7, 8

— S —

Seçimle üye olmak 11
Seçimlerin gizliliği 65
Seçemez, seçilemez 7/son - 83/son

— Ü —

Üye (Onur üyesi) 34/A, B/h, 42/D
Üyelğe başvurma 3
Üyelğe başvurma yeri 3 - 4
Üyelğe kabul 7
Üyelğin reddi 7
Üyelik şeref sözü 5
Üyelğin nakli 12
Üyelğe kabul (Genel Merkezce) 9 - 10
Üyenin görevleri 16 - 82 - 85
Üst kademeye bağlılık 19

— Y —

Yönetim kurulu ana kademe, yardımcı kol 38,
59, 62
Yönetim kurulu görevleri 39 - 61, 62, 63, 64 - 65,
66, 67, 74/5, 78, 87, 97/2, 106, 107
Yönetim kurulu iş bölümü 40
Yönetim kurulu toplanması feshi 41
Yönetim kurulu (merkez) oluşu 54
Yönetim kurulu (merkez) iş bölümü 55
Yönetim kurulu (merkez) görevi 58, 74/6, 78, 88,
104, 105/2, 106, 109, 110
Yardımcı kuruluşlar 17/3, 38/B

C H P
GENEL SEKRETERLİĞİ

MAHALLE VE KÖY MUHTARLIK
BÖLGESİ PARTİ GÖREVLİSİ VE
DELEGELERİ SEÇİMİ HAKKINDA
YÖNETMELİK

BÖLÜM 1

Madde : 1 — Her mahalle ve köy muhtarlık bölgesinde, o bölgedeki parti işlerini yürütmek ve İlçe kongresine delege olarak katılmak üzere bir Parti Görevlisi ile bir yedeği bulunur.

Partinin en küçük birimi Parti Görevlisidir. Parti Görevlisi görev yaptığı köy veya mahalle muhtarlığının bağlı olduğu ilçedeki Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanı ve Yönetim Kuruluna bağlıdır.

Madde : 2 — Parti görevlisi ve yedeği ilçe kongresine katılacak delegelerin ve yedeklerin sayıları, Merkez Yönetim Kurulunca son Milletvekili Genel Seçimlerinin kesin sonuçlarına göre saptanarak İl ve İlçe Başkanlıklarına gönderilir. İlçe ve İl Yönetim Kurulları bu listeleri inceler en geç (15) gün içinde varsa itirazlarını belgeli ve gerekçeli olarak Merkez

yönetim kuruluna bildirir. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir. Kesinleşen listeler ilgili İlçe ve İl Yönetim Kurullarına tebliğ edilir.

Madde : 3 — Parti görevlisi: görev yaptığı bölgenin Parti temsilcisidir, ayrıca,

a) İlçe kongresine, ilçe örgüt kuruluna, görev bölgesindeki diğer toplantılara katılmakla,

b) Muhtarlık bölgesindeki vatandaşların partiye üye olmalarını sağlamakla,

c) Partililerden ölenler, ayrılanlar ya da başka yere devamlı olarak nakledenler hakkında derhal İlçe Başkanlığına bilgi vermekle,

d) Görev bölgesinde bulunan ve İlçe üye kayıt defterinde yazılı olan partililer için ayrı bir yardımcı defter veya liste tutmakla ve tüm yazışmalar için ayrı bir dosya düzenlemekle,

e) Seçmen kütüklerinin yazımı işlerini sokak sokak, ev ev inceleyerek eksik, fazla ve tekrar yazılanları tesbit edip gerekli itiraz ve kanuni işlemlerin yapılabilmesi için askı ve itiraz süresi içinde ilçe Yönetim Kurulu Başkanlığına bildirmekle,

f) Seçim sırasında bölgesindeki sandıklar-
da çalışabilecek durumda olan sandık üyeleri,
gözlemcilerle kendisinin ayrıca görev verdiği
kişilerin ve İlçe Yönetim Kurulu ile devamlı
ilişkiyi sağlayacak partililerin ad listelerini ya-
sal sürelerinden önce ilçe Başkanlığına ver-
mekle,

g) Delege ve Parti Görevlisi seçimlerinin
günü, saatini, yerini İlçe temsilcisinin, var-
sa İl Gözlemcisinin ad ve soyadlarını, bölge-
de toplantılar düzenlenmesine karar verilmiş-
se, bunun yerini, zamanını, konusunu, katıla-
cak kişilerin adlarını partili üyelere ve gere-
ğinde halka öncelikle bildirmekle,

h) Oy verme günü, partililerin sandık ba-
şına gitmelerini sağlamakla, sandık başı iş-
lemlerini sağlıklı izleyerek gereken bilgileri
İlçe Başkanlığına ulaştırmakla,

ı) Alındı belgesi karşılığında İlçe adına
ödenti toplamakla ve topladığı paraları alındı
karşılığında İlçe saymanlığına teslim etmekle,

i) Kimlik kartı almak ya da yenilemek is-
teyen üyelere bilgi vermek ve yardımcı olmak-
la,

j) Muhtarlık bölgesinde meydana gelen

idarî değişiklikleri (muhtarlığın bölümlere ayrılması gibi) İlçe Başkanlığına bildirmekle,

k) İki yılda bir yapılacak parti görevlisi ve delege seçimi toplantılarında (geçen dönem içinde Cumhuriyet Halk Partisine kimlerin kaydolup kimlerin ayrıldığını, son seçimlerde sandık başı görevlilerinin kimler olduğunu, bunların görevlerini ne ölçüde yerine getirdiklerini, delegelerin seçimlerde hangi görevlerde çalıştıklarını sandık başı ve sandık bölgesi görevlerinin iyi yürütölüp yürütölmediğini, seçmen kütüklerinin denetlenip denetlenmediğini, sandık tutanaklarının ilçe yönetim kuruluna verilip verilmediğini, verilmemişse nedenini) yazılı olarak, ya da toplantıda anlatarak bilgi vermekle,

l) Temsil ettiği bölgenin parti çalışmalarını yürütmek, parti politikasını ve kararlarını Partililere ve halka benimsetmeğe çalışmak, hizmetlerini anlatmakla,

m) Çevre ve toplum sorunları üzerinde partililerin ve halkın görüşlerini saptamakla,

n) Parti politikası ve kararları doğrultusunda sosyal çalışmalar düzenlemekle,

o) Bölgesindeki üyeler arasındaki uyum ve dayanışmayı sağlamakla,

ö) Yukarıda açıklanan hususlar dışında, bağlı bulunduğu ilçe yönetim kurulunun verdiği diğer görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Madde : 4 — Muhtarlık bölgesi delegeleri:

a) Parti görevlisinin ve İlçe Yönetim Kurulunun vereceği görevleri yaparlar.

b) Parti görevlisinin çalışmalarında ona yardımcı olurlar.

c) Örgüt kurulu toplantılarına kongrelerle bölgelerinde yapılan diğer toplantılara katılırlar.

d) Muhtarlık bölgesinde üye sayısının artırılması için iyi ilişkiler kurar ve yürütürler.

e) Parti görevlisi ve yedeğinin boşalması halinde aralarından biri partiye ait her türlü kayıt, defter, varsa demirbaşları alarak durumu derhal İlçe Başkanlığına bildirir.

Madde : 5 — İl Yönetim Kurulunca İlçe Kongrelerinin yapılmasına karar verildiği tarihte İlçe Yönetim Kurulu:

a) Merkez Yönetim Kurulu tarafından İlçeye gönderilen köy ve mahallelerin çıkaracağı parti görevlisi ve delege sayısını,

b) Parti görevlisi ve delegeleri seçecek mahalle ve köylerde parti içi seçime katılma hakkını kazanmış üyelerin ad listesini (delege seçmen listesini), seçimin yapılmasından (10) gün önce ayrı ayrı ve alışılmış usullerle ve her halde İlçe binasının rahat görülebilecek bir yerine (3) gün süre ile asmak suretiyle ilgililere duyurur.

Delege seçmen listelerinde sıra numarası, üyenin ilçe kayıt defterindeki numarası, adı soyadı ve baba adı, partiye kayıt tarihi ve adresi bulunur.

Bu listelerin bir nüshası ilçe binasında askıya çıkarıldıktan sonra ikinci nüshası seçim günü kullanılmak üzere dosyasında saklanır, üçüncü nüshası İl Yönetim Kuruluna gönderilir.

Muhtarlık bölgesine kayıtlı üyeler kendi bölgelerine ait delege seçmen listelerinin tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenmediği gerekçesiyle İlçe Yönetim Kurullarına askı süresi içinde itiraz edebilirler. İlçe Yönetim Kurulu itirazları (3) gün içinde karara bağlar ve ilgililere bildirir. İlçe Yönetim Kurulu kararına karşı İl Yönetim Kuru-

luna (2) gün içinde itiraz edilebilir. İl Yönetim Kurulu (2) gün içinde itirazı kesin karara bağlar ve ilgililere bildirir.

Delege seçmen listelerinin askıya çıkarılma ve indirilmeleri tutanakla tesbit edilir.

Madde : 6 — Her muhtarlık bölgesinde parti görevlisi ve delege seçimi birlikte yapılabileceği gibi ayrı ayrı da yapılabilir. Seçim tüzük ve yönetmeliklere göre o muhtarlık bölgesi içerisinde önceden belirtilen gün ve saatte ilçe temsilcisinin katılmasıyla ve herkese açık ve önceden belirtilmiş yerde yapılır. Çoğunluk aranmamakla beraber toplantıya seçilecek kişilerin sayısından az üye katılmışsa seçim ertelenir ve durum üyelere alışılmış usullerle ve her halde ilçe binasına asılmak suretiyle en az seçimden (3) gün önce ilgililere ve bölgedeki üyelere duyurularak toplantı yenilenir ve bu toplantıda gelenlerle yetinilir.

Madde : 7 — İlçe temsilcisinin katılmadığı toplantı açılmaz ve seçim yapılamaz. İlçe temsilcisi onaylı delege seçmen listesindeki isimlerin karşısına gelenlerin imzalarını alır

ya da parmak izlerini alarak hazır bulunan bir üye ile birlikte tasdik eder.

Gelen üyeler arasından gösterme oyu ile bir başkan iki sayım döküm kurulu üyesi seçilerek Başkanlık Divanının kurulmasından sonra parti görevlisine 3 üncü maddede gösterilen hizmetleri izah etmek üzere söz verilir. Bu toplantıda bulunan her üyenin konuşma hakkı vardır.

Madde :8 — Seçimlere geçilmeden önce her adayın ancak bir muhtarlık bölgesinden parti görevlisi veya delege seçilebileceği hazır bulunanlara bildirilir.

Bu toplantıda gizli oyla bir parti görevlisi ve yedeği seçilir. Oylamada en çok oy alan asıl, sonraki yedek parti görevlisi seçilmiş olur. Oylar bir üye üzerinde toplanmış ise ya da yedek parti görevlisi görevi kabul etmediğini toplantıda bildirmiş ise ayrıca gizli oyla bir yedek parti görevlisi seçilir.

Parti görevlisi ve yedeği seçimi ile birlikte ya da ayrı olarak muhtarlık bölgesinden seçilecek delegelerin sayısı ve delegeliğe adaylıklarını koyanların adı, soyadı, baba adı hazır bu-

lunan partililere duyurulur ve gizli oyla delege seçimi yapılır. Seçilecek asıl delege sayısından fazla yazılan adlar ve eksik ad yazılan oy pusulaları geçersizdir.

Madde: 9 — Oyların sayımı ve dökümü Başkan ile seçilen iki sayım döküm kurulu üyesi tarafından toplantıda bulunanların önünde açık olarak yapılır.

En çok oy alanlar asıl ondan sonra gelenler sıra ile yedek delege ya da görevli olurlar. Saptanan sonuçlar orada bulunanlara ilân olunur ve durum (3) nüshalı bir tutanak ile tesbit edilir. Bu tutanakta:

- a) İlçe adı,
- b) Muhtarlık adı,
- c) Toplantı tarihi, yeri ve saati,
- d) İlçe temsilcisinin adı ve soyadı,
- e) Toplantıya katılan partili sayısı,
- f) Toplantıya Başkanlık edenle sayım ve döküm kurulunun iki üyesinin adları ve soyadları,
- g) Kullanılan oy sayısı ve geçerli oy sayısı ve iptal edilen oy sayısı,

h) Sayım ve döküm sonuçlarına göre seçilmiş olan parti görevlisi ve yedeği ile asıl ve yedek delegelerin adları, soyadları ve baba adları yazılır.

Madde : 10 — Bu üç nüsha tutanaktan ikisi İlçe Temsilcisine, birisi saklanmak üzere yeni seçilen parti görevlisine verilerek bu husus da tutanaklara geçirildikten sonra toplantı Başkanı ve iki sayım döküm kurulu üyesi tarafından imzalanır.

İlçe temsilcisi bu iki tutanağı o gün ya da ertesi gün alındı belgesi karşılığında İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığına ya da Sekreterine teslim eder. Bu tutanaklardan birisi, ilçe yönetim kurulu başkanlığınca derhal İl Yönetim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Madde : 11 — Parti görevlisi, delegeler ve yedekleri yukarıda belirtilen esaslar içerisinde iki senede bir seçilirler.

Madde : 12 — Muhtarlık bölgesinde yapılan parti görevlisi ve delege seçimine (3) gün içinde o bölgede oturan üyeler tarafından

ilçe yönetim kuruluna itiraz edilebilir. Bu itirazlar en geç (3) gün içinde İlçe Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır ve sonucu İlçe Yönetim Kurulunca itiraz edene yazılı olarak duyurulur. İtirazın (3) gün içinde karara bağlanmaması ya da reddi halinde itiraz edenler İl Yönetim Kuruluna başvurabilirler. İl Yönetim Kurulu bu itirazı (7) gün içinde ve her halde İlçe Kongresinden önce karara bağlayarak sonucunu ilgililere duyurur. İl Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

Madde : 13 — Seçilen parti görevlisi ve delegelerin süreleri yenileri seçilinceye kadar devam eder.

Madde : 14 — İlçe Yönetim Kurulları kendilerine bağlı muhtarlık bölgelerinden gelen tutanaklara göre, muhtarlık bölgesi parti görevlisi ve yedeği ile ilçe kongresine katılacak asıl ve yedek delegelere ait 3 er nüsha liste düzenler. Bu listeleri onaylayarak birini İl Yönetim Kurulu Başkanlığına, ikincisini Genel Sekreterliğe gönderir. Üçüncü nüsha İlçe Kongresine esas olmak üzere dosyasında saklanır.

Madde : 15 — İlçe Yönetim Kurulları her muhtarlık bölgesinden ilçe kongresine katılacak parti görevlisi ile asıl delegelere kongreden en az (7) gün önce posta ile ya da alışılmış usullerle yazılı çağrı kâğıdı gönderir.

Madde : 16 — Bu yönetmelik parti Meclisinin 11.7.1974 tarihli toplantısında kabul edilerek aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

C H P
GENEL SEKRETERLİĞİ

İLÇE VE İL KONGRELERİ
YÖNETMELİĞİ

I. BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Madde : 1 — İlçe ve İl Kongreleri iki yılda bir defa yapılır. Merkez Yönetim Kurulu, İl Yönetim Kurullarının görüşünü alarak, ilçe Kongreleri döneminin başlangıcını belirler. Buna uygun olarak İlçe Kongrelerinin tarihlerini ilçe Yönetim Kurulları ile danışarak İl Yönetim Kurulu, İl Kongrelerinin tarihlerini de aynı esaslara göre Merkez Yönetim Kurulu saptar.

Madde : 2 — Kongreler, üyelere beşte birinin isteği veya ilgili İl Yönetim Kurulunun veya Merkez Yönetim Kurulunun kararı ile olağanüstü de toplanırlar. Olağanüstü Kongrelerde görev başında bulunan Yönetim Kurulu düşürülüp yerine yenisi seçilemez. Ancak, üst kademe Yönetim Kurulu tarafından Tüzüğün 41 inci maddesine göre alt kademe Yöne-

tim Kurulunun görevinden affedilmesi ve yerine geçici Yönetim Kurulu kurulması hali bu hükmün dışındadır. Bu takdirde Kongre, geçici yönetim kurulunun kuruluşundan itibaren en geç 45 gün içinde toplanır ve yeni Yönetim Kurulunu seçer.

Madde : 3 — İLÇE KONGRESİ (Merkez ilçeler dahil):

a) Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgesindeki Parti Görevlisinden, (Katılmaması halinde Yedek Görevliden),

b) İlçe ve Merkez ilçe çevresinde bulunan Mahalle ve Köy Muhtarlıklarında en son genel milletvekili seçiminde Partinin aldığı oy sayısı toplamının (50) ye kadarki Muhtarlık Bölgesi Parti Görevlisi için ayrıldıktan sonra (51) den (100) e kadarki için bir, (101) den (200) e kadarki için ayrıca bir ve ondan sonra gelen her tam (100) sayı için birer olmak üzere seçilecek delegelerden,

İlçe Kongresi Delege sayısı (600) ü geçtiği takdirde Partice o ilçede en son Genel Milletvekili seçiminde alınan oy sayısı toplamı (600) e bölünmek suretiyle her Muhtarlık bölgesin-

den İlçe Kongresine katılacak her delege için lâzım olan yeni sayı tesbit edilir.

Bu yeni sayıya göre her Muhtarlık Bölgesinden ilçe Kongresine katılacak delegeler, birisi Parti görevlisi olmak üzere, ençok oy alanlar arasından sıra ile tesbit edilir).

c) Geçici olmayan ve görev başında bulunan İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden,

d) İlçe Kongresinden önce Kongresini yapmış ve süresi dolmamış olan Kadın ve Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden,

e) İlçe Denetçisinden

kurulur.

İlçe çevresinde bulunan Mahalle ve Köy Muhtarlıklarındaki Partililer tarafından yapılacak İlçe Kongresi Delegeleri seçimi, (C.H.P. İlçe Kongrelerine katılacak delegelerle Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgesi Parti Görevlisi seçimleri Yönetmeliği) hükümlerine göre yapılır.

İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olan Partililer, eski ve yeni parti meclisi üyeleri, Başkanlığını yapmış oldukları İlçe Kon-

gresinin ve bir ilin Partili T.B.M.M. yeni ve eski üyeleri de, o İl'e bağlı İlçe Kongrelerinin onur üyesidirler. Onur üyeleri, katıldıkları kongrelerde konuşabilirler, Oy kullanamazlar.

Madde : 4 — İL KONGRELERİ:

a) İlçe Kongrelerince, (Merkez ilçeler dahil), kendi çevrelerinde en son genel milletvekili seçiminde Partinin aldığı oy sayısı toplamının her (250)si için seçilecek birer delege-den,

(İl Kongresine katılmak üzere bu esasa göre tesbit edilecek Delege sayısının ilki İlçe Yönetim Kurulu Başkanına, ikincisi Kongresini yapmış ve süresini doldurmamış olmak şartı ile Kadın Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ve üçüncüsü de Kongresini yapmış ve süresini doldurmamış olmak şartı ile Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ayrılır. Geriye kalan sayı için Delege seçimi yapılır ve en çok oy alanlar sıra ile Delege seçilmiş olurlar.

İl Kongresine seçilecek Delege sayısı (a) fıkrasındaki esasa göre (1.000) i aştığı takdirde, Partinin o ilde en son Genel Milletvekili

seçiminde aldığı oy sayısı toplamı (1.000)e bölünmek suretiyle her İleden İl Kongresine katılacak her delege için lâzım olan sayı tesbit edilir. Bu yeni sayının ilki İlçe Yönetim Kurulu Başkanına, ikincisi Kongresini yapmış ve süresini doldurmamış olmak şartı ile Kadın Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ve üçüncüsü de Kongresini yapmış ve süresini doldurmamış olmak şartı ile Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ayrılır. Geriye kalan sayı için de delege seçimi yapılır ve en çok oy alanlar sıra ile delege seçilmiş olurlar.

b) Geçici olmayan ve görev başında bulunan İl Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden,

c) İl Kongresince seçilen Disiplin Kurulu Başkanı ve üyelerinden,

d) O  lden seçilen Partili T.B.M.M.  yelerinden

e) İl Denetçisinden,

f) Geçici olmayan ve görev başında bulunan İlçe Yönetim Kurulu Başkanlarından,

g) İl Kongresinden  nce Kongresini yapmış ve süresini doldurmamış olmak şartı ile İl Kadın ve Gençlik Kolları Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden,

h) Kendi Kongresince seçilmiş ve görev başında bulunan ve süresi dolmamış olan Kadın ve Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanlarından kurulur.

Kongresince seçilerek İl Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olan partililer, başkanlığını yapmış oldukları İl Kongresinin ve o ilin T.B. M.M. üyeliğini yapmış olan partililer de, üyeliğini yapmış oldukları ilin İl Kongresinin onur üyesidirler. Onur üyeler katıldıkları Kongrelerde konuşabilirler, oy kullanamazlar.

Madde : 5 — İlçe ve İl Kongreleri Delege-
lerinin süreleri yenileri seçilinceye kadar devam eder.

Madde : 6 — Kongrelerin delegeleri ile tabii üyelerine (Kongre üyeleri) de denilebilir.

Madde : 7 — Kongrelerin üye tam sayısı, Delegelerle doğal üyelerin toplamıdır.

Kongrelerin toplantı yeter sayısı, kongre üye tam sayısının salt çoğunluğudur. İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda toplantı yeter sa-

yısı bulunmazsa kongre, ertesi günden başlayarak en geç (7) gün içinde uygun bir güne bırakılır. Bu erteleme ilgililere duyurulur ve o gün toplantıya katılanlarla yetinilir.

Kongrelerin karar yeter sayısı, toplantıda hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur. Gösterme yoluyla yapılan oylamalarda oylar eşitse Başkanın katıldığı taraf tercih edilir.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri, kendi kademe Kongrelerinde ancak aklamadan sonra kararlara ve seğıimlere katılabilirler, alt kademe kongrelerine delege olarak katılamazlar.

Madde : 8 — İl Kongresi için saptanan tarihe kadar Kongresini yapmamış bulunan o İl'e bağılı ilçeler, İl Kongresine katılamazlar.

II. BÖLÜM

KONGRELERDEN ÖNCE YAPILACAK İŞLER

Madde : 9 — İlçe Kongreleri için İlçe Yönetim Kurulu Başkanları bulundukları İlçe

Kaymakamlığına, Merkez İlçe Kongreleri için Merkez İlçe Yönetim Kurulu Başkanları İl Kongreleri için de İl Yönetim Kurulu Başkanları bulundukları İl Valiliğine, Kongrenin başlayacağı gün ve saati ve yapılacağı yeri, Kongrenin başlamasından en az (3 gün) önce birer yazı ile bildirirler. Bu yazıya Kongre gündemi de eklenir.

Madde : 10 — Kongrenin yapılacağı yerde gazete çıkıyorsa, Kongrenin başlayacağı gün ve saat ile yapılacağı yer ve Kongre gündemi, Kongrenin başlamasından en az (3 gün) önce gazete ile yayınlanır.

Madde : 11 — Olağan Kongre gündemi, aşağıdaki konulara göre sıralanabilir:

- 1) Yoklama,
- 2) Kongrenin ilgili Yönetim Kurulu Başkanı tarafından açılması,
- 3) Kongre Başkanı ile Başkanlık Divanı seçimi,
- 4) ATATÜRK ve şehitler için saygı duruşu,

5) Delegation sıfatlarına yöneltilmiş itiraz varsa, bunları inceleyecek Komisyonun seçimi,

6) Hesap Komisyonu seçimi,

7) Kongre Genel Kurulunca lüzumlu görülecek diğer Komisyonların seçimi,

8) Yönetim Kurulu raporunun okunması,

9) Denetçi raporunun okunması,

10) Yönetim Kurulu raporu üzerinde görüşme,

11) Hesap Komisyonu raporunun okunması, görüşülmesi ve karara bağlanması,

12) Yönetim Kurulu ile Denetçinin aklanması,

13) Diğer Komisyonlardan gelen raporların okunması, görüşülmesi ve karara bağlanması,

14) Kongre üyelerinin dilekleri,

15) Ülke Sorunları ve Yerel kamu işleri ve Parti çalışmaları hakkında görüşme,

16) Seçim sayım ve döküm komisyonu veya komisyonları seçimi:

a — İlçe Kongresi tarafından.

I - İlçe Yönetim Kurulu Başkanı seçimi,

II - İlçe Yönetim Kurulu üyeleri seçimi,

III - İlçe denetçisi seçimi,

IV - İlçe Kadın ve Gençlik Kolları temsilcilerinin seçimi,

V - İl Kongresine katılacak delegeler seçimi,

b) İl Kongresi tarafından:

I - İl Yönetim Kurulu Başkanı seçimi,

II - İl Yönetim Kurulu üyeleri seçimi,

III - İl Disiplin Kurulu üyeleri seçimi,

IV - İl denetçisi seçimi,

V - İl Kadın ve Gençlik Kolları temsilcilerinin seçimi,

VI - Parti meclisine katılacak örgüt üyesi adayının seçilmesi,

VII - Kurultaya katılacak Delegeler seçimi.

Madde: 12 — İlçe Kongresine katılacak kongre üyeleri için ilçe yönetim kurulu ve il kongresine katılacak kongre üyeleri içinde İl Yönetim Kurulu; Kongrenin başlayacağı tarihten en az (7) gün önce, kongre üyelerinin ad ve soyadlarını baba adı, üye kayıt numarası ve tarihi ile adreslerini gösteren (3) er nüsha liste hazırlar.

Bu listelerin bir nüshası ilgili Yönetim Ku-

rule tarafından saklanır, bir nüshası üst yönetim Kurulu Başkanlığına gönderilir ve bir nüshası da Kongrenin yapıldığı binanın herkes tarafından görülebilecek bir yerine Kongre günü asılır.

Bu listelere göre, ilgili Yönetim Kurulu Başkanı tarafından Kongre üyelerine imzalı birer belge verilir. Bu belgede Kongre üyesinin ad ve soyadı ile listedeki sıra numarası gösterilir.

İlgili Yönetim Kurulu Başkanı, Kongre üyelerine, kongrenin başlayacağı tarihten en az (7) gün önce kongrenin başlayacağı tarihi, saati ve yeri posta ile veya alışılmış usullerle yazılı olarak gönderir ve bu yazıya Kongre gündemi de eklenir.

Kongre üyeleri, bu belge ve yazıları Kongre sonuna kadar yanlarında saklarlar.

Madde: 13 — a) Bir partili, bir kongreye yalnız bir sıfatla katılabilir.

b) Bir partili, bütün yurttaki yalnız bir ilçe kongresine katılabilir.

c) Bir partili, bütün yurttaki yalnız bir ilçeden bir il kongresine katılabilir. Aksi şekil-

de hareket edenler hiçbir kongreye katılmamış sayılırlar ve haklarında disiplin işlemi yapılır.

Aynı kongre için birden fazla yerden delege seçilenler yalnız bir yerin delegeliğini kabul ve diğerlerinden istifa etmeye ve bunu delege seçildiği kademe yönetim kuruluna en az (7) gün önce bildirmeye zorunludurlar.

Delege, bu zorunluğu yerine getirmezse, kademe Yönetim Kurulu, o partiliyi, Kongre listesine bir yerin delegesi olarak geçirir ve o delegelerin seçildiği diğer kademelerin başta gelen yedek delegesini asıl delege olarak listeye yazar ve Kongreye çağırır. Ayrıca durumu alt kademelere bildirir.

Kongre başlamazdan (3) gün öncesine kadar birden fazla kademeden delege seçilen partili, delegeliğini tercih ettiği yeri bildirmez veya kademe yönetim kurulunca farkına varılarak gerekli işlem yapılmamış bulunursa, o delege, kongre günü, delegeliğini seçtiği kademe-yi Kongre Başkanlığına bildirir. Boş kalan delegelikler için yedeklerden kimse kongreye katılmaz.

Asıl delegelerden, Kongre başlamazdan en az (3) gün önce iş ve hastalık gibi kendileri

tarafından bildirilen sebeplerle kongreye gele-
meyecek olanların yerlerine yedekleri alınır,
ancak alt kademenin, kongre başlamazdan en
az (3) gün öncesine kadar kongresi yapılacak
üst kadameye yazılı bir belge vermesi gerekli-
dir.

Üst kademe bu belgeye dayanarak çağrıla-
cak yedek üyeyi yoklama listesine ekler ve o
delege adına delegelik belgesi hazırlar.

Kongre asıl delegelerinin süreleri, yerleri-
ne yenileri seçilinceye kadar devam eder. İki
olağan kongre arasında yapılacak olağanüstü
kongreye önceki olağan kongrede yerine yedek
delege alınmış olsa dahi, asıl delege çağrılır.

Madde: 14 — Kongrenin yapılacağı yere,
oy pusulası, kağıt, zarf, oy sandık ve sepeti ve
kara tahta, tebeşir gibi kongrede kullanılacak
malzemeyi ilgili Yönetim Kurulu sağlar.

İlgili Yönetim Kurulu, kongre için lüzum-
lu diğer hazırlıkları da zamanında ve eksiksiz
olarak yapar.

III. BÖLÜM

KONGRELERDE YAPILACAK İŞLER

Madde: 15 — Kongre oturumları açıktır. Çoğunluk kararı ile gizli de olabilir.

Madde: 16 — Kongrelerde yoklama, Kongre üyelerinin ad ve soyadlarını gösteren yoklama listesinin okunması ve hazır bulunanların ayağa kalkarak «Buradayım» demesi suretiyle ya da toplantı salonu girişinde imzaları alınarak yapılır.

Madde: 17 — Kongreyi ilgili Yönetim Kurulu Başkanı açar. Başkanın yokluğu halinde bu görev Sekreter üye veya üst kademe temsilcisi tarafından açılır.

Madde: 18 — Kongreler, Başkanlık Divanlarını ve Komisyonları, çoğunlukla aksine karar vermedikleri takdirde, işaret oyu ile seçerler.

Madde: 19 — Kongrelerde önce Partililer arasından bir Başkan, sonra Kongre üyele-

ri arasından bir ikinci Başkan ve daha sonra da yine Kongre üyeleri arasından kongrece kararlaştırılacak sayıda kâtip seçilir.

Başkan, ikinci Başkan ve Kâtipler, kongrenin Başkanlık Divanını teşkil ederler.

İlgili Yönetim Kurulunun Başkan ve üyeleriyle o kongre döneminde görev almış Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri Denetçisi ve İl Disiplin Kurulu Başkanı ile üyeleri Başkanlık Divanını teşkil ederler.

Madde: 20 — Kongreyi açan görevli, Kongre Başkanlığı için önerge veya söz ile gösterilen adayların ad ve soyadlarını soyadı alfabetik sırasına göre karatahtaya yazdırır ve teker teker kongrenin oyuna sunar, her adayın aldığı oy sayısını kongreye bildirir. En çok oy alan Başkanlığa seçilmiş sayılır ve Başkanlık görevini yapmak üzere kürsüye çağrılır.

Göreve başlayan Başkan, ilk iş olarak kendi seçimindeki usule göre ikinci Başkanla kâtiplerin seçilmelerini sağlar.

Madde: 21 — Kongre Başkanı, kongre uzun sürecekse, Başkanlık Divanı üyeleri arasında nöbet çizelgesi düzenler ve uygular.

Madde: 22 — Kongrede görüşmeleri, Kongre gündemine göre Başkanlık Divanı yürütür.

Başkanlık Divanı, kongre disiplinini sağlar, gerektiğinde Hükümet kuvvetlerinden yardım isteyebilir.

Kongre, gündem konuları arasında sıra değişikliği yapabilir ve gündeme yeni konular eklenmesini kararlaştırabilir.

Ancak olağanüstü kongrelerde önceden saptanan gündeme yeni maddeler eklenemez.

Kongre, kendi kademesinin ve üst kademe Yönetim Kurulu ile Merkez Yönetim Kurulunun istediği konuları da görüşür.

Her kongre, adını taşıdığı kademenin üst karar mercii ve denetleme organıdır.

Kongrelerin üst kademeleri ilgilendiren is-

tekleriyle kamu işlerine ilişkin dilekler yeni Yönetim Kurulunca ilgili mercilere ulaştırılır.

Kongrelerde disiplin organlarının kararları ve disiplin cezaları ile ilgili konularda görüşme yapılamaz.

Kongreler, adını taşıdığı kademe ile alt kademelerin çalışmalarını ve malî durumlarını inceleyerek kararlar alır.

Mali işlerle parti programında ve tüzüğünde yapılması istenilen değişikliklerin kongrede görüşülebilmesi için önce bir komisyondan geçirilmesi gereklidir.

Kongreler, yeni Yönetim Kurullarına çalışma dönemi için direktifler verirler.

Madde: 23 — a) Kongrenin her oturumunda, kâtiplerden biri, önceden hazırlanan, Başkan tarafından imzalanan boş kâğıda söz isteyenleri sıra ile yazar. Başkan her oturumun başında söz isteyenlerin ad ve soyadlarını ve sıralarını Kongre Genel Kuruluna duyurur, bundan sonra da söz alınabilir.

b) Önergeleri diğer kâtip alır, üzerlerine oturum tarih ve sayısını yazdıktan ve imzasını koyduktan sonra Başkana gösterir. Önergeler

ancak Başkanın emri ile okunur. Her önergeye, okunup okunmadığı, oya konulup konulmadığı, kabul veya red edildiği yazılır. Bu işlemlerden sonra önergeler Başkan ve kâtipler tarafından imzalanır ve dosyasına konulur. Kongreye gelen tel ve yazılardan, kongre Başkanı tarafından okunması uygun görülenler okutturulur. Diğerleri hakkında Başkan Kongreye bilgi sunar. Başkanca Kongreye okunması uygun görülmeyenler için Başkanlık Divanı karar alır.

c) Söz isteyenler, söz alma sırasıyla konuşurlar. Ancak, usul hakkındaki konuşmalarla usul hakkında veya görüşülen konu ile ilgili açıklamalarda bulunacak Yönetim Kurulu veya üst kademe yönetim kurulu Başkan ve üyelerine öncelik tanınır. Son söz Kongre üyesinindir.

d) Bir gündem maddesi için verilmiş olan yeterlik önergesi, biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere iki kişiye söz verilmeden oylanamaz. Söz isteyen yoksa oylanır.

e) Başkanlık Divanı, her oturum için bir tutanak özeti hazırlar ve bunu gelecek oturumun Başkanlık Divanına verir.

Her oturumun başında bir önceki oturum tutanağı özeti okunur. Kongrece aynen veya değiştirilerek kabul olunan tutanak özeti Başkanlık Divanınca imzalanır ve dosyasına konulur.

Madde: 24 — Kongrelerde, kongre üyelerinin sıfatlarına yöneltilen itirazları incelemek üzere ad çekme ile (3-11) kişilik bir komisyon kurulur. Ad çekme, o kongreye katılan kademeler arasında yapılır. Bu suretle adları belli olacak kademelerin görevlendirecekleri kongre üyeleri, itirazları inceleme komisyonunu teşkil ederler. Komisyon, Kongre Başkanlığınca kendisine sunulan itirazları inceler, sonucunu bir raporla Kongre Başkanlığına bildirir. Bu rapor, Kongre Başkanlığınca kongreye sunulur. Görüşme açılır ve itiraz konusu kongrece karara bağlanır.

Delege ve üyelerin sıfatlarına yöneltilecek itirazların Başkanlık Divanının kurulmasından hemen sonra ve gündemin öteki maddelerine geçilmeden önce ve yazılı olarak yapılması gerekir.

Bu komisyonlar sadece üyelerin kimliğine

yöneltilen itirazları inceleyebilir. Bu üyelerin seçimleri ile ilgili usul ve esas inceleme konusu yapılamaz.

Kongrelerin ve seçimlerin usulüne ait itirazlar, kongre süresince Kongre Başkanlık Divanına yapılır. Aynı şekilde incelenir ve karara bağlanır.

Kongrelerin ve seçimlerin esasına ait itirazlar kongrenin kapanmasından sonraki (3) gün içinde ve gerekçeli olarak üst kademe yönetim kuruluna yapılır. Üst kademe Yönetim Kurulunca bu itirazlar en geç (15) gün içinde ve her halde kendi kongresinden önce karara bağlanır. İlçe Kongrelerine ve seçimlerin esasına ait itirazlar üzerine üst kademe yönetim kurulu kararına karşı ilgililer (3) gün içinde Merkez Yönetim Kuruluna baş vurabilirler. Merkez Yönetim Kurulu, bu müracaatları en kısa zamanda ve her halde ilgili İl Kongrelerinden önce karara bağlar. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

Madde: 25 — Kongre, malî işleri incelemek üzere, en az (3) kişilik bir hesap komisyonu kurar.

Bu komisyon, (CHP Hesap Yönetmeliği) hükümlerine göre gerekli incelemeleri yapar ve vardığı sonucu bir raporla Kongre Başkanlığına sunar.

Madde: 26 — Yönetim Kurulu raporu okunur.

Madde: 27 — Denetçi raporu okunur.

Madde: 28 — Kongre, gerekli gördüğü diğer konular için de komisyonlar kurabilir.

Madde: 29 — Yönetim Kurulu raporu üzerinde, üyeler görüşlerini bildirirler, eleştirilerini yaparlar, Yönetim Kurulu adına cevaplar verilir.

Madde: 30 — Hesap Komisyonu raporu Kongrede okunur, üzerinde görüşmeler yapılır, eleştiriler sona erdikten veya yeterlik önergesi kabul edildikten sonra ilgili ve üst kademeye Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri gerekli

gördükleri cevapları verirler. Kongre Başkanı, hesap komisyonu raporu ile Yönetim Kurulu raporunu ayrı ayrı oya sunar.

Aklama isteği ile sonuçlanan Hesap Komisyonu raporunun kabulü ile Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleriyle Denetçi malî işlerden ve Yönetim Kurulu raporunun kabulü ile de Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri parti çalışmalarından dolayı aklanmış olurlar.

Madde: 31 — Dilekler görüşür. Kongre-
ce karara bağlananlar hakkında yeni Yönetim
Kuruluna görevler verilir.

Madde: 32 — Kongrelerde memleket me-
selerleri, mahalli kamu işleri ile parti çalışma-
ları hakkında görüşmeler yapılır ve kararlar
alınır.

Kurultay üyeleri, ilgili üst kademe temsil-
cisi, Partili Belediye Başkanları, Partili Bele-
diye ve İl Genel Meclisi üyeleri görevli olduk-
ları çevrenin kademe kongrelerinde buluna-
bilirler ve kendi görevleri ile ilgili konularla,
genel görüşmelerde söz alabilirler.

Genel Başkan, Genel Sekreter Parti Mec-

lisi üyeleri ve Merkez Yönetim Kurulu üyelerine gündemin her maddesi üzerinde; T.B.M.M. Grup Başkan ve Başkan Vekillerine ve Partili Bakanlara görevleriyle ilgili konularda istediklerinde öncelikle söz verilir.

IV. BÖLÜM

KONGRELER TARAFINDAN YAPILACAK SEÇİMLER

Madde: 33 — a) Olağan İlçe Kongresi; Gündemindeki konuları görüştükten sonra, delegeler, Tabii Üyeler ve Partililer arasından,

I — İl Kongresine Delege sıfatıyla katılma yetkisine de sahip olmak üzere İlçe Yönetim Kurulu Başkanını,

II — İlçe Yönetim Kurulu üyelerini, (İlçe Yönetim Kurulu 9-11 üyeden kurulur. Bu sayıya İlçe Yönetim Kurulu Başkanı, İlçe kongresinden önce kongresini yapmış olmak şartı ile varsa İlçe Kadın ve Gençlik Kolu Başkanları, varsa İlçe kongresinden önce yapılmış olan İlçe kadın ve gençlik kolu kongrelerince seçilmiş İlçe Kadın ve Gençlik Kolu temsilcileri dahildir. İlçe Kadın ve Gençlik Kolu Baş-

kanları ve temsilcileri bulunmadığı hallerde ilçe Yönetim Kurulu yine 9-11 üyeden kurulur.)

III - İlçe Yönetim Kuruluna üye olarak katılacak kongresini yapmış İlçe Kadın ve Gençlik Kolları temsilcilerini.

IV — Gelecek İlçe kongresine delege sıfatı ile katılma yetkisine de sahip olmak üzere İlçe Denetçisini,

V — İl Kongresine katılacak delegeleri, gizli oyla seçer.

(İl Kongresine katılmak üzere bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesine göre saptanacak delege sayısının ilki, İlçe Yönetim Kurulu Başkanına, ikincisi, varsa kongresini yapmış ve süresi sona ermemiş olmak şartıyla Kadın Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ve üçüncüsü, varsa kongresini yapmış ve süresi sona ermemiş olmak şartıyla Gençlik Kolları İlçe Yönetim Kurulu Başkanına ayrılır. Geriye kalan sayı için Delege seçimi yapılır. Ve en çok oy alanlar sıra ile delege seçilmiş olurlar.)

b) Olağan İl Kongresi; gündemindeki konuları görüştüktan sonra, delegeler doğal üyeler ve partililer arasından,

I — Kurultaya delege sıfatı ile katılma yetkisine de sahip olmak üzere İl Yönetim Kurulu Başkanını,

II — İl Yönetim Kurulu üyelerini, (İl Yönetim Kurulu 13-15 üyeden kurulur. Bu sayıya İl Yönetim Kurulu Başkanı, İl Kongresinden önce kongresini yapmış olmak koşuluyla varsa İl Kadın ve Gençlik Kolu Başkanları, varsa İl kongresinden önce yapılmış olan İl Kadın ve Gençlik Kolu kongrelerince seçilmiş İl Kadın ve Gençlik Kolu temsilcileri dahildir. İl Kadın ve Gençlik Kolu Başkanları ve temsilcileri bulunmadığı hallerde İl Yönetim Kurulu yine 13-15 üyeden kurulur.)

III — İl Yönetim Kuruluna üye olarak katılacak kongresini yapmış İl Kadın Kolları temsilcisi ile Kongresini yapmış İl Gençlik Kolları temsilcisini,

IV — İl Disiplin Kurulu üyelerini,

V — Gelecek İl kongresine delege sıfatı ile katılma yetkisine de sahip olmak üzere İl Denetçisini,

VI — Parti Meclisine katılacak bir örgüt üyesi adayını,

VII — Seçim Kanunları gereğince o ilin T.B.M.M. üye sayısının iki katı tutarında olmak üzere Kurultaya katılacak delegeleri, gizli oyla seçer.

(Kurultaya katılmak üzere seçilecek ve Seçim Kanunları gereğince o ilin mürettep T.B.M.M. üye sayısının iki katı tutarında olacak delege sayısının ilki İl Yönetim Kurulu Başkanına, ikincisi varsa kongresini yapmış ve süresi sona ermemiş olmak koşuluyla Kadın Kolları İl Yönetim Kurulu Başkanına ve üçüncüsü varsa kongresini yapmış ve süresi sona ermemiş olmak koşuluyla Gençlik Kolları İl Yönetim Kurulu Başkanına ayrılır. Geriye kalan sayı için delege seçimi yapılır ve en çok oy alanlar sıra ile delege seçilmiş olurlar).

Madde: 34 — Kongre Başkanlık Divanı, her seçim için kaç kişi seçileceğini her seçimin başında ayrı ayrı kongreye duyurur. Önerge veya sözle aday gösterilenlerin ad ve soyadlarını soyadı alfabe sırasına göre karatahtaya yazdırır.

İlçe ve İl yönetim kurullarına tüzük ve yö-

netmelikte belirtilen miktar içinde kaç kişi seçileceği kongrece kararlaştırılır.

Madde: 35 — Bu seçimlerde, Yönetim Kurulu mühürü ile mühürlü oy puslası ve zarf kullanılır.

Bütün seçimlerde adayların ad ve soyadlarını gösteren yazı makinasında yazılmış veya matbaada basılmış listelerde kullanılabilir.

Başkanlık Divanı yanında her seçim için ayrı sepet veya sandıklar bulundurulur. Kongre üyeleri; yoklama listesindeki sıraya göre Başkanlık Divanı tarafından çağrılırlar ve Kongre üyesi olduklarını gösteren belgeleri Başkanlık Divanı Kâtibine vermek ve zarflanmış oy puslalarını sepet veya sandıklara koymak suretiyle oylarını kullanırlar.

Sayım ve döküm, Başkanlık Divanı tarafından yapılır. Başkanlık Divanında bulunanlardan aday olanlar sayım ve döküm işlerine katılamazlar.

Kongre kararı ile her seçim için ayrı sayım ve döküm komisyonu kurulabilir.

Oylamada oran aranmaz, Oy puslalarına seçilecek üye adedince isim yazılır. Bu adeden fazla yazılan isimler geçerli değildir. Seçilecek asıl üye adedinden az isim yazılan oy puslaları geçersizdir. En çok oy alanlar asıl asıllardan sonra gelenler de sıra ile yedek olarak seçilmiş sayılırlar.

Yönetim Kurulu üyeliği için yedek üye seçilemez.

Başkanlık Divanı veya komisyon tarafından her seçim için ayrı olmak üzere (3) er nüsha tutanak tutulur ve imzalanır.

Başkanlık Divanı, sonuçlarını kongreye bildirdikten sonra, bu tutanakları dosyasına koyar.

Madde: 36 — Başkanlık divanı, kongrenin kapandığını kongreye bildirir.

V. BÖLÜM

KONGREDEN SONRA YAPILACAK İŞLER

Madde: 37 — Kongre Başkanlık Divanı;

1) Kongre yoklama listesini,

- 2) Kongre gündemini,
  - 3) Söz isteyenlerin listelerini,
  - 4) Önergeleri,
  - 5) Kongrece alınan kararları,
  - 6) Sayım ve döküm tutanaklarını,
  - 7) Seçimlerde kullanılmış ve her seçim için ayrı zarflara konulmuş bulunan oy puslalarını,
  - 8) Komisyonların üye listelerini,
  - 9) Kongre ile ilgili diğer yazıları,
  - 10) Kongre oturum tutanaklarını,
- seçilen yeni Yönetim Kuruluna vermekle görevlidirler.

Madde: 38 — a) İlçe Yönetim Kurulları; İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin İlçe Denetçilerinin, İlçe Kadın ve Gençlik Kolları Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile denetçilerinin,

b) İl Yönetim Kurulları; İl Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin, İl Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin, İl denetçisinin, Kadın

ve Gençlik Kolları İl Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile denetçilerinin,

Ad ve soyadlarını, doğum yerlerini ve tarihlerini, meslek ve sanatları ile ikametgâhlarını, o mahallin en büyük mülkiye âmirliğine, seçilmelerinden başlayarak bir hafta içinde, yazı ile bildirirler.

Madde: 39 — Yeni seçilen Yönetim Kurulu; bütün seçim tutanaklarının tasdikli birer örneğini, kongrede; Yönetim Kuruluna, Disiplin Kuruluna, Denetçiliğe, üst kademe Kongresine ve Kurultaya seçilen asıl ve yedek delegelerin ad ve soyadlarını, sıfat ve mesleklerini, doğum tarihleri ile yerlerini ve adreslerini bildiren listeleri (3) gün içinde üst kademe Yönetim Kuruluna ve Genel Sekreterliğe gönderir.

Madde: 40 — Bu yönetmelik Parti Meclisinin 12/7/1974 tarihli toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

**CHP
GENEL SEKRETERLİĞİ**

**CHP
PARTİ MECLİSİNE KATILACAK
ÖRGÜT ÜYELERİ
YÖNETMELİĞİ**

Madde: 1 — Cumhuriyet Halk Partisi, Parti Meclisine aşağıdaki esaslara göre belirlenen ve her Kurultay döneminde A,B,C, gruplarından seçilecek olan 22 (A grubu için 23) İlden birer üye katılır.

Parti Meclisine katılmak üzere seçilen üyeler, bu Yönetmelikte «Örgüt Üyesi» olarak adlandırılmıştır.

Madde: 2 — Bu Üyeler :

a) Kayıtlı oldukları ve sürekli olarak oturdukları illerden seçilirler.

b) Parti Meclisinde oy hakkına sahiptirler;

c) Sürekli olarak oturduğu ve kayıtlı olduğu ili değiştiren ya da üstüste 3 defa özürsüz olarak Parti Meclisi toplantısına katılmıyanlar Üyelikten düşerler.

d) Örgüt Üyelerinin yedeği yoktur.

herhangi bir nedenle boşalma halinde (a) kendine uygun olarak Parti Meclisince seçilirler.

Madde: 3 — Örgüt Üyeleri seçiminin uygulanabilmesi için 67 il A,B,C gruplarına ayrılmıştır:

A Grubu İlleri :

Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bitlis, Bolu, Çanakkale, Denizli, Elazığ, Hakkâri, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kars, Kırklareli, Kütahya, Mardin, Ordu, Rize, Sakarya, Sinop, Siirt, Tunceli.

B Grubu İlleri :

Adıyaman, Ağrı, Afyon, Burdur, Bursa, Diyarbakır, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Hatay, İstanbul, Kastamonu, Kayseri, Konya, Manisa, Muş, Nevşehir, Samsun, Tekirdağ, Tokat, Urfa, Yozgat.

C Grubu İlleri :

Adana, Antalya, Artvin, Bingöl, Çankırı, Çorum, Edirne, Eskişehir, Erzurum, Isparta,

İçel, İzmir, Kırşehir, Kocaeli, Malatya, Muğla, Niğde, Sivas, Trabzon, Uşak, Van, Zonguldak.

Madde: 4 — Örgüt Üyesi adayı, oturduğu ilin, İl Kongresince gizli oyla seçilir. Bu Üye Kurultay delegesidir.

İli adına parti Meclisine katılacak Örgüt Üyesinin seçimi için, İl Kongresi delegesi olmıyan partililer de aday gösterilebilirler. Gizli oyla yapılan seçim sonucu en çok oy alan örgüt üyesinin adaylığı kurultayın onayına sunulur.

Madde: 5 — Yukarda belirtilen esasları göre, sırası gelmeyen illerin il kongrelerinde örgüt üyeliği için aday seçimi yapılamaz.

Madde: 6 — Örgüt üyeleri Parti Meclisinin Kurultayca seçilen diğer üyelerinin yetkilerine sahip, sorumluluklarıyla yükümlüdürler. Ancak, Merkez Yönetim Kuruluna aday olamaz ve seçilemezler.

Madde: 7 — Tüzük Kurultayının 29.6.1974 günlü oturumunda yapılan ad çekmeye gö-

re uygulama C grubu illerinde başlar, sırasıyla B ve A grupları ile devam eder ve bu sıra değişmeksizin sürdürülür.

Madde: 8 — Bu Yönetmelik Parti Meclisinin 11.7.1974 tarihli toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

**CHP
GENEL SEKRETERLİĞİ**

**CHP
DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ**

**Kuruluş, Üyelerin Nitelikleri, Toplanma
ve Karar Yeter Sayısı :**

Madde : 1 — Parti üyelerinin Tüzük, Program ve yetkili organlarının bağlayıcı kararlarına aykırı her türlü davranışlarından ötürü Parti Tüzüğünde öngörülen cezalar hakkında karar yetkisi Disiplin Kurullarına aittir.

- a) Her ilde İl kongrelerince seçilmiş 5 asıl 5 yedek üyeli İl Disiplin kurulu,
- b) Merkezde Kurultayca seçilmiş 9 asıl 9 yedek üyeli Yüksek Disiplin Kurulu,
- c) TBMM Parti grupları Disiplin Kurulu,
- d) TBMM Parti Grupları Birleşik Disiplin Kurulu vardır.

Madde : 2 — Disiplin Kurullarının asıl ve yedek üyeleri il kongresinde, Kurultayda ve Gruplarda seçilir. Asıl üyelere sonra en fazla oy alan kişiler oy sırasıyla yedek üye olurlar.

Bu kurullar kendilerini seçen Kurultay veya kongrenin gelecek olağan toplantısına kadar görev yaparlar.

TBMM Parti Grupları Disiplin Kurulu ve TBMM Parti Grupları Birleşik Disiplin Kurulunun üye sayıları ile görev süreleri bu grupların iç yönetmeliklerinde belirtilir

Madde : 3 — Kongreyi izleyen 15 gün içinde İl Yönetim Kurulu Başkanı toplantı yer, gün ve saatini belirtmek suretiyle İl Disiplin Kuruluna seçilen üyeleri ilk toplantıya çağırır. Bu toplantıya en yaşlı üye başkanlık eder. İl Disiplin Kurulu üyeleri bu süre içinde toplantıya çağrılmadığı takdirde çağrı görevini en yaşlı üye yapar.

Yüksek Disiplin Kuruluna seçilen üyeleri ilk toplantıya Genel Başkan çağırır.

Yüksek Disiplin Kurulu ve İller Disiplin Kurulları üyeleri ilk toplantılarında gizli oyla bir Başkan ve bir sekreter seçerler.

Madde : 4 — Disiplin Kurulları üye tam sayılarının salt çoğunluğu ile toplanırlar. Kararlar Disiplin Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır.

Madde : 5 — Disiplin Kurulu Başkanı yetkili kurullarca dosya sevki halinde en geç 24 saat içinde Disiplin Kurulunu toplantıya çağırır.

Madde : 6 — A) Çağrı, Kurulun bütün asıl üyelerine yer, gün ve saat bildirerek yapılır. Toplantı günü çağrının yapıldığı günden itibaren 5 — 10 gün sonrası için saptanır.

Çağrıyı alan üye, varsa, özürünü çağrıyı alır almaz illerde 24 saat içinde, Yüksek Disiplin Kurulu Üyesi ise 2 gün içinde Kurul Başkanına bildirmek zorundadır. Başkan özür bildiren üyelerin yerine (toplantı gününü değiştirmeden) seçildiklerinde al-

dıkları oy sırasıyla yedek üyeleri toplantıya çağırır.

Disiplin Kurulları sonraki toplantı gününü saptar ve hazır olmayan üyelere Başkan tarafından bu toplantı günü duyurulur.

Gerektiğinde Kurul Başkanı saptanan toplantı gününü beklemeden kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Disiplin Kurullarında asıl üyeliklerde boşalma halinde Kongre ve kurultayda dıkları oy sırasıyla yedek üyeler göreve çağrılır.

B) Siyasi Partiler Kanununun 111 inci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri uyarınca sevkedilen konularda Disiplin Kurulu derhal toplanır ve bu konuyu öncelikle görüşerek 7 gün içinde karara bağlar.

Madde : 7 — İl Disiplin Kurulu yedek üyeleriyle de toplanamaz duruma düşerse takdirde eksik üyelikler yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere, Merkez Yöne-

tir Kurulunca partililer arasından seçilerek tamamlanır.

Yüksek Disiplin Kurulu yedekleri ile tamamlanamaz duruma düştüğü takdirde eksikler, yenisi seçilinceye kadar görev yapmak üzere Parti Meclisince Partililer arasından seçilerek tamamlanır.

Madde : 8 — Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri bir başka disiplin kurulunda görev alamazlar; Partinin başka organ, kurul ve görevlerinde bulunamazlar. Ancak, TBMM üyelikleriyle Belediye ve İl Genel Meclisi Parti Grupları üyelikleri, Kurultay ve kongre üyelikleri Disiplin Kurulu Başkanlığı ve üyeliği ile birleşebilir.

Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri partiye bir hizmet bağı ile bağlı olamazlar; partiden hiçbir suretle gelir sağlayamazlar.

İkinci dereceye kadar kan veya sıhri bısımlar aynı disiplin kurulunda birlikte görev alamazlar.

Şikayet olunanın ikinci derecedeki kan veya sıhri bısını o partili hakkındaki Disip-

İn kovuşturması incelemelerine ve kararına katılamaz. Bu takdirde kurul, yalnız o kovuşturma için sıradaki yedekle tamamlanır.

Madde : 9 — Disiplin Kurulları üyeleri parti tüzüğünün 89 ve 90 ıncı maddelerinin öngördüğü parti çalışmalarını yapabilirler. Bu çalışmaların gereği olan komisyonlarla Kurultay komisyonlarına il ve merkez örgüt kurullarına katılabilirler.

Disiplin Kurulları Başkan ve üyeleri seçildikleri bu komisyonlarda görev almaktan çekinebilirler. Üyesi oldukları kurulun alacağı karar üzerine de bu nitelikteki çalışmalara katılamazlar.

Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri aday yoklamalarında kayıtlı oldukları ilin merkez ilçesinde oy kullanma hakkına sahiptirler.

Madde : 10 — Disiplin kuruluna verilen bir partili savunmaya çağrı yazısının kendisine bildirilmesi tarihinden başlayarak savunma süresi içinde ve en geç savunmasıyla birlikte Kurul üyelerinden yalnız birisi

için gerekçe ve kanıtını da bildirerek red isteğinde bulunabilir.

Bu istek üzerine ilgili disiplin kurulu önce bu isteğin yerinde olup olmadığını kesin karara bağlar. Hakkında red isteğinde bulunulan üye o toplantıya katılamaz.

İstek yerinde görülmezse, kurul esas meseleyi, red edilen üyenin huzuru ile incelemeye ve karar bağlamaya yetkilidir.

Red isteği yerinde görülürse yalnız o konu için sıradaki yedek üye kurula çağrılır.

Madde : 11 — a) İl çevresindeki partililerin ve (İl Merkez Belediyeleri hariç) partili Belediye Başkanlarının işledikleri her türlü disiplin suçlarına İl Disiplin kurulu,

b) Parti Meclisi üyeleri, yüksek ve il disiplin kurulları başkan ve üyeleri İl Denetçileriyle il merkez belediyelerinin partili başkanları tarafından işlenen suçlarla.

TBMM partili üyelerinin Grup Disiplin Kurullarıyla birleşik disiplin kurulunun

görevine girmeyen, tüzük ve programa, kurtay ve parti meclisi kararlarına aykırı davranışlarından, partinin şeref ve haysiyeti ile bağdaşmayan söz, yazı ve eylemlerinden doğan suçlarına ve parti üyeleri hakkında, Siyasi Partiler Kanununun 111 inci maddesinin 3/A ve 3/B bölümü gereğince Cumhuriyet Başsavcısı tarafından yapılan şikayetlere Yüksek Disiplin Kurulu bakar.

c) İl Disiplin Kurulları tarafından birinci derecede verilen kararlar hakkında Yüksek Disiplin Kurulu ikinci derecede karar vermeye yetkilidir.

Disiplin Kurullarına Sevk Görevi :

Madde : 12

- a) İl Disiplin Kurulunun görevleri içindeki konularda disiplin kovuşturması istemi İl Yönetim Kurulunca yapılır.
- b) Yüksek Disiplin Kuruluna sevke Merkez Yönetim Kurulu yetkilidir.
- c) Hakkında Disiplin kovuşturması iste-

nen kimsenin Parti Meclisi üyesi, Yüksek Disiplin Kurulu başkan veya üyesi, Yönetmeliğin 11 inci maddesinde açıklanan fiillerden dolayı TBMM üyesi olması halinde sevk kararı, Parti Meclisince ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Bu suçlar seçim zamanında işlenirse ve Parti Meclisi toplantı halinde değilse sevk yetkisi Merkez Yönetim Kuruluna aittir.

- d) Sıvasi Partiler Kanunun 111 inci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından partiden kesin çıkarılması istenen parti üyesi hakkında sevk kararı Merkez Yönetim Kurulunca verilir.

Ancak, Cumhuriyet Başsavcılığının bu istemi İl ve Yüksek Disiplin Kurullarının görevi dışında ise dosya Merkez Yönetim Kurulunca derhal TBMM ilgili Grup Yönetim Kuruluna gönderilir.

Kovuşturma Yöntemi :

Madde : 13 — İl Disiplin Kurullarına verilecek dosya aşağıda yazılı olduğı gibi düzenlenir:

a) İlçe Yönetim Kurulu, hakkında disiplin kovuşturması yapılmasını istediğı partilinin işlediğı suçun ne olduğunu, varsa olaya ait tutanağı, şikayet olunanın isim ve adresi ile tanıkların adı soyadı ve adresini ve İlçe Yönetim Kurulunun kararı bulunan dosyayı bir yazı ile İl Yönetim Kuruluna yollar. İlçe Yönetim Kurulu bir partilinin disiplin kovuşturması istemini reddederse, durumu gerekçeli kararıyla İl Yönetim Kuruluna bildirir.

Bu takdirde İl Yönetim Kurulu kovuşturma açılıp açılmamasına ilişkin kararını verir.

b) İl Yönetim Kurulu ilçeden gelen şikayeti dosyanın il'e gelmesini izleyen ilk toplantısının gündemine almaya ve en geç 30 gün içinde karara bağlamaya mecburdur. Bu sürede karar verme olanağı bula-

mazsa gerekçesini Merkez Yönetim Kuruluna bildirerek karar süresini (15) gün daha uzatabilir. Buna rağmen karar verilemezse soruşturma düşer. Şikâyetçi kişi ya da İlçe Yönetim Kurulunun düşme tarihinden itibaren 15 gün içinde Merkez Yönetim Kuruluna itiraz etme hakkı vardır. Bu takdirde Merkez Yönetim Kurulu gerekli incelemeleri yaparak sevk veya düşme kararı verir. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

İşin niteliğine göre İl Yönetim Kurulu olayı doğrudan doğruya kurul olarak inceleyebileceği gibi gerekirse bu amaçla kurul içinden veya partililer arasından seçeceği bir veya üç üyeyi görevlendirebilir.

İl Yönetim Kurulu şikâyet ya da suç haber alma hallerinde ve ivedilik gerektiğinde ilçe yönetim kurulunca yapılacak işlemleri, onun da görüşünü alarak doğrudan doğruya kendisi yapabilir.

Madde : 14 — Soruşturmaya görevli olanlar:

a) Tanıkların kimliklerini ve ifadele-

rini tutanakla saptarlar.

b) Gerekli ise yerinde soruşturma yaparlar.

c) Şikâyet olunan partiliyi kovuştur-maya konu olan disiplir. suçlarının ve uygulanması istenen disiplin cezasının açıkça belirtildiği bir yazı ile yer, gün ve saat bildirerek savunmaya çağırırlar.

Savunma için verilecek süre bir haftayı aşamaz. Bu süre içinde yazı ile yapılacak savunma da kabul edilir.

d) Şikâyet olunan partili savunmasıyla ilgili kanıt göstermişse bunlar toplanır. Savunma tanığı göstermişse şikâyet olunanın önünde dinlenir. Yönetim Kurulu adına soruşturmaya görevli olanlar yaptıkları incelemenin sonucunu, olayı, alınması gerekli kararın niteliğini, gerekiyorsa uygulanacak cezayı belirten raporlarını İl Yönetim Kuruluna verirler.

Madde 13 — İl Yönetim Kurulu bu raporu ilk toplantısında görüşerek karara

bağlar. Disiplin Kuruluna sevk kararı verilirse suçun niteliğini, Tüzüğün ihlal edilen maddesini ve istenen cezayı gösteren yazı ile dosyayı İl Disiplin Kuruluna hemen gönderir. İl Yönetim Kurulu sevk kararı vermezse, ilgili ilçe Yönetim Kurulu Merkez Yönetim Kuruluna 15 gün içinde itiraz edebilir.

Madde : 16 — İl Disiplin Kurulu şikâyet dosyasını aldığı ilk oturumda:

a) Dosyanın 14 üncü madde uyarınca tamamlanmış olduğunu görürse tamamlanması için dosyayı hemen İl Yönetim Kuruluna geri çevirir.

İl Yönetim Kurulu bu gibi durumlarda dosyanın eksikliğini en geç bir hafta içinde tamamlayarak geri göndermek zorundadır.

b) Dosyada eksik yoksa veya tamamlanmışsa ya da konu ivedilik gerektiriyorsa disiplin kurulu şikâyet olunanın isteği üzerine tanıkları yeniden dinleyebileceği gibi gerekli gördüğü hallerde, incelemenin başka yönde de genişletilmesine karar verebi-

lir. İncelemenin genişletilmesini kendisi yapabileceği gibi görevlendireceği üye ya da üyeler aracılığıyla da yapabilir.

c) Araştırılacak başka husus kalmamışsa şikâyet olunanın belirli yer gün ve saatte ve şikâyet konusu olayın özetini ve uygulanması istenen cezayı bildiren bir yazı ile savunmaya çağırır. Savunma yazılı da olabilir. Şikâyet olunan partili savunmasında kanıtlarını da bildirmek zorundadır.

Savunma için verilecek süre:

- Genellikle çağrı yazısından itibaren 10 gün,
- Seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça yahut yayın yoluyla işlenen suçlarda 2 gün,
- Siyasal Partiler Kanununun 111 inci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri uyarınca yapılan kavuşturmalarda disiplin kurulunun konuyu ele aldığı ilk toplantısında derhal.

Süresi içinde olmak kaydıyla yazılı savunma da kabul edilir.

Bu süreleri geçirenler savunmadan vazgeçmiş sayılırlar.

Madde : 17 — Disiplin Kurulları işin kendilerine gelmesinden başlayarak en az iki ay içinde konuyu karara bağlarlar. Bu süre içinde karar verilmediği takdirde eğer varsa tedbir kararı kendiliğinden kalkar.

Seçim zamanında işlenen suçlarda Disiplin Kurullarının karar verme süresi savunmanın alınmasından itibaren bir haftadır.

Siyasi Partiler Kanununun 111 inci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri uyarınca sevkedilen konularda disiplin kurulları sevk tarihinden başlayarak (7) gün içinde karar verirler.

Bu süreler içinde karar verilmezse sevke yetkili kurulun isteği üzerine dosya Merkez Yönetim Kurulunca yakın illerden birinin Disiplin Kuruluna sevkedilir.

Madde : 18 — Kanıtlar toplanıp savunma alındıktan sonra kurul gerekçeli kararını vererek (10) gün içinde şikâyetçiye, şikâyet olunan partiliye ve sevkedilen kurula bildirir.

Madde : 19 — İl Disiplin Kurulu kararı na karşı taraflar bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler. İtiraz taraflara bildirilir ve taraflar bir hafta içinde cevap verebilirler. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra dosya Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilir. İtiraz doğruca Yüksek Disiplin Kuruluna yapılmışsa, dosya ilgili Disiplin Kurulundan derhal getirtilir.

Madde : 20 — Yüksek Disiplin Kurulu itirazı dosya üzerinden inceleyebileceği gibi inceleme işi kurul üyelerinden bir veya üç üyeye de devredilebilir. Bu takdirde görevlendirilen üyelerin en kısa zamanda raporlarını dosya ile birlikte kurula vermeleri gerekir.

Madde : 21 — İlgililer isterse veya kurul gerekli görürse, şikâyet olunan partili dinlenmek üzere gün, saat ve yer bildirilerek çağılır.

Çağrıyla uymayan partili dinlenmeden vazgeçmiş sayılarak dosya karara bağlanır.

YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNUN BİRİNCİ DERECEDEKİ İNCELEMELERİNDE KOVUŞTURMA

Madde : 22 — Yüksek Disiplin Kurulunca birinci derecede karara bağlanacak olaylarda işi Disiplin Kuruluna göndermeye yetkili kurullar:

a) Şikayet olunan partilinin adını ve adresini,

b) Varsa şikayet konusu olaya ait tutanağı ve kanıtları,

c) Olayın tanıkları varsa adlarını ve adreslerini,

d) Şikayet konusunu,

e) İhlal edilen Tüzük maddesiyle uygulanması istenen cezayı bildirir dosyayı düzenleyerek bir yazı ekinde kurula verir

Madde : 23 — Yüksek Disiplin Kurulu gelen dosyayı ilk oturum gündemine alarak eksildik görürse sevk eden Kurula geri verir, ivedi durumlarda eksiklikleri kendisi tamamlar.

Soruşturmanın genişletilmesine karar verilirse gereği yapılır ve şikayet olunan partili, belli gün, saat ve yerde yeniden dinlenmek üzere çağırılır, sevk maddesi kendisine bildirilerek savunması istenir.

Savunma için verilecek süre:

— Genellikle çağrı yazısından itibaren 10 gün,

— Seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça yahut yayın yoluyla işlenen suçlarda 3 gün,

— Siyası Partiler Kanununun 111 nci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri uyarınca yapılan kovuşturmalarda Yüksek Disiplin Kurulunun konuyu ele aldığı ilk toplantısında derhal,

Süresi içinde olmak kaydıyla yazılı savunmada kabul edilir.

Süresinde savunma yapılmamışsa vazgeçilmiş sayılır.

Madde : 24 — Yüksek Disiplin Kurulu kararları kesindir. Ancak Merkez Yönetim Kurulu Yüksek Disiplin Kurulundan, Kararın bir kez daha görüşülmesini isteyebilir.

DİSİPLİN KOVUŞTURMALARINDA DÜŞME SÜRELERİ :

Madde : 25 — Disiplin Kovuşturmasını gerektiren fiilin işlendiği tarihten başlayarak 6 ay içinde sevke yetkili kurula şikayet edilmez ise, artık o fiil hakkında herhangi bir Disiplin kovuşturması yapılamaz.

Madde : 26 — Disiplin Kurullarınca sevk tarihinden itibaren 1 yıl içinde karara bağlanmayan Disiplin kovuşturması kendiliğinden düşer.

KURULLARA İLİŞKİN ORTAK KURALLAR, TUTANAK, ÇAĞRI ve UYGULAMA:

Madde : 27 — Başkan tarafından yazdırılan tutanaklar 3 nüsha olarak düzenlenir ve ifade sahibi, Sekreter üye, Kurul üyeleri tarafından imzalanır. Bir örneği şikayet olunan partiliye verilir.

Madde : 28 — Ara kararları ve son karar özetleri karar defteri adı altında bir deftere işenerek üyeler tarafından imzala-

nır. Bu defterin saklanmasııdan Sekreter üye sorumludur.

Madde : 29 — Soruşturma sırasında dinlenen kişilere üyelerin yönelteceği sorular başkan tarafından veya başkanın izniyle üyeler tarafından yapılır. Tanıklar ifade vermeden önce, kendilerinden doğruyu söyleyeceklerine dair şeref sözü istenir.

Madde : 30 — Disiplin Kurulu kararları olayın ve uygulama maddesinin gerekçelerini kapsar. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Olumsuz oy kullanan üye gerekçesini yazmak zorundadır. Kararlar, katılan üyeler tarafından imzalanır.

Madde : 31 — Disiplin Kurulları Tüzükte yazılı olan cezaları, fiilin niteliğine ve yapanın o işteki ilgisine göre sırasıyla verebileceği gibi, sıra gözetmeden de verebilir. Ancak sevkeden kurulun isteminden ağır ceza verilemez.

Madde : 32 — Şikayet olunan partiliye çağrı, şikayet konusuyla, uygulanmak istenen ceza açıkça gösterilerek ve taahhütlü olarak son adresine gönderilir. Adresinde bulunamamışsa bu bildirim çağrılan partinin bağlı olduğu ilçenin yönetim kurulu

binasında görülecek bir yere bir hafta süre ile asılır. İvedi durumlarda çağrı telgrafla yapılır. Tanıklara çağrı, taahhütlü mektupla, telle veya ilçesi ya da parti görevlileri aracılığıyla ve imzalı alındı belgesi karşılığında yapılır.

Madde : 33 — Partililer için tanıklık, parti görevi niteliğindedir. Özürsüz olarak tanıklık görevini yapmayan partililer hakkında Disiplin işlemi yürütülebilir.

Madde : 34 — Bir partiliyi Disiplin Kuruluna geçici veya kesin çıkarma istemiyle gönderen görevli kurulların bu kimseyi tedbir niteliğinde olarak görevinden uzaklaştırma yetkileri de vardır. Ancak, ilgili isteği üzerine Yüksek Disiplin Kurulu tedbir kararı uygulamasını, kesin karar verinceye kadar erteleyebilir.

Madde : 35 — Bir partilinin kendisine isnat olunan suçu işlemesinden sonra partiden istifası, Disiplin kovuşturmasına engel olmaz.

Bu işlem o üyenin yeniden partiye girme isteğinin kabul veya reddinde dikkate alınmak amacını taşır.

Madde : 36 — a) Bütün disiplin cezaları parti üye kayıt defterine işlenir. İlgili yönetim kurullarınca alt kademelere duyurulur.

b) Kınama cezasına uğrayan üye o yıl içinde Yönetim Kurullarına seçilemez. seçilmişse görevinden alınır.

c) Geçici çıkarma cezasına uğrayan üye ceza süresince partinin herhangi bir çalışmasına katılamaz, öneride bulunamaz, kendisine parti içinde hiçbir görev verilemez. Ancak program tüzük ve yetkili mercilerin ve grupların bağlayıcı kararlarına uymakla yükümlüdür.

d) Kesin çıkarma cezasına uğrayan partilinin kaydı üye defterinden silinir ve Merkez Yönetim Kurulunca bütün il ve ilçe Yönetim Kurulu Başkanlıklarına bildirilir.

Madde : 37 — Disiplin Kurullarının çağrı, yazışma ve duyurma işleri illerde İl Başkanlığının, Merkezde Merkez Yönetim Kurulunun büroları aracılığıyla yapılır.

Madde : 38 — Disiplin Kurullarının bütün kararları, Merkez Yönetim Kurulu ile İl Yönetim Kurulları tarafından yürütülür.

Madde : 39 — Bu yönetmelik Parti Meclisinin, 11.7.1974 tarihli toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

CHP
GENEL SEKRETERLİĞİ

CHP
HESAP YÖNETMELİĞİ

A — İLKELER

KAPSAMI :

Madde: 1 — CHP Merkez Yönetim Kurulu, Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu, Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu, CHP İl Yönetim Kurulları, İl Kadın Kolu Yönetim Kurulları, İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulları, CHP İlçe Yönetim Kurulları, İlçe Kadın Kolu Yönetim Kurulları, İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulları

Örgütünün hesap işleri ve her çeşit parti mallarının idaresi, Siyasi Partiler Kanununun ve CHP Tüzüğü'nün mali işlere ait hükümleri ile bu Yönetimdeki esaslara göre yürütülür.

Hesap Dönemi :

Madde : 2 — Parti Kurullarının hesap dönemi takvim yılıdır.

Hesap İşlerinin Yürütülmesi :

Madde : 3 — Parti örgütünün hesap iş-

leri sayman üye tarafından yürütülür. Başkan ile Sayman üye evvelki Yönetim Kurulundan hesap işlerini devralmaktan, partiye ait para ve kıymeterin sarf ve muhafazasından, hesap kayıt ve defterlerinin eksiksiz düzenlenmesinden ortaklaşa sorumludurlar.

Mali Taahhütler ve Tasarruf :

Madde : 4 — Parti adına mali taahhütlere girişilmesi bir mal veya hak üzerinde tasarruf, Tüzüğün 114 üncü maddesindeki esaslara tabidir.

Taşınmaz Mallarda Tasarruf:

Madde : 5 — Parti tüzel kişiliği adına taşınmaz mal satın alınması ve taşınmaz mallar üzerinde aynı haklara ilişkin tasarruflar «satış hariç olmak üzere» Merkez Yönetim Kurulunun kararına bağlıdır.

Partiye ait taşınmaz malın satılmasına Parti Meclisi karar verir.

Partiye ait taşınmaz mallar CHP tüzel kişiliği adına tescil ettirilir ve tapu senetle-

ri Genel Merkezde saklanır.

Partiye ait paralar :

Madde : 6 — Partiye ait paralar ve kıymetlerin cari ödemeleri karşılayacak miktardan fazlası Yönetim Kurulunca tayin olunan Bankalarda bulundurulur.

Bu paralar ve kıymetler icabettikçe Yönetim Kurulları Başkanları (bulunmadığı zaman Sekreteri ile) Sayman üyelerinin (Genel Merkezde Genel Sekreter veya yardımcısı ile Sayman Üye) müşterek imzaları ile çekilir.

Banka olmayan yerlerde paranın nerede ve ne suretle muhafaza edileceği Yönetim Kurullarınca saptanır.

B — BÜTÇELER

Madde: 7 — Parti örgütünün gelir ve giderleri bütçelere göre tahsil ve sarfolunur.

Bütçeler bir yıl içinde sağlanacağı umulan gelirlerle yapılacak hizmetler için Yönetim Kurullarının harcayabilecekleri

paraların miktarını saptarlar.

Bütçelerin Hazırlanması ve Onayı:

Madde : 8 — Parti Merkez Örgütunun bütçesi hesap donemi başlamadan evvel Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanarak Parti Meclisinin onayına sunulur

İller ve ilçeler örgütunun bütçeleri, kongrelerce karara bağlanan esaslar da göz önünde bulundurulmak suretiyle bu örgüt Yönetim Kurulları tarafından hazırlanır ve tasdik edilmek üzere üst kademe Yönetim Kuruluna sunulur

İlçe bütçeleri İl Yönetim Kurulları, İl bütçeleri de Merkez Yönetim Kurulunca onaylanır

Kadın Kollarıyla Gençlik Kollarının bütçeleri bağlı bulundukları ana kademele rin Yönetim Kurullarınca onaylanır

Butçelerin hesap donemi başından itibaren geç (15) gün evvel onaylanmak üzere kademeye gönderilmesi zorunludur.

Bütçenin Şekli :

Madde : 9 — Bütçelerde biri giderlere, diğeri gelirlere ait olmak üzere iki cetvet bulunur. (Örnek : 1)

Gidei ve gelirler bölüm ve maddelere ayrılırlar.

Giderler kısmında ücretler (daimi ücretliler, geçici ücretliler) yolluklar, kirala aydınlatma, ısıtma, kırtasiye, basılacak kâğıt ve defterler, posta, telgraf, demirbaş, örgüt işleri, propaganda, seçimler, kadın koluna yardım, gençlik koluna yardım, çeşitli giderler, kongre giderleri, geçen yıllar borçları, yedek ödenek, gelirlerden üst kademeğe gönderilecek pay ayrı ayrı gösterilir.

Gelir Kısmında :

- a) Geçen yıldan kalacağı umulan para
- b) Parti üyelerinden alınan ödenti,
- c) TBMM ve yerel Meclis Grup üyelerinden alınan ödentiler

d) Adaylık için başvuranlardan alınan özel ödenti,

e) Parti yayınlarının satış bedelleri hasılatı,

f) Parti bayrağı, fiâması, rozeti ve benzeri tanıtma malzemesi,

g) Parti mal varlığından elde edilen gelirler,

h) Bağışlar,

k) Üst kademe yardımları,

l) Kanun veya yasama meclislerinin iç tüzüklerine göre devletçe sağlanan gelirler.

Gerektiğinde gider ve gelir için bütçe larde başka bölümler açılabileceği gibi bölümler maddelere ayrılabilir.

Aktarma ve Ek ödeme :

Madde : 10 — Bütçede yazılı olmayan veya yazılı olup da ödeneği kalmayan bir iş için hiç bir harcama yapılamaz.

Önceden belirtilmiş işler karşılığında bütçeye konulan ödeneğin bitmesi halinde

diğer madde veya bölümden aktarma yapılabilir.

Aktarma ile karşılanamayacak giderler için ek ödenek kabul edi ebilir.

Ek ödenek kabulüne ait kararlar uygulamadan önce üst kademenin onayına sunulur.

Aktarmalar hakkında da üst kademeye yazı ile bilgi verilir

AVANS :

Madde : 11 — Bütçeden herhangi bir ödeme yapılması için Partiye taahhüt olunan işin yapılmış olması veya malın teslim edilmiş bulunması gereklidir:

Aşağıdaki işler için Yönetim Kurulu Kararıyla avans verilmesi caizdir:

a) Küçük alımlar ve müteferrik işler, (Yönetim Kurulunca seçilecek mutemetlere).

b) Yolluklar,

c) Mukavelesi gereğince peşin ödemeyi gerektiren hizmetler.

Avans alan mutemetler hizmetin yapılmasını izleyen ve herhalde yıl sonundarı önce yaptıkları harcamalara ait senet ve diğeri vesikaları getirip avans hesabını kapatmaya mecburdurlar.

Yolluk için avans alanlar da seyahat ten döner dönmez vesikalarını göstererek hesaplarını kapatırlar.

Avans hesabını iki defa yazılı ihtara rağmen kapatmayanlar, Tüzük hükümlerine göre Disiplin Kuruluna verilir.

Giderlerin İcrası ve Şarf Evrakı :

Madde : 12 — Her ödeme parayı alanın imzasını taşıyan fatura, senet veya makbuz karşılığında yapılır. Bu vesikalar bir ödeme fişi'ne bağlanır.

Ödeme fişi Sayın Üye ile Yönetim Kurulu Başkanı veya vekili tarafından imza olunur. Ödeme fişinde masrafın bütçe-deki bölümü ve maddesi, masraf nevi, miktarı, kime ödendiği ödeme tarihi gösterilir

Yüz liraya kadar olan (yüz lira dahil)

harcamalarda belge aranmaz, ancak miktarı ne olursa olsun bütün harcamalar ilçe Yönetim Kurulunun kararına bağlanır.

Bir yıla ait masraf evrakı hesap döneminin bitiminden itibaren (5) yıl süre ile muhafaza olunur.

Genel Merkezde Giderler :

Madde: 13 — Genel Merkez bütçesinden yapılacak giderlerde her ödemenin ilişkin olduğu servisin başında bulunan Merkez Yönetim Kurulu üyesi keyfiyeti bir lüzum müzekkeresi ile Merkez Yönetim Kurulunca karara bağlanmak üzere, Genel Sekreterliğe bildirir. Sarf evrakı Genel Sekreter veya idari yardımcısı tarafından tasvip ve muhasebeye havale olunan lüzum müzekkeresi ve Yönetim Kurulu karar örneği ile birlikte ödeme fişi'ne bağlanır. Ödeme fişi Sayman üye ile Genel Sekreter veya yardımcısı tarafından imza olunur.

Gelirler :

Madde : 14 — Parti gelirleri (her kade-

medeki parti organları ile her kademede (yardımcı kollar dahil) parti tüzeli, kişiliği adına makbuz karşılığında tahsil edilir.

Makbuzlar, Partinin Merkez Yönetim Kurulunca bastırılır ve örgüte dağıtılır.

Parti örgüt kademeleri kullandıkları makbuzların dip koçanlarını (kopyalarını) Merkez Yönetim Kuruluna geri vermek zorundadırlar.

Geri verilmeyen makbuz dip koçanları (kopyaları) dolayısıyla, örgüt kademeleri, siyasi Partiler Kanunu gereğince Merkez Yönetim Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı müteselsil numara bulunur. Makbuz dip koçanlarının (kopyalarının) Parti Genel Merkezinde saklanma süresi 5 yıldır.

Partiye gelir veren kimsenin adı, soyadı ve adresi gelirin miktarı ve makbuzu düzenleyeninin adı, soyadı ve imzası makbuz

dip koçanında (kopyasında) açıkça belirtir.

Parti makbuzları, Merkez Yönetim Kurulunca bastırılır ve örgüte dağıtılır. Merkez Yönetim Kurulu dışında örgütün hiçbir kademesi makbuz bastıramaz ve kullanamaz.

C — KESİN HESAP

Madde: 15 — Yönetim Kurulları takvim yılı sonunda en geç ertesi yılın Mart ayı başına kadar geçen yıla ait gerçek gelir ve giderlerini gösteren kesin hesap cetvellerini hazırlar. (Örnek: 2)

Bu cetveller bütçelerdeki bölüm maddelere göre hazırlanır.

Madde: 16 — Genel Merkeze ait kesin hesap cetveli Parti Meclisince incelenir ve kabul olunur.

İller ve ilçeler örgütünün geçen yıla ait kesin hesapları, kongrelerde kurulan hesap komisyonlarınca incelenir. Bu husus-

ta komisyonca düzenlenen rapor kongreye sunulur.

Kesin hesabın Kongrece kabulü ile eski Yönetim Kurulu aklanmış olur.

İller ve ilçeler yardımcı kollarının geçen yıla ait kesin hesapları kendi kongrelerinde kurulan hesap komisyonlarınca incelenir. Bu hususta komisyonca düzenlenen rapor kongreye sunulur. Kesin hesabın kongrece kabulü ile eski yönetim kurulu aklanmış olur.

Kongrece kabul edilen kesin hesabın yardımcı kolun bağlı bulunduğu ana kademeye sunulması zorunludur.

D — KAYITLAR VE DEFTERLER

Tutulacak Defterler:

Madde: 17 — CHP Yönetim Kurulları, yevmiye, demirbaş eşya ve makbuz defteri tutmaya mecburdurlar.

İşleri çok olan yerlerde kasa defteri, banka defteri, ödenek defteri ile ihtiyaç gö-

rülecek başka kayıt ve defterler tutulabilir.

Bu defterler Yönetim Kurulu mühürü ile mühürlenir ve kaç sayfadan ibaret olduğu defterin baş tarafında gösterilir.

Bu defterlerden (yevmiye defterinin) sayfaları ve kaç sayfadan ibaret olduğunun Noterce tasdik edilmesi mecburidir.

Yevmiye Defteri:

Madde: 18 — Her çeşit gelir ve giderlerle emanet paralar ve avanslar günü gününe tarih sırasıyla ve müsbit evrakı belirtecek şekilde yevmiye defterine geçirilir.

(Örnek: 3)

Alınan paralar yevmiye defterinin sol, verilen paralar sağ tarafına kaydolunur.

Her ay sonunda yevmiye defterinin sağ ve sol yapraklarındaki gider ve gelir rakamları toplanır. Aylık yekûnlar ertesi aya naklolunur. Yıl sonuna kadar bu yekûnlar birbirine katılarak toplanır.

Yıl sonunda yevmiye defterindeki yekûnlar kapatılarak alt tarafı Başkan ve Sayman üye tarafından imzalanır.

Demirbaş Eşya Defteri:

Madde: 19 — Her kurulda bir demirbaş eşya defteri tutulur ve Partiye ait demirbaş eşya giriş ve çıkış tarihi itibariyle bu deftere kaydolunur. (Örnek: 3)

Makbuz Defteri:

Madde: 20 — Kurullar, ellerinde bulunan veya Genel Merkezce gönderilen makbuzlar, seri ve cilt numaraları itibariyle, bu deftere kaydolunur. Ve kullanılmak üzere mutemetlere verilen makbuzların verildiği ve geri alındığı tarih bu deftere işaret olunur. (Örnek: 6)

Muzaaf Usul:

Madde: 21 — Yukarıdaki kayıtlar yerine lüzumu halinde muzaaf usul ile yevmiye, defteri kebir ve diğer yardımcı defterler tutulması caizdir.

İşlem Sayısı Az olan Kurullarda Tutulacak Defterler:

Madde : 22 — İşlem sayısı az olan İl ve İlçeler, işlemlerini basit bir kasa yevmiyesine kaydetmekle yetinebilirler. (Örnek: 4)

Bu taktirde, kasa yevmiye defterinin sayfalarının ve kaç sayfadan ibaret olduğunun Noterce tassik edilmesi zorunludur.

Defterin Saklanması :

Madde: 23 — Yönetim Kurulları kendilerinden önceki Yönetim Kurullarından her türlü defterleri, müsbit evrakı ve makbuz dip koçanlarını, demirbaş eşya ve diğer kıymetleri bir tutanakla hemen devralmak, eski Yönetim Kurulu da devretmek zorunludur.

Geçmiş yıllara ait defter ve vesikalar hesap döneminin bitiminden itibaren (5) yıl müddetle saklanır.

E — DENETLEME:

Madde: 24 — Mali işleri denetlemek

üzere, Merkez örgütünde en az iki, İller ve İlçeler ana kademe ve yardımcı kollar örgütünde birer denetçi bulunur.

Merkez Denetçisini Parti Meclisi, İller ve İlçeler ana kademe ve yardımcı kollar örgütlerindeki denetçileri kongreleri, bir kongre dönemi için seçerler.

Denetçiler gelir ve giderleri devamlı olarak denetler ve sonuçlarını ilgili Yönetim Kurullarına bildirirler.

Merkez denetçileri, her Parti Meclisi toplantısına, İl ve İlçe ana kademe ve yardımcı kollar denetçileri de kendi kademe kongrelerine kesin hesaplarla mali işler hakkında rapor verirler. İl ve İlçe denetçileri, ayrıca mensup bulundukları ana kademelere bağlı yardımcı kolların mali işlerini de denetler ve rapor verirler.

Madde: 25 — Denetçiler raporlarında aşağıdaki hususları behemahal belirtmekle yükümlüdürler:

a) Kayıtlara göre Banka ve kasada

bulunması gereken paranın tamam olup olmadığı,

b) Ödenen giderlere ait vesikaların tamam olup olmadığı ve bu vesikalarda yazılı paraların defterde yazılı miktarlara uygun olup olmadığı,

c) Giderlerin bütçelerdeki ödenek içinde olup olmadığı,

d) Alınan paraların kayda işlenip işlenmediği,

e) Verilmiş avansların zamanında mahsup edilip edilmediği,

f) Genel olarak hesap işlerinde tüzük hükümlerine ve yönetmelik esaslarına uygun görülmeyle bir hal ile karşılaşılıp karşılaşılmadığı,

Madde: 26 — Bu yönetmelik 12.7.1974 tarihli Parti Meclisinde kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

İLİ :
İLÇESİ :

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

GİDER

19

BÖLÜM	MADDE	ÖDENEĞİN NEVİ	MADDE Miktarı (Harcanan)	
			Lira	Kr.
1		ÖCRETLER		
	1	Daimi ücretler		
	2	Geçici ücretler		
2		YOLLUKLAR		
3		İDARE GİDERLERİ		
	1	Kira		
	2	Aydınlatma		
	3	Isıtma		
	4	Kırtasiye		
	5	Basılacak kâğıt ve defterler		
	6	Posta		
	7	Telgraf		
	8	Telefon		
4		DEMİRBAŞ		
5		TEŞKİLATLANMA		
6		PROPAGANDA		
7		SEÇİMLER		
8		KADIN KOLUNA YARDIM		
9		GENÇLİK KOLUNA YARDIM		
10		ÇEŞİTLİ GİDERLER		
11		KONGRE GİDERLERİ		
12		GEÇEN YILLAR BORÇLARI		
13		İHTİYAT ÖDENEĞİ		
14		GELİRLERDEN		
TOPLAM				

Bütçe kararı : Kurulumuzun 1967..... yılı giderleri
edilmiş ve aynı devre içinde sağlanacak gelir .....
..... Yılı Bütçesi Yönetim Kurulumuzu

Başkan

Sekreter
Üye

Sayman
Üye

Üye

[illegible]

İLİ :

İLÇESİ :

CUMHURİYET HALI

GİDER

1

BÖLÜM	MADDE	Ö D E N E Ğ İ N N E V İ	MADDE Miktarı (Harcanan)	
			Lira	Kr.
1		Ö C R E T L E R		
	1	Dalimî Ücretler		
	2	Geçici Ücretler		
2		Y O L L U K L A R		
3		İ D A R E G İ D E R L E R İ		
	1	Kira		
	2	Aydınlatma		
	3	Isıtma		
	4	Kırtasiye		
	5	Basılabak kâğıt ve defterler		
	6	Posta		
	7	Telgraf		
	8	Telefon		
4		DEMİRBAŞ		
5		T E Ş K İ L A T L A N M A		
6		P R O P A G A N D A		
7		S E Ç İ M L E R		
8		KADIN KOLUNA YARDIM		
9		GENÇLİK KOLUNA YARDIM		
10		ÇEŞİTLİ GİDERLER		
11		KONGRE GİDERLERİ		
12		GEÇEN YILLAR BORÇLARI		
13		İHTİYAT ÖDENEĞİ		
14		GELİRLERDEN		
T O P L A M				

Bütçe kararı : Kurulumuzun 19..... yılı giderleri
 edilmiş ve aynı devre içinde sağlanacak gelir .....
 ..... Yılı Bütçesi Yönetim Kurulumuzu

Başkan

Sekreter
ÜyeSayman
Üye

Üye

C H P
GENEL SEKRETERLİĞİ

C H P
PARTİ ÖRGÜT KURULLARI
YÖNETMELİĞİ

Madde: 1- Partinin genel politikası açısından sosyal, ekonomik, kültürel siyasal konularda ve bölge ihtiyaçları üzerinde karar organlarının politika oluşturmalarını kolaylaştırmak ve parti çalışmalarını geliştirmek üzere örgüt kurulları toplanır.

Örgüt Kurulları Şunlardır:

- A) İlçe Örgüt Kurulu
- B) İl Örgüt Kurulu
- C) Merkez Örgüt Kurulu

Madde:2- Örgüt Kurulları yılda en az bir defa toplanır

Madde:3- Örgüt Kurulları toplantılarına ilçelerde İlçe Başkanı, illerde İl Başkanı, Merkezde Genel Başkan Başkanlık eder.

Madde:4- Örgüt Kurullarının görevleri şunlardır:

a) Bir önceki örgüt kurulu toplantısında alınan kararlar ve saptanan öneriler doğrultusunda yapılan işler hakkında bilgi vermek ve görüşmek.

b) Her kademede parti çalışmalarını geliştirmek, daha yaygın, daha etkin çalışma yöntemlerini saptamak üzere önerilerde bulunmak,

c) Her kademede bölge ve ülke sorunlarını görüşmek, bunlara parti ilke-leri doğrultusunda çözüm yolları aramak, bu çözüm yollarını öneriler halinde ha-zırlamak

d) Partinin yetkili organlarının kararlarının, uygulanmasına yardımcı olmak,

e) Parti politika ve kararlarının, hizmetlerinin halka ulaşmasını sağlamak ve bunların yöntemlerini belirlemek,

f) Uygulamada ve her konuda yetki-li kurulların çalışmalarına yardımcı olma yollarını saptamak,

g) Halkın düşünce, davranış, istek ve eğilimlerini, alınan kararlara ve yapılan hizmetlere karşı takınılan davranışlarını saptamak,

h) Görüşülmesinde yarar görülerek gündeme alınan diğer konuları görüşmek,

Madde:5- Örgüt kuralları toplantı-larının gündemi İlçelerde İlçe Yönetim Kurulu, İllerde İl Yönetim Kurulu, Merkezde Genel Başkanın onayı ile Mer-kez Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır

Örgüt kurulları toplantılarının gündemine üst kademelerin önerdiği

konuların alınması zorunludur.

Her kademede örgüt kurulları toplantılarında 15 üyenin yazılı isteği ve toplantıda bulunanların salt çoğunluğu ile gündeme genel konular ve bölge sorunları ile ilgili madde eklenebilir. Ancak bu işlem gündemin uygulanmasına geçilmeden önce yapılır.

Madde:6- İlçe, İl ve merkez örgüt kurulu toplantılarının açık ya da kapalı olmasına ilgili yöntem kurulları karar verir.

Madde:7- Örgüt Kurulları toplantılarında Başkanlık Divanı İlçede İlçe Başkanından, İlde İl Başkanından, Merkezde Genel Bakandan başka ilgili Yönetim Kurulunca kendi üyeleri arasından seçilecek en az iki yazmandan oluşur.

Madde:8- Örgüt Kurullarının saptadığı görüşler yazılı bir rapor halinde yetkili üst kurullara gönderilir. Bu raporlar kurulların Başkanlık Divanınca hazırlanır ve imzalanır.

İlçe örgüt kurullarının raporları İl Yönetim Kurullarında ve gerekirse İl örgüt kurullarında il çapında değerlendirilir.

İlçe ve İl Örgüt Kurullarının raporları Genel Sekreterliğe gönderilir. Örgüt Kurulla-

rından gelen raporlardaki konular Merkez Örgüt Kurulunda görüşülebilir.

Raporların gönderilmesi işleminden İlçe Başkanları ve İl Başkanları sorumludurlar.

Madde:9- Örgüt Kurulu toplantılarında çoğunluk aranmaz. Ancak toplantıya katılanların ve katılmayanların adları liste halinde saptanarak bir sureti üst kademe başkanlığına gönderilir.

Madde:10- Örgüt Kurulları Merkez Yönetim Kurulu kararıyla istenildiği zaman bütün yurtda ya da belirlenecek il ve ilçelerde toplantıya çağırılabilceği gibi Merkez Örgüt Kurulu da Genel Başkan ve Merkez Yönetim Kurulunun kararı ile belli konuları görüşmek üzere toplantıya çağırılabilir.

Madde:11- Örgüt Kurullarına katılacaklar şunlardır:

A) İlçe Örgüt Kurulu:

- a) İlçe Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri,
- b) İlçe Kadın ve Gençlik Kolu Yönetim Kurulları Başkan ve Üyeleri,

- c) İlçe Denetçisi,
- d) İlçe çevresindeki bütün belediyelerin partili Başkan ve Belediye Meclis üyeleri,
- e) İlçenin partili İl Genel Meclisi üyeleri,
- f) İlçeye bağlı mahalle ve köylerin parti görevlileri ve İlçe Kongresi delegeleri,
- g) İlçeye bağlı mahalle ve köylerin partili muhtarları,
- h) İlçe Danışma Kurulu Başkanları,
- ı) Partinin ilçede kurulu büro ve komitele-
rinin Başkanları,
- j) İlçe çevresindeki sendika mesleki tesekkül
ve kooperatiflerin partili Başkanları,
- B) İl Örgüt Kurulu:
  - a) İl Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri,
  - b) İl Kadın ve Gençlik Kolları Yönetim
Kurulu Başkan ve üyeleri,
  - c) O ile bağlı ilçelerin ilçe Başkanı ve
İlçe Sekreterleri,
  - d) O ilin partili TBMM üyeleri,
  - e) O il çevresindeki bütün belediyelerin
partili başkanları,
  - f) O ilin İl Belediye Meclisi Parti Grubu
Yönetim Kurulu üyeleri,
  - g) O ilin partili İl Genel Meclisi üyeleri,
  - h) İl Danışma Kurulu Başkanları,
  - ı) İl Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri,
  - j) İl Denetçisi,
  - k) Partinin ilde kurulu komite ve bürolarının
Başkanları.

1) İl çevresindeki Sendika, mesleki tesekkül ve kooperatiflerin partili Başkanları,

C) Merkez Örgüt Kurulu:

- a) Genel Başkan,
- b) Parti Meclisi Üyeleri,
- c) Yüksek Danışma Kurulu Üyeleri,
- d) Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi

Parti Grup Yönetim Kurulu Üyeleri,

e) Partili Bakanlar,

f) Yüksek Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri,

g) İl Başkanları ve İl Sekreterleri,

h) Kadın ve Gençlik Kolları Genel Merkez Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri,

ı) Partinin Genel Merkezdeki komite ve bürolarının Başkanları,

j) Sendika, mesleki tesekkül ve kooperatiflerin en üst kuruluşlarının partili Başkanları,

Madde:12- Bu Yönetmelik Parti Meclisinin 11.7.1974 tarihli toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

**CHP
GENEL SEKRETERLİĞİ**

**CHP
DANIŞMA KURULLARI
YÖNETMELİĞİ**

KURULUŞ :

Madde: 1 — Aşağıdaki koşullar çerçevesinde olmak üzere, ana kademelerin Yönetim Kurulları, ilçelerde 5 partili üyeden oluşan ve «İlçe Danışma Kurulu» adını alan, İllerde en çok 10 partili üyeden oluşan ve «İl Danışma Kurulu» adını alan, Genel Merkezde de en çok 15 partili üyeden oluşan ve «Yüksek Danışma Kurulu» adını alan Danışma Kurulları kurabilirler.

Madde: 2 — Danışma Kurulu kurmak için gerek olup olmadığı, gerek varsa bu görevin verilebileceği partili üyelerin belirlenmesi ilgili Yönetim Kurulunun kararı ile olur.

Danışma Kurulunda çalışmaya istekli olanların ve ana kademe üyelerince gösterilen adayların sayısı 1 inci maddede gösterilen sayılardan fazla ise Danışma Kurulu Yö-

netim Kurulunda yapılacak gizli oylama sonuçlarına göre saptanır.

Yüksek Danışma Kurulu Genel Başkan ve Merkez Yönetim Kurulu üyeleri tarafından saptanan ve belli bilim kollarında bilgi ve tecrübeleriyle tanınmış en çok 15 partili üyenin Parti Meclisi onayına sunulması suretiyle kurulur.

Yönetim Kurulları gerek gördüğü zaman Danışma Kurullarını ya da üyelerinden bazılarını görevlerinden affedebilirler. Yerlerine yenilerini görevlendirebilirler.

Merkez Yönetim Kurulunca böyle bir değişikliğin yapılması bu kurulun önerisi üzerine Parti Meclisinin kararına bağlıdır.

GÖREVLERİ

Madde: 3 — Her Danışma Kurulu, bağlı olduğu Yönetim Kurulunun görev sınırları içinde partinin daha aktif hizmet verebilmesini ve güçlenmesini özellikle halkla bütünleşmesinin gereklerini, parti işlerini, yerel ve ülkesel sorunları sürekli olarak araştırır

ve edindiği sonuçları değerlendirerek rapor halinde ana kademeye sunar.

Madde: 4 — Danışma Kurulları ayda bir toplanarak, Yönetim Kurullarına verecekleri raporlarla görevlerini yürütürler. Yönetim Kurulları belirli bir konunun incelenmesini Danışma Kurullarına görev olarak verebilirler. Danışma Kurulları, belirtilmiş bir süre varsa o sürede, yoksa görevin önem ve ağırlığının gerektirdiği sürede ve her halde en kısa zamanda bu görevi yerine getirmeye çalışırlar.

Bu hüküm, Yönetim Kurullarının belli konular için ihtisas komisyonları ya da büroları kurmasına engel değildir.

Madde: 5 — Danışma Kurulu kuran Yönetim Kurulu, bu kuruluşa ait kararın tarih ve numarasını, Kurulun hangi partili üyelerden oluştuğunu (üyelerin adı, soyadı, doğumu, mesleği ve ev adresi ile birlikte) ilk toplantısının hangi tarihte yapıldığını, Başkanlık ve Sekreterliğe hangi üyelerin seçildiğini, kuruluşu izleyen 15 gün içinde, ilçe bağlı olduğu il aracılığıyla, il de doğrudan

doğruya Genel Sekreterliğe duyurur. 2. nci maddenin 3. üncü fıkrasında yazılı değişikliklerde de aynı işlem yapılır.

ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

Madde: 6 — Danışma Kurulları bağlı oldukları Yönetim Kurullarının çağrısı üzerine ve kuruluşlarının ilk haftası içinde yapacakları ilk toplantılarında üye tam sayısı ile toplanarak aralarından ve diledikleri usul ile bir Başkan ve bir Sekreter seçerler. Seçimden sonraki toplantılarda çoğunluk aranmaz.

Danışma Kurulları, toplantı yeri ve büro işlerinde Yönetim Kurullarının olanaklarından yararlanırlar.

Madde: 7 — Danışma Kurulları bağlı oldukları Yönetim Kurullarının toplantılarına, bu toplantılarda alınacak karar ile yapılacak davet üzerine katılırlar.

Yüksek Danışma Kurulu üyeleri Parti Meclisi toplantılarına ve Kurultaya katılırlar, ancak oy kullanamazlar usul tartışma-

larına katılamazlar ve önerge veremezler.

YETKİ SINIRLARI

Madde: 8 — Danışma Kurulunda üye olmak, delegelik ya da yoklama kurulu üyeliği gibi seçimle kazanılabilecek yetkilerin gerektirdiği herhangi bir hakkı sağlamaz. Ancak, Danışma Kurulu üyeleri, Disiplin Kurulu üyeliği ile bağlı oldukları Yönetim Kurulu üyeliği dışında her göreve seçilebilirler.

Madde: 9 — Bu Yönetmelik Parti Meclisinin 11.7.1974 tarihli toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

C H P
GENEL SEKRETERLİĞİ

CHP GENÇLİK KOLLARI
YÖNETMELİĞİ

ANA HÜKÜMLER

Madde: 1 — Gençlerimizin, sosyal ve politika hayatımızda olgunlaşmasını ve siyasi eğitimlerinin geliştirilmesini sağlamak için tüzüğümüzün 59 uncu maddesi uyarınca, parti kademelerinde yardımcı bir kol olarak partiye kayıtlı gençlerden Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kolları kurulur.

Gençlik Kolları yardımcı oldukları Ana Kademelerine ve bir üst Gençlik Kolları Yönetim Kurullarına bağıdırlar.

CHP Gençlik Kolları üyeleri her ilçedeki Gençlik Kolları Yönetim Kurulu tarafından tutulan üye kayıt defterine kayıt olunur. Bu defterin benzeri Ana Kademe Yönetim Kurulu tarafından da tutulur. Defterler üç ayda bir ve her halde kongre öncesi karşılaştırılarak uygunluk sağlanır. Bu defterlerdeki kayıt sıra numarasının yanında, açılmış bölüme, ana

kütük defterinde kayıt sıra numarasının da yazılması gereklidir,

χ **Madde : 2** — 18 yaşını doldurmuş bulunan üyeler ile 29 yaşından gün almamış partili üyeler Gençlik Kollarına üye olabilirler. 28 yaşını bitirmiş olanların Gençlik Kolları üyelikleri sona erer.

AMAÇ

Madde : 3 — Gençlik Kollarının amacı;

a) Türk gençliğinin insan haklarına saygılı, millî, demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti ilkesine bağlı demokratik sol doğrultuda siyasal olgunluklarını geliştirmek,

b) CHP'nin ilkelerini, özgürlükçü demokrasinin bütün gereklerini; gençler arasında yaymak, benimsetmek kökleşmesini sağlamak,

c) Cumhuriyet Halk Partisine taraftar kazandırmaktır.

Madde : 4 — Gençlik Kolları Yönetim Kurulları :

a) Yardımcı oldukları parti kademeleri Yönetim Kurullarının izni ile sosyal, ekonomik ve siyasî konularda araştırmalar yaparak, broşür ve dergiler yayımlayarak, toplantılar, konferanslar, açık oturumlar ve benzeri çalışmalar düzenleyerek Cumhuriyet Halk Partisinin devrimci dünya görüşünü geliştirmeye Çalışırlar,

b) Parti Merkez Yönetim Kurulu kararı ile yurt içi ve dışı gençlik örgütleriyle ilişkiler kurarak ve yapacakları toplantılara katılarak öngörülen amaca uygun çalışmalar düzenlerler, ayrıca parti çalışmalarında ve seçimlerde Yönetim Kurullarıyla uyumlu olarak etkin bir çalışma düzeyine girerler.

Madde: 5 — Üniversite ve Yüksek Okulların bulundukları illerde yüksek öğrenim yapan partili gençlerden çalışma grupları kurulur. Kuruluş şekli ve çalışmaları Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu teklifi ve Ana Kademe Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile düzenlenir.

ÖRGÜT KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ

Madde: 6 — Gençlik Kolları, yardımcı kollar olarak:

A) Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu, Ana Kademe Merkez Yönetim Kurulu kararıyla,

B) İl Gençlik Kolları Yönetim Kurulu, İl Yönetim Kurulunun onayı alınarak Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu kararıyla,

C) İlçe Gençlik Kolları Yönetim Kurulu, İlçe Yönetim Kurulunun onayı alınarak İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu kararıyla kurulurlar,

D) Gençlik Kolları Yönetim Kurulları «Başkanlar dahil» ilçelerde 5-9, İllerde 7-11, Merkezde 15 kişiden kurulur.

Bu Kurulların görev süresi en çok iki yıldır.

Madde: 7 — Merkez, İl ve İlçe Gençlik Kolu kongreleri ilk toplantı gününde

kongre üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla açılır. Adı geçen toplantıda söz konusu çoğunluk bulunmadığı takdirde, kongre ertelenerek 7 gün sonra toplanır ve çoğunluk aranmaz.

Madde: 8 — İlçe Gençlik Kolu Kongreleri:

a) İlçe Gençlik Kolu Başkan ve Yönetim Kurulu ile,

b) İlçe Gençlik Kolu üye kayıt defterinde kayıtlı olupta parti içi seçimlerde seçme ve seçilme hakkını kazanmış üyelere,

c) İlçe Gençlik Kolu Denetçisinden, oluşur.

Madde: 9 — Kongrede; O İlçede kayıtlı seçme ve seçilme hakkını kazanmış Gençlik Kolu üyeleri arasından ayrı ayrı gizli oyla:

a) İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Başkanı,

b) İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Üyeleri,

c) İlçe Gençlik Kolu Denetçisi,

d) İl Gençlik Kolu kongresine gidecek en çok 15 delege,

e) İlçe Ana Kademe kongresine Gençlik Kolu Temsilciliği seçimine aday olarak katılacak 3 kişi seçilir.

Madde: 10 — İl Gençlik Kolu Kongreleri;

a) Kongresini yapmış ve görev başında bulunan İl Gençlik Kolu Başkan ve Üyelerinden,

b) Kongresini yapmış ve görev başından bulunan İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Başkanlarından,

c) İl Gençlik Kolu Denetçisinden,

d) İlçe Gençlik Kolu kongrelerinde seçilen delegelerden oluşur.

Bu kongrede: o il çevresinde Partiye kayıtlı seçme ve seçilme hakkını kazanmış Gençlik Kolları Üyeleri arasından ayrı ayrı gizli oyla:

a) İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Başkanı,

b) İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Üyeleri,

c) İl Gençlik Kolu Denetçisi,

d) O ilin Gençlik Kolu Kurulmuş ilçe sayısı kadar Gençlik Kolu Kurultayına gidecek delegeler,

e) İl Ana Kademe Kongresinde Gençlik Kolu Temsilciliğine aday olarak katılacak 3 kişi seçilir.

Madde: 11 – Gençlik Kolları Kurultayı:

a) Gençlik Kolu Merkez Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyelerinden,

b) Gençlik Kolu Merkez Denetçisinden,

c) Gençlik Kolları İl Yönetim Kurulu Başkanlarından,

d) İl Gençlik Kolu kongrelerince Gençlik Kolları kurultayı için seçilen delegelerden oluşur.

Bu Kurultayda:

a) Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu Başkanı,

- b) Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri,
  - c) Gençlik Kolları Merkez Denetçisi,
  - d) Büyük Kurultayda Parti Meclisi
- Gençlik Kolları Temsilciliği için 3 aday, ayrı ayrı gizli oyla seçilir.

Madde: 12 — Her kademedен Gençlik Kolları olağan kongreleri iki yılda bir Ana Kademe kongresinden önce yapılır. Ve kongre kendine partili üyelerden birini Başkan ve delegeler arasından bir İkinci Başkan ve gereği kadar Yazman seçtikten sonra gündemini görüşmeye başlar.

¶ Madde: 13 — Gençlik Kolları Merkez Yönetim Kurulu, bütün gençlik kolları yönetim kurullarının çalışmalarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili olduğu gibi, Gençlik Kollarının her üst kademesi de bir alt kademenin çalışmalarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkilidir. Ancak Ana Kademe başkanına bilgi verir.

Madde: 14 — Her kademedeki Genç-

lik Kolları Yönetim Kurulları ilk toplantılarında, gizli oyla bir sekreter ve bir sayman seçer.

Madde: 15 — Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyeleri görevli bulunduğu Kurul dışında başka bir görev aldığı takdirde iki görevden birini tercih etmek zorundadırlar. Üye iki kurulda birden görev alamaz.

Gençlik Kolu Başkanları, başkanlık görevi devam ettiği sürece (Geçici Başkanlar dahil) Ana Kademe Yönetim Kurulunun üyesidirler.

İki yılı dolduran Gençlik Kolları Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinin görevi sona erer.

Madde: 16 — Parti tüzüğü ve yönetmelikler hükümlerine aykırı davranan:

a) İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Ana Kademe İl Yönetim Kurulu, kararı ile,

b) İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu

Başkan ve Üyeleri Ana Kademe Merkez Yönetim Kurulu kararı ile,

c) Yardımcı bulundukları parti kademesine danışarak, Gençlik Kolu Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri bir üst Gençlik Kolu Yönetim Kurulu kararı ile,

Tüzüğün 41 /B maddesi uyarınca görevden affedilir ve yerine bu yönetmeliğin 6 ncı maddesinde olduğu şekilde geçici bir yönetim kurulu kurulur ve 45 gün içinde kongresi yapılır.

Madde: 17 — Bu yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yazılı hizmetleri yerine getirmek için her Gençlik Kolu Yönetim Kurulu 3 ayda bir yardımcı bulunduğu parti kademesi Yönetim Kurulunun çağrısı ile birlikte toplanarak, üç aylık bir çalışma programı yapar ve uygular.

Madde: 18 — Gençlik Kolları gelir ve giderleri, bağlı bulundukları Yönetim Kurullarına bilgi vermek suretiyle «CHP Hesap Yönetmeliği» ve Parti Tüzüğü hükümlerine göre tahsil ve sarfedilir.

Gençlik Kollarının çalışmalarının gerektirdiği giderler kendi gelirleri ile karşılanamaması halinde, bağlı bulundukları Yönetim Kurullarının bütçelerinden yardım ödeneği sağlanır.

★ Madde: 19 — Gençlik Kollarının kendi içindeki anlaşmazlıklar, bir üst kademe Gençlik Kolları Yönetim Kurulu tarafından, Gençlik Kolu Yönetim Kuruluyla bağlı bulunduğu Ana Kademe arasındaki anlaşmazlık da bir üst kademe parti yönetim kurulu tarafından; Ana Kademe Yönetim Kurulu ile bir üst kademedeki Gençlik Kolu Yönetim kurulu arasındaki anlaşmazlıklar Gençlik Kolu Yönetim Kurulunun yardımcısı olduğu Ana Kademe Yönetim Kurulu tarafından çözümlenir. Üst kademenin kararı kesindir.

Madde: 20 — CHP Gençlik Kolları çalışmalarında, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; CHP Tüzüğü

ile partinin hesap, kongre ve diğer ilgili yönetmelikleri hükümleri uygulanır.

Madde: 21 — Bu Yönetmelik Parti Meclisinin 12/7/1974 tarihli toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

C H P
GENEL SEKRETERLİĞİ

CHP KADIN KOLLARI
YÖNETMELİĞİ ANA HÜKÜMLERİ

ANA HÜKÜMLER

Madde: 1 - CHP Tüzüğü'nün 59 uncu maddesi uyarınca, partiye ve ayrıca Kadın Kollarına kayıtlı üyelere parti örgütüne paralel olarak her kademede CHP Kadın Kolları kurulur.

Bu kollar, yardımcı bulundukları Ana Kademe'ye ve bir üst kadın kolu kademesine bağlıdır.

Ana Kademe'ye kayıtlı kadın üyeler, kaydolarken veya sonradan yazılı istemleri ile ayrıca kadın koluna kayıt olunabilirler.

CHP Kadın Kolları üyeleri her ilçedeki kadın kolları yönetim kurulu tarafından tutulan üye defterine kaydolunur. Bu defterin benzeri Ana Kademe Yönetim Kurulu tarafından da tutulur, defterler 3 ayda bir ve her halde kongre öncesi karşılaştırılarak uygunluk sağlanır. Bu def-

terdeki kayıt sıra numarasının yanında açılmış bölüme, ana kütük defterindeki kayıt sıra numarasının da yazılması gereklidir.

Madde: 2 — Kadın Kolları kuruldıkları yerlerdeki parti kademelerinin yardımcı organıdır.

AMAÇ

Madde: 3 — Kadın Kollarının amacı partimizin ilkelerinin halkımız, özellikle kadınlarımız arasında yayılmasına, benimsenmesine çalışmak; özellikle Türk kadınının ekonomik, kültürel, sosyal ve politika hayatımızın gelişmesinde ve demokrasinin kökleşmesinde uyarıcı ve eğitici görev yapmasını sağlamaktır.

GÖREVLERİ

Madde: 4 — Kadın Kollarının görevleri şunlardır:

A) Halka partimizin ilkelerini ve programını benimsetmek,

B) Bağılı olduğu Ana Kademenin izni ile amacına uygun araştırmalar yapmak; konferans, seminer, açık oturum ve benzeri toplantılar düzenlemek;
Dergi, Broşür vs. yayınlamak.

C) Köy ve mahallelerde halkı; sağlık, ana çocuk sağlığı, beslenme, ev ekonomisi ve küçük el sanatları konularında aydınlatmak,

D) Köy ve mahallelerde küçük gruplara evlerinde okuma-yazma ve dikiş göstermek ve okul çocuklarının derslerinde yardımcı olmak,

E) Partinin üye sayısını, özellikle kadın üye sayısını arttırmaya çalışmak,

F) Parti Ana Kademesinin çalışmalarına yardımcı olmak,

G) Parti çalışmalarında ve özellikle seçimlerde Ana Kademe Yönetim Kurulları ile uyumlu olarak etkin bir çalışma düzeyine girmek.

Madde: 5 — Kadın Kolları, yardımcı kollar olarak:

A) Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu, Ana Kademe Merkez Yönetim Kurulu kararıyla,

B) İl Kadın Kolları Yönetim Kurulu, İl Yönetim Kurulunun onayı alınarak Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu kararıyla

C) İlçe Kadın Kolları Yönetim Kurulu, İlçe Yönetim Kurulunun onayı alınarak İl Kadın Kolu Yönetim Kurulunun kararı ile kurulurlar.

D) Kadın Kolları Yönetim Kurulları (başkanlar dahil) ilçelerde 5-9, İllerde 7-11 , Merkezde 15 üyeden kurulur.

E) Kadın Kolları Yönetim Kurulu Üyeleri, görevli bulunduğu kurul dışında başka bir görev aldığı takdirde iki görevden birini tercih etmek zorundadırlar. Üye iki kurulda birden görev alamaz.

Kadın Kolu Başkanları, Başkanlık görevi devam ettiği sürece (Geçici Baş-

kanlar dahil) Ana Kademe Yönetim Kurulunun üyesidirler.

2 yılı dolduran Kadın Kolları Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerinin görevi sona erer.

Madde : 6 — İlçe Kadın Kolları Kongresi:

A) İlçe Kadın Kolu Başkan ve yönetim kurulundan,

B) İlçe Kadın Kolu Denetçisinden,

C) O ilçede, Kadın Kolu üye defterine yazılı parti içi seçimlerde seçme ve seçilme hakkını kazanmış kadın koluna kayıtlı üyelere oluşur.

D) Kongrelerin toplantı üye yeter sayısı, kongre üye tam sayısının yarısından bir fazlasıdır. İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda, toplantı yeter sayısı sağlanamazsa kongre ertesi günden başlayarak en geç 7 gün içinde en uygun bir güne bırakılır. Bu erteleme alışılmış usullerle duyurulur. İkinci toplantıda hazır bulunan üyelerle yetinilir.

Kongrenin karar alma sayısı, toplan-
tıda hazır bulunan üyelerin salt çoğunlu-
ğudur. Bu kongrelerde O ilçede kayıtlı
seçme ve seçilme hakkını kazanmış kadın
kolu üyeleri arasından ayrı ayrı gizli oyla:

a) İlçe Kadın Kolu Yönetim Kurulu
Başkanı,

b) İlçe Kadın Kolu Yönetim Kurulu
Üyeleri,

c) İlçe Yönetim Kuruluna katılacak
Kadın Kolu Temsilcisi için 3 aday,

d) İlçe Kadın Kolu Denetçisi,

e) İl Kadın Kolu kongresine katıla-
cak en çok 15 Delege, seçilir.

**Madde: 7 — İl Kadın Kolu Kong-
releri:**

A) Geçici olmayan ve görev başında
bulunan İl Kadın Kolu Yönetim Kurulu
Başkan ve Üyelerinden,

B) İl Kadın Kolu Denetçisinden,

C) O il'de mevcut kongresini yapmış
İlçe Kadın Kolları Yönetim Kurulu Baş-
kanlarından,

D) İl Kadın Kolu kongresi için İlçe Kadın Kolu kongrelerinden seçilmiş Delegelelerden,
oluşur.

Bu kongrelerde O İl çevresinde partiye kayıtlı seçme ve seçilme hakkını kazanmış Kadın Kolları arasından ayrı ayrı gizli oyla:

a) İl Kadın Kolu Yönetim Kurulu Başkanı,

b) İl Kadın Kolu Yönetim Kurulu Üyeleri,

c) O İlin, kongresini yapmış ilçe sayısı kadar Kadın Kolları kurultayına katılacak Delegeleleri,

d) İl Yönetim Kuruluna katılacak İl Kadın Kolu Temsilcisi için 3 aday,

e) İl Kadın Kolu Denetçisi seçilir.

Madde: 8 — Kadın Kolları Kurultayı:

A) Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu Başkanı,

B) Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu üyeleri,

C) Merkez Kadın Kolu Denetçisi,

D) İl Kadın Kolları Yönetim Kurulu Başkanları,

E) İl Kongrelerince, Kadın Kolları kurultayına katılmak üzere seçilen delegelerden oluşur.

Kadın Kolları Kurultayında:

a) Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu Başkanı,

b) Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri,

c) Parti Meclisine katılacak Kadın Kolları Temsilcisi için kurultaya sunulacak 3 aday,

d) Merkez Kadın Kolu Denetçisi, gizli oyla seçilirler.

Madde: 9 – Bir üst kademe kongresi için saptanan tarihe kadar kongresini yapamayan alt kademe, üst kademe kongresine katılamaz.

Madde: 10 – Üst kademe Yönetim Kurulunda görevli üyeler, kayıtlı oldukları ilçe ya da il kongresinde oy kullanamazlar.

Madde: 11 – Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu Parti Merkez Yönetim Kurulunun yetki ve önerileri içinde, yurt çevresindeki Kadın Kollarının kurulmasına yardım eder.

Kadın Kollarının, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine göre çalışmasını sağlar.

Madde: 12 -- Kadın Kolları kongrelerinde Tüzük ve Kongreler Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Madde: 13 Her Kadın Kolu Kongresi, kendi Yönetim Kurulu Başkanı, yokluğunda Sekreter üye tarafından açılır ve kongre kendine partili üyelere birini Başkan ve delegeler arasından bir İkinci Başkan ve gereği kadar Yazman seçtikten sonra gündemini görüşmeye başlar.

Kongrelerde gizli oyla yapılan seçim-

lerde en çok oy alan adaylar seçilmiş olurlar. Eşitlik halinde ad çekilir.

Madde: 14 — Her kademedeki Kadın Kolları Yönetim Kurulları, ilk toplantılarında gizli oyla bir Sekreter ve bir Sayman seçer ve Tüzük hükümlerine uygun olarak üyeleri arasında iş bölümü yapar. Her kademede Kadın Kolları Yönetim Kurulları kongrelerden sonra üç gün içinde seçim sonuçlarını, Kongre kararlarını, görev bölümlerini bağlı bulunduğu Ana Kademe ile üst kuruluna ve Genel Sekreterliğe yazı ile bildirirler.

Madde: 15 — İlçe Kadın Kolları Yönetim Kurulları köy ve mahallelerde parti ilkelerini benimsetmek, parti çalışmalarında ve seçimlerde muhtarlık bölgesi parti görevlisine yardımcı olmak üzere o ilçe kadın kolları üye kayıt defterinde yazılı ve o muhtarlık bölgesinde oturan kadın üyelerden Kadın Kolu Mahalle Görevlisi seçebilir.

Madde: 16 - Parti Tüzüğü ve Yönetmelikler hükümlerine aykırı davranan:

a) İlçe Kadın Kolu Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri Ana Kademe İl Yönetim Kurulu kararı ile,

b) İl Kadın Kolu Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Ana Kademe Merkez Yönetim Kurulu, kararı ile,

c) Yardımcı bulundukları parti kademesine danışarak Kadın Kolu Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri,

Tüzüğün 41/B maddesi uyarınca bir üst Kadın Kolu Yönetim Kurulu kararı ile görevden affedilir ve yerine bu yönetmeliğin 5 nci maddesinde olduğu şekilde geçici bir Yönetim Kurulu kurarlar ve 45 gün içinde kongresi yapılır.

Madde 17 — Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yazılı hizmetleri yerine getirmek için her Kadın Kolu Yönetim Kurulu 3 ayda bir yardımcı bulunduğu parti kademesi Yönetim Kurulunun çağrısı

ile birlikte toplanarak, 3 aylık bir çalışma programı yapar ve uygular.

Madde: 18 — Kadın Kolları gelir ve giderlerini bağlı bulundukları Yönetim Kurullarına bilgi vermek suretiyle «CHP Hesap Yönetmeliği» ve «Parti Tüzüğü» hükümlerine göre tahsil ve sarfeder.

Kadın Kolları çalışmalarının gerektirdiği giderlerin, kendi gelirleriyle karşılanamaması halinde bağlı bulundukları Yönetim Kurullarının bütçelerinden yardım ödeneği sağlanır.

Madde: 19 — Kadın Kolları Merkez Yönetim Kurulu, bütün Kadın Kollarının çalışmalarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili olduğu gibi, her üst kademe de bir alt kademenin çalışmalarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkilidir. Ancak Ana Kademe Başkanına bilgi verir.

Madde: 20 — Kadın Kollarının kendi içindeki anlaşmazlıklar, bir üst kademe

Kadın Kolu Yönetim Kurulu tarafından, bir Kadın Kolu Yönetim Kurulu ile yardımcısı bulunduğu Ana Kademe Yönetim Kurulu arasındaki anlaşmazlıklar da, bir üst kademe Parti Yönetim Kurulu tarafından halledilir. Ana Kademe Yönetim Kurulu ile bir üst kademedeki Kadın Kolu Yönetim Kurulu arasındaki anlaşmazlıklar Kadın Kolu Yönetim Kurulunun yardımcısı olduğu Ana Kademe Yönetim Kurulu tarafından çözümlenir. Üst kademelerin kararı kesindir.

Madde: 21 — Her Kadın Kolu Yönetim Kurulu, kendi kongresini oluşturan üyelerin bir listesini kendi üst kademesine ve yardımcısı bulunduğu parti kademesine verir.

Madde: 22 — CHP Kadın Kolları çalışmalarında bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde CHP Tüzüğü ile Partinin hesap, kongre ve diğer ilgili yönetmelikleri hükümleri uygulanır.

Madde: 23 — Bu Yönetmelik Parti Meclisinin 12/7/1974 tarihli toplantısında kabul edilmiştir. Ve yürürlüğe girmiştir.

**CHP
GENEL SEKRETERLİĞİ**

**CHP
PARTİ KİMLİK BELGESİ
YÖNETMELİĞİ**

Madde: 1 — Parti içi seçme ve seçilme hakkını kazanan parti üyelerine Parti Kimlik Belgesi verilir ve en geç iki yılda bir partinin bağlı bulunduğu ilçe örgütünce yenilenir.

Parti içi seçme ve seçilme hakkını kazanmış olan parti üyelerine kimlik belgesi verilmesi ve yenilenmesi başvurmaya bağlıdır. Alındı belgesi karşılığında yapılan başvurmalara göre İlçe Yönetim Kurulu tarafından 15 gün içinde kimlik belgesi verilir. Başvurma yazısında: Üye, adını, soyadını, baba adını, kayıtlı olduğu köy ve mahalleyi belirtir.

Alındı belgesine İlçe Yönetim Kurulu, üyeye ait yukarıdaki bilgilere ek olarak üyenin Partiye kayıt tarihi ve numarasını da yazar. Alındı belgeleri tek tip olarak Genel Sekreterlikçe İlçe Başkanlıklarına yeteri kadar gönderilir.

Madde : 2 — Parti Kimlik Belgesinin biçimi, özellikleri ve seri numarası ile kaç adet bastırılacağı Genel Sekreterlikçe karara bağlanır ve partili üyelere eşit fiyatla verilir.

Madde : 3 — Kimlik Belgelerinin yenilenmesi, yılın Mayıs ayı sonuna kadar olan 5 ay içinde yapılır.

Madde : 4 — Kimlik Belgesi bulunmayan ve süresi içinde Kimlik Belgesini yenilemeyen partililer ilçe ve İl Başkanlığı, Yönetim Kurulları üyeliği, Parti Meclisi üyeliği, Disiplin Kurulu Üyeliği, Denetçilik, Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi üyeliği, İl Genel Meclisi üyeliği, Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve Milletvekilliği için aday olamazlar ve seçilemezler.

Süresi içinde yenileme müracaatı yaptıklarını belgeleyenler Kimlik Belgesinin yenilenmemesinden doğan kısıtlılığa tabi olamazlar.

Madde : 5 — Bu Yönetmeliğin Kimlik Belgesi yenilenmesiyle ilgili hükümlerinin uygulanmasına nasıl, nerelerde, ne zaman başlanacağını Merkez Yönetim Kurulu sap-tar.

Madde : 6 — Bu yönetmelik Parti Meclisinin 11.7.1974 günlü toplantısında, 1.11.1975 günü yürürlüğe girmek üzere kabul edilmiştir.

CHP
GENEL SEKRETERLİĞİ

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
CUMHURİYET SENATOSU
ÜYELİĞİ
VE MİLLETVEKİLLİĞİ
ADAYLIK YÖNETMELİĞİ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Seçim kanunları gereğince, Cumhuriyet Senatosu üyeliklerine ve Milletvekilliklerine illerden ve merkez kontenjanından gösterilecek parti adayları CHP Tüzüğü'nün 87-88 nci maddeleri hükümlerine göre ve bu yönetmelikteki esaslara uygun olarak aday yoklamasıyla saptanır.

Çok partili siyasal hayat demek olan demokratik idarenin temeli, seçimdir.

Demokratik hayatın vazgeçilmez unsuru olan partilerin; başlıca görevi, çok kalabalık ve dağınık seçmen kitlelerine seçimlerde bir yön vermek, amacı da çokluk sağlamaktır.

Bu da bir yandan partinin programında ve seçim bildirgesinde ele aldığı ve gerçekleştirmeye söz verdiği hizmetler bakımından kendisini seçmenlere beğendirmesi, öbür yandan da

listesinde yer alan adaylarının geniş vatandaş topluluğu tarafından sevilen, Anayasa ve demokratik hukuk devleti esaslarına bağlı kalacağına partinin yükümlülüklerini yerine getireceğine güvenilir insanlar olmasıyla mümkündür.

Bundan dolayı, Cumhuriyet Halk Partisi yoklama kurulu üyelerinin hiçbir etkiye kapılmadan, sadece vicdanî kanaatlerine uyarak parti adaylarının, partili ve tarafsız vatandaşlarca sevilen, memleketi hizmet edeceğine ve partice millete karşı girilen yükümlülükleri yerine getireceğine güvenilen insanlar olmasını gözönünde tutmaları ve oylarını buna göre kullanmaları, partimizi başarıya götürecektir ilk aşamadır.

Partililerin ve aday yoklamasında oy kullanacak parti üyelerinin bu çok önemli görevde büyük şeref ve sorumluluk taşıdıkları asla unutulmamalıdır.

ADAYLIĞA BAŞVURMA

Madde 1- Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve Milletvekilliği adaylığı, Genel Sekreterliğe yazı ile başvurularak istenir.

Başvurma, Genel Sekreterlikçe bastırılan istek kâğıdı doldurularak yapılır. İki örnek olarak doldurulacak istek kâğıdına, kısa özgeçmişi ile altı vesikalik fotoğraf ve adaylık ödentisinin yatırıldığına belirten belge ve yenilenmiş parti kimlik belgesinin örneği eklenir.

Aday adayı olabilmek için, aday yoklamasının yapılacağı tarihte bir yıllık üye kayıt süresinin doldurulmuş olması gerekir. Tüzüğün 10 ncu maddesine göre kaydı yapılanlar için bu koşul aranmaz. 11 nci madde hükümleri saklıdır.

Başvurma, Genel Sekreterlikçe yapılacak duyuruda belirtilecek tarihler içinde ve son gün saat 17.00'ye kadar alındı belgesi karşılığında yahut taahhütlü mektupla Genel Sekreterliğe yapılır. Ancak başvurmanın posta ile yapıldığının aynı gün telgrafla Genel Sekreterliğe bildirilmesi gerekir.

Genel Sekreterlik, yapılan başvurmaları Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve Milletvekilliği için ayrı ayrı olmak üzere, aday istek defterine yazar. Bu defterlere

başvuranın adı-soyadı, doğum tarihi, doğum yeri, işi, adresi ve öğrenimi yazılır. İstek kâğıdı ile kısa özgeçmişinin birer örneği ve iki fotoğraf, isteklinin aday yoklamasına katılacağı il yönetim kurulu başkanlığına bilgi için gönderilir.

MERKEZ KONTENJANI ADAYLIĞI

Madde 2- Merkez kontenjanından aday olmak isteyenler, 1 nci maddede belirtilen esaslara uygun olarak, Genel Sekreterliğe başvururlar.

ADAYLIK İSTEKLERİNİN İNCELENMESİ

Madde 3- Cumhuriyet Senatosu üyeliği yahut Milletvekilliği için merkez kontenjanından veya illerden aday yoklamasına katılmak isteyenlerin başvurmaları için saptanıp duyurulan sürenin bitiminden sonraki (10) gün içinde Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkanın başkanlığında toplanarak başvuruların kanunlar, Parti Tüzük ve Programı ile yönetmelikleri, Kurultay kararları ve Partinin, yetkili organlarca belirlenen genel tutumu açısından niteliklerini inceler. İsteklilerden, aday yoklamasına katılmaları uygun bulunmayanların durumunu, üye

tam sayısının üçte iki çoğunluğunun oyu ile karara bağlar. Durum kendilerine yazı ile bildirilir. İlgili, bildirim gününden başlayarak üç gün içinde yazı ile Merkez Yönetim Kurulu kararına karşı itiraz eder ve bu itirazı en az beş Parti Meclisi üyesi tarafından benimsenirse, Parti Meclisi itirazı inceler ve Merkez Yönetim Kurulunun kararını, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile kaldırılabilir.

Bu kimseler aday yoklamasına katılmazlar ve alınmış olan adaylık ödentisi geri verilir.

ADAYLIK ÖDENTİSİ

Madde 4- Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve Milletvekilliği için aday yoklamasına katılmak isteyenlerden Merkez Yönetim Kurulunca saptanacak adaylık ödentisi alınır. Adaylık ödentisi, adaylığa başvuranların örgüt üyesi olmalarına veya dışardan seçime katılmalarına ve Cumhuriyet Senatosu üyeliği ya da Milletvekilliği adaylığı istemelerine göre, ayrı ve farklı olarak saptanır. Merkez kontenjanı adaylık ödentisi bu esaslar içerisinde, iller aday yoklaması için saptanacak ödentinin iki katından az olamaz. Adaylık ödentisinin başvurma isteği ile birlikte, duyuruda

belirtilen hesaba yatırılması gerekir.

ADAY YOKLAMASI PARTİ SEÇMEN KÜTÜĞÜ

Madde 5- Partinin katılacağı Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve Milletvekilliği seçimleri için yapılacak aday yoklaması Parti Seçmen Kütüğü, ilçe yönetim kurullarınca, ilçe seçim kuruluna yasaya göre verilmesi gereken tarihten iki ay önce ve altı örnek olarak bu yönetmelik hükümlerine göre düzenlenir. Kütüklerin dört örneği doğrudan Genel Sekreterliğe, bir örneği il başkanlığına gönderilir.

Genel Sekreterlikçe düzenlenecek "Parti Seçmen Kütüğü Takvimi" uyarınca askıya çıkarılan kütüklere karşı yapılacak itirazlar üzerine ve il başkanlığı ile Genel Sekreterlikçe doğrudan yapılacak incelemeler sonunda, Genel Sekreterlikçe onanarak kesinleşen Parti Seçmen Kütüğü süresi içinde ilçe başkanlığınca ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir. Onaylı liste, süre bitiminden 24 saat öncesine kadar ilçe başkanlığına ulaşmamışsa, ilçede bulunan örneğe göre hazırlanacak Parti Seçmen Kütüğü ilçe seçim kuruluna verilir.

MERKEZ YÖNETİM KURULUNUN YETKİLERİ

Madde 6-a) Bir seçim çevresinde gösterilmesi gereken aday sayısından az istekli (aday adayı) bulunması halinde, o seçim çevresine ait aday listesi;

b) Aday yoklamasında aynı sayıda oy almış olanların listedeki sırası;

c) Aday yoklaması sonuçları, yasa gereğince iptal edilmişse, bu seçim çevresindeki bütün adaylar ve bunların listedeki sıraları;

Genel Başkanın başkanlığında toplanan Merkez Yönetim Kurulunca saptanır.

ADAY YOKLAMASI PARTİ SEÇMEN KÜTÜĞÜNE KİMLERİN YAZILACAĞI

Madde 7-A) Merkez ilçe aday yoklaması Parti Seçmen Kütüğüne:

1- Merkez ilçeye bağlı mahalle ve köy muhtarlıklarından ilçe kongresine seçilen delegeler ile mahalle ve köy muhtarlık bölgesi Parti görevlileri; (iki yıllık süreleri dolmuş olanlar da, yerlerine yenileri seçilmemiş ise Parti Seçmen Kütüğüne yazılırlar ve oy kullanırlar)

2- Merkez ilçeye bağlı mahalle ve köylerin Partili muhtarları,

3- Geçici olmamak şartıyla,

a) İl ve merkez ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri, (iki yıllık süreleri dolmuş olduğu halde, kongrelerin Merkez Yönetim Kurulu kararıyla ertelenmesi nedeniyle geçici duruma dönüşen kurul başkan ve üyeleri de Parti Seçmen Kütüğüne yazılırlar ve oy kullanırlar)

b) İl ve merkez ilçe Kadın Kolu Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri,

c) İl ve Merkez ilçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri,

4- Halen partili olan eski il ve merkez ilçe yönetim kurulu başkanları,

5- İl disiplin kurulu başkan ve üyeleri,

6- İl ve Merkez ilçe denetçileri,

7- İl Kongresine katılmak üzere merkez ilçe kongresince seçilen delegeler,

8- Merkez ilçede kayıtlı Parti Meclisi üyeleri, Kurultay delegeleri, Partili T.B.M.M. üyeleri, aday adayları ve halen partili olan T.B.M.M.eski üyeleri ile Parti Meclisi eski üyeleri,

9- Merkez ilçe sınırları içindeki Belediyelerin partili başkanları ve Belediye Meclisi üyeleri ile halen partili olan eski Belediye Başkanları,

10- Merkez ilçe çevresinden seçilen partili il Genel Meclisi üyeleri,

11- Aday yoklaması tarihinden en az altı ay önce kanunla kurulmuş ve Kongrelerini yapmış olan meslek kuruluşları ile kooperatiflerin, sendikaların ve kamu yararına derneklerin ve bunların üst kuruluşlarının partili başkanları,

12- Merkez ilçe çevresinde çıkan gazete ve dergilerin partili sahip ve başyazarları ile yazı işleri müdürleri, sürekli yazar ve karikatüristleri,

Yazılır.

B) Merkez ilçe dışındaki ilçelerde aday yoklaması Parti Seçmen Kütüğüne:

1- İlçeye bağlı mahalle ve köy muhtarlıklarından ilçe Kongresine seçilen delegeler ile mahalle ve köy muhtarlık bölgesi parti görevlileri; (iki yıllık süresi dolmuş olanlar da, yerlerine yenileri seçilmemişse, Parti Seçmen Kütüğüne yazılırlar ve oy kullanırlar)

2- İlçeye bağlı mahalle ve köy-
lerin partili muhtarları,

3- Geçici olmamak şartıyla:

a) İlçe yönetim kurulu başkan ve
üyeleri (iki yıllık süreleri dolmuş olduğu
halde, kongrelerin Merkez Yönetim Kurulu
kararıyla ertelenmesi nedeniyle geçici du-
ruma dönüşen kurul başkan ve üyeleri de
Parti Seçmen Kütüğüne yazılırlar ve oy
kullanırlar)

b) İlçe Kadın Kolu yönetim kurulu
başkan ve üyeleri,

c) İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu
başkan ve üyeleri,

4- Halen partili olan eski ilçe
yönetim kurulu başkanları,

5- İlçe denetçisi,

6- İl Kongresine katılmak üzere
ilçe kongresince seçilen delegeler,

7- İlçede kayıtlı Parti Meclisi
üyeleri, Kurultay delegeleri, Partili
T.B.M.M. üyeleri, aday adayları ve halen
partili olan T.B.M.M. eski üyeleri ile
Parti Meclisi eski üyeleri,

8- İlçe sınırları içindeki Belediyelerin partili Başkanları ve Belediye Meclisi üyeleri ile halen partili olan eski Belediye Başkanları,

9- İlçe çevresinden seçilen partili İl Genel Meclisi üyeleri,

10- Aday yoklaması tarihinden en az altı ay önce kanunla kurulmuş ve Kongresini yapmış olan meslek kuruluşları ile kooperatiflerin, sendikaların ve kamu yararına derneklerin ve bunların üst kuruluşlarının partili başkanları,

11- İlçe çevresinde çıkan gazete ve dergilerin partili sahip ve basyazarları ile yazı işleri müdürleri, sürekli yazar ve karikatüristleri,

Yazılır.

Bir partili ancak bir ilçedeki aday yoklamasında oy kullanabilir. (A) ve (B) bentlerinde yazılı görevlerden birden fazlasını üzerinde bulunduranlar, aday yoklamasında bir oya sahiptirler. Partili ancak, Partinin en alt kademesindeki görev yeri için Parti Seçmen Kütüğüne yazılır, öteki görevlerinden dolayı Parti Seçmen Kütüğüne yazılamaz, oy kullanamaz, bu görev yerleri için yedekten başka üye getirilemez.

Vekâlet yoluyla oy kullanılamaz.

Bir Belediye hududu içinde birden fazla ilçe olduğu takdirde, il ana kademe, İl Kadın Kolu, İl Gençlik Kolu, İl Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, il denetçileri, partili olan eski il ve Belediye başkanları yalnız kayıtlı oldukları ilçenin Parti Seçmen Kütüğüne yazılır ve oy kullanırlar.

Yukarıda yazılanlar arasında aday yoklaması tarihine kadar bir yıllık üyelik süresini doldurmamış olanlar varsa listeye alınmaz, alınmış olanlar çıkarılır. Tüzüğün 10. maddesi hükümleri saklıdır.

Aday yoklaması Parti Seçmen Kütüğünde yazılı olanlara, (CHP Aday Yoklaması Çağrısı ve Tanıtma Belgesi) verilir. Merkez Yönetim Kurulunun gerekli gördüğü il ve ilçelerde, aday yoklaması çağrısı ve tanıtma belgesi fotoğraflı olabilir.

MERKEZ KONTENJANI ADAYLIĞI

Madde 8- Genel Sekreterlik, adaylık başvurma duyurusunu yapınca, Merkez Kontenjan adayları ile ilgili olarak illerden görüş ister. İl Yönetim Kurulları görüşünü saptar ve belirlenen sürede bildirir. Bu bilgiler toplandıktan sonra Merkez Yönetim Kurulu Genel Başkanın başkanlığında toplanarak, Merkez kontenjan adaylarının hangi

illerde ve hangi sıralara konmasının uygun olacağını saptar. Bu saptama, Parti Meclisi toplantısına katılanların salt çoğunluğunun oyu ile kesinleşir. Bu işlem, aday yoklaması tarihinden en az 20 gün önce tamamlanır ve ilgili illere bildirilir.

Madde 9- Merkez kontenjanından adaylık için başvuranlar hakkında 3 ncü madde gereğince yapılan inceleme ve karardan sonra, isteklilerden kimlerin hangi illerde ve sırada Merkez kontenjanından aday gösterileceği, Merkez Yönetim Kurulunun Genel Başkanın başkanlığında yapacağı toplantısında saptanır. Bu saptama, Parti Meclisi toplantısına katılanların salt çoğunluğunun oyu ile kesinleşir.

Merkez kontenjanından adaylık isteğinde bulunmuş olan Merkez Yönetim Kurulu ve Parti Meclisi üyeleri, Merkez Yönetim Kurulunda ve Parti Meclisinde kendileriyle ilgili görüşmelere ve oylamalara katılmazlar.

ADAYLIK ÖDENTİSİNİN GERİ VERİLMESİ

Madde 10- Merkez kontenjanı adaylığı veya iller yoklaması adaylığı için başvurma sırasında yatırılmış olan adaylık ödentisi, 3 ncü madde dışında hiçbir sebeple geri verilmez. Aday yoklamasından önce

adaylıktan vazgeçme, adaylık ödentisinin geri verilmesi hakkını vermez.

Ancak, Merkez kontenjanından adaylık isteğinde bulunanlardan 9 ncu madde gereğince aday seçilmeyenlerin ödentilerinin yarısı geri verilir.

Bu yönetmelik, CHP Parti Meclisinin 25.6.1975 günlü toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.